

PRIMORSKI DNEVNIK
je začel izhajati v Trstu
13. maja 1945, njegov
predhodnik PARTIZANSKI
DNEVNIK pa 26. novem-
bra 1943 v vasi Zakriž nad
Cerknim, razmnožen na
ciklostil. Od 5. do 17. sep-
tembra 1944 se je tiskal
v tiskarni »Dobrodo« v
Govcu pri Gorenji Trebu-
ši, od 18. septembra 1944
do 1. maja 1945 v tiskarni
»Slovenija« pod Vojskim
pri Idriji, do 8. maja 1945
pa v osvobojenem Trstu,
kjer je izšla zadnja števil-
ka. Bil je edini tiskani par-
tizanski DNEVNIK v za-
sužnjeni Evropi.

Poština plačana v gotovini
Abb. postale 1 grullo

Cena 1.200 lir - Leto XLVII. št. 82 (13.912)

Trst, sobota, 11. maja 1991

TRST
Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600
Tlx 460894 PD I
Fax 040/772418
GORICA
Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 533382-535723
Fax 0481/532958
CEDAD
Ul. Ristori 28
Tel. (0432) 731190
Fax 0432/730462

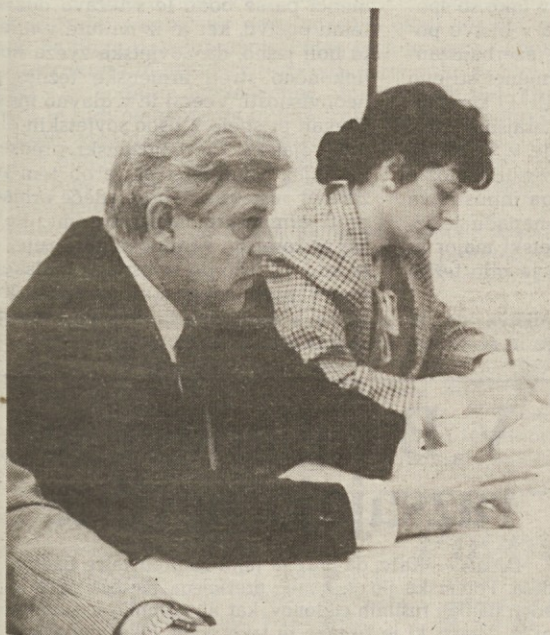
primorski dnevnik

V nabito polni dvorani Kulturnega doma v Trstu proslava ob 50-letnici ustanovitve OF Izbira svobode in demokracije

Slavnostni govornik Kučan poudaril pomen odločitve izpred 50 let, omenil pa tudi težavno pot do sprave
Palčič: V OF utemeljitev zahtev slovenske manjšine po polnopravnem priznanju narodnostnih pravic

Na novinarski konferenci v Trstu

Kučan: Tudi Slovenija je ogrožena

TRST - »V slovenskih vojašnicah so tudi oklepne enote, toda v oklepnih vozilih do pred nedavnim ni bilo posadk. Sedaj v njih posadke so in so bile mobilizirane iz rezervnega sestava Srbije in Črne gore. JLA je prisotnost posadk opravčila s trditvijo, da je v Jugoslaviji državljanska vojna. Ta trditev, ki jo sicer odločno zavračam, je le poskus, da bi armada utemeljila vrsto korakov, ki so bili opravljeni tudi mimo predsedstva. V Sloveniji je zagotovljena zakonitost, človekove in državljanske pravice so spoštovane kot povsod v evropskih državah, državljanske vojne ni. Vojska pa je bila kljub temu poslana v Slovenijo. Tankov zaenkrat sicer na ulicah ni, lahko pa bi se pojavili vsak čas.« Tako je med drugim dejal na včerajšnji novinarski konferenci na sedežu agencije Ansa v Trstu predsednik predsedstva Slovenije Milan Kučan. Hudo trditev pa je takoj omilil s podarkom, da »osebno ne verjamem, da bodo tanki na slovenskih ulicah, ker bi s tem vojska povzročila v Jugoslaviji in v Evropi zelo hud problem.«

Sicer pa se je med novinarsko konferenco, na kateri so bili poleg krajevnih tudi novinarji nekaterih italijanskih vsedravnih časopisov in agencij, na vprašanje časnikarjev Milan Kučan večkrat povrnil ravno k problemu prisotnosti vojske v Sloveniji. Po njegovih besedah je nujnost zaščite zunanjih meja države, o kateri je govor tudi v sporočilu zveznega predsedstva, samo pretveza, saj ni nobene evropske države, zlasti pa je ni med tistimi, ki mejijo na Jugoslavijo, take, ki bi ogrožala ozemeljsko celovitost SFRJ in bi hotela kršiti helsinško deklaracijo o nedotakljivosti meja. To po mnenju Milana Kučana pomeni, da vojska v Sloveniji hoče zavarovati federacijo pred »notranjo nevarnostjo«, to je pred Slovenijo, nje- no politiko in sklepi, ki so bili sprejeti s plebiscitom. S tem v zvezi ni izključil možnosti, da bi prišlo do nasilne reakcije Beograda in vojske, če slovenskega predloga o razdružitvi ne bi bilo mogoče obravnavati demokratično in v dogovoru z ostalimi republikami. Dodal je, da ne ve sicer, kako bi reagirala vojska, med možnimi ukrepi pa bi lahko bilo tudi zaprtje mej.

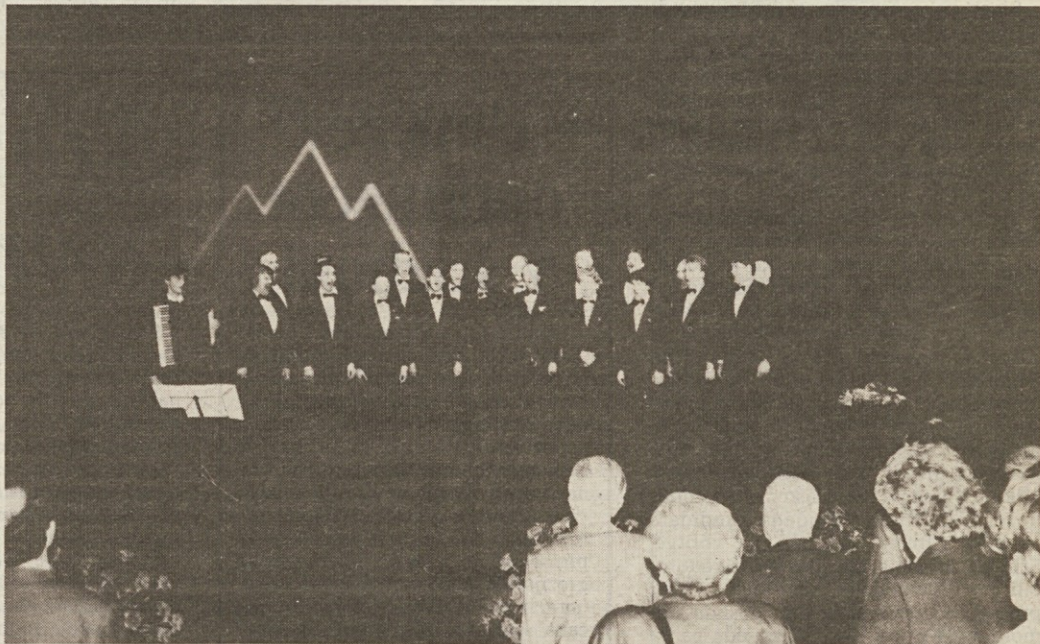
Milan Kučan je tudi poudaril, da se slovenski predstavnik v predsedstvu Janez Drnovšek ni strinjal s tistim sklepom predsedstva, ki pravi, da je vojska ravnala v skladu z ustavo. Na izrecno vprašanje pa je omenil tudi problem razorožitve rezervnih sestavov milice. Po Kučanovi oceni, sklep zadeva predvsem tista hrvaška območja, kjer živi srbska manjšina in kjer naj bi razorožili rezervne oddelke hrvaške milice pa tudi ilegalne oddelke srbske milice v Krajinu. Slovenske teritorialne obrambe sklep ne bi smel zadevati, saj gre za povsem legalno organizacijo, ki nima efektivnih oboroženih mož. Če pa bi kljub temu prišlo do zahteve po razorožitvi TO, bi bila to

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

MARIJ ČUK

TRST — »Odločitev in ravnanje slovenskega naroda v takratnem času, ne glede na tragično napačnost opredelitve manjšine v njem, nas je Slovence takrat uveljavilo kot enake in enakopravne vsem drugim svobodomiselnim in demokratičnim narodom v Evropi. To so nam takrat, bolj kot kdaj kasneje, brez omahovanja tudi priznali. To so bila leta pravičnega boja, bila pa so tudi leta zmot in krivic. Dolga je zato morala biti in, kot kaže, da se bo pot do pomiritve in sprave, da bodo lahko končno vse žrtve vojne in naših zmot našle svoj potreben mir. Morda bo zdaj z več dobre volje v zameno za naše vedno na novo vsiljeване stare in napačne delitve, prišel med nas čas, ko ne bomo več spraševali predvsem po tem, na kateri strani je kdo bil, marveč, kaj smo storili kot narod takrat, ko je Evropa klicala k obrambi demokracije in človeškega dostojanstva.«

Tako je v svojem slavnostnem govoru na sinočnji proslavi 50. obletnice
NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Prizor z včerajšnje proslave petdesetletnice OF v Kulturnem domu

(Foto M. Magajna)

V sodelovanju z ZDA Moskva pragmatično nastopa na Bližnjem vzhodu Uspešen Besmertnihov obisk v Izraelu Sovjetska zveza obnavlja svojo vlogo

TEL AVIV, KAIRO — Kljub temu da ni bilo presenetljivih sporočil in tudi ne »zgodovinskih« preobratov v bližnjevzhodnem mirovnem procesu in v dvostranskih sovjetsko-izraelskih odnosih, pa je bil obisk sovjetskega zunanjega ministra Aleksandra Besmertnaha v Izraelu vsestransko ploden in uspešen.

Kot je poudaril izraelski zunanji minister David Levi na sklepni konferenci pred odhodom Besmertnaha z letališča Ben Gurion, so včeraj vzpostavili »neposredno zvezo« med obema državama, kljub temu da njuni formalni diplomatski odnosi ostajajo na konzularni ravni. Ta »rdeči telefon« omogoča Sovjetski zvezi, da v prvi osebi nastopi v bližnjevzhodnem mirovnem procesu in da se ponovno predstavi kot velesila, če ne planetarna vsaj regionalna. Za Izrael pa to pomeni, da ima sedaj protitež, ki bo lahko »omilila« pretesni prijateljski objem Washingtona.

Sodeč po prvih ocenah je Moskva v tej prvi fazi pokazala do Izraela precejšnjo prožnost in ni podprla ZDA pri njihovih pritiskih na izraelsko vlado. Kremelj je pripravljen na tesno sodelovanje z Washingtonom, a hoče ohraniti svoboden maneverski prostor. Prav zato je v nasprotju z napovedanim pesimiz-

mom, ki je na predvečer obiska preveval v raznih političnih krogih, Besmertnih omilil sovjetsko stališče do židovskega naseljevanja zasedenih arabskih ozemelj, prav tako ni omenil možnosti, da bi zaustavili dotok sovjetskih Židov v Izrael, ker je to tesno povezano z demokratičnim procesom v Sovjetski zvezi. Prav tako je Besmertnih obljubil, da bi v novih pogojih lahko Sovjetska zveza revidirala svojo politiko oboroževanja arabskih držav. V zameno Izrael ni vztrajal v svoji zahtevi, da SZ kot pogoj za sodelovanje na morebitni mirovni konferenci o bližnjevzhodnem vprašanju predhodno vzpostavi diplomatske odnose z židovsko državo. Vsekakor pa je lahko vsakomur jasno, da se bo to prej ali slej zgodilo.

Minister Levi je ob vsem tem poudaril, »da ni bilo nobenih groženj, da je razprava potekala med predstavniki svobodnih in suverenih držav«. To je dodaten dokaz, da je Besmertnih z Levijem in s premierom Šamirjem predvsem izmenjal mnenja, ne da bi pri tem skušal odločneje vplivati na izraelske odločitve. To je nedvomno prišlo do izraza tudi ob vprašanju predstavnštva Palestincev, vloge PLO in Jaserja Arafata. Kot dokaz pre-

cejšnje sovjetske odprtosti do izraelskih stališč je včeraj iz Ženeve prispela vest, da so preložili sestanek med Besmertnihom in Arafatom, ki bi moral biti ob koncu bližnjevzhodne misije sovjetskega zunanjega ministra. Prav tako ni Besmertnih vztrajal na terminu mednarodna, temveč se je zadovoljil s splošno oznako mirovna konferenca za Bližnji vzhod, tako da se je izognil tudi tej sporni točki.

Po vsem tem Besmertnaha sedaj čakajo pogovori z egiptovskim predsednikom Mubarakom, s tem pa bo sklenil krog svoje prve bližnjevzhodne misije. V nedeljo bo lahko v Kairu vskladal svoje ocene z ocenami ameriškega državnega tajnika Bakerja, ki sedaj začne svojo že četrto mirovno misijo. Baker se vrača na Bližnji vzhod z novim kompromisnim predlogom o konferenci pod pokroviteljstvom SZ in ZDA, OZN bi bila na njej le opazovalka, Evropska skupnost pa bi imela vmesno vlogo pokroviteljice in opazovalke, ker bi bila zadolžena predvsem za gospodarska vprašanja. Istočasno z začetkom konference pa naj bi se začela dvostranska pogajanja med Izraelom in sosednjimi arabskimi državami.

Cossiga za uvedbo izrednih ukrepov v južnih deželah Pomiritev v Krščanski demokraciji

RIM — Cossiga, Forlani in Andreotti so se dokončno pobotali. Državni poglavar je imel včeraj s tajnikom KD pogovor, ki ga tiskovno poročilo Kvirinala označuje kot zelo pristržno in prav tako pristržno srečanje je Cossiga imel tudi s predsednikom vlade. Kljub vsemu pa to še ne pomeni, da se je spor med predsednikom republike in KD zgledil. Cossiga je včeraj tudi telefoniral Craxiju, da bi se mu zahvalil za solidarnost in za njegove posege, ki so bili velikega pomena pri premostitvi politično-institucionalne zarote, ki je po mnenju socialističnega tajnika spodletela. Tezo zarote je včeraj sprejel tudi Forlani, ki pravi, da bi lahko kampanja proti Cossigi lahko privedla do hude krize institucij. Forlani je tudi dodal, da KD ne demonizira Craxijevega predloga o predsedniški republiki ter je pri tem pristavil, da njegova stranka noče na noben način ogroziti odnosov sodelovanja med obema strankama.

V središču pozornosti pa je včeraj vsekakor bil Cossigov poseg na prazniku policije v zvezi z organbiziranim kriminalom. Predsednik republike je povedal, da gre očitno za institucionalno vprašanje. Politiki morajo prevzeti odgovornost in reči, da je stanje v nekaterih deželah izredno in da je tam zato treba začasno uveljaviti izredne ukrepe, kot je Velika Britanija storila na Irskem. Cossiga je nato močno kritiziral tako imenovano neodvisnost državnega pravdnika ter poudaril, da je v drugih državah državni pravdnik hierarhično podvržen vladi. Njegova trditev je seveda takoj povzročila ogorčen protest predstavnika sodstva Bertonija.

Glede reforme institucij, kaže, da je prišlo do zbližanja med DSL in PSI. Craxi je menil, da različni prijemi na tem področju ne bi smeli biti nepremostljiva ovira, Occhetto pa je včeraj rekel, da je dojel namig.

G.R.

Včeraj
v Trstu
devetnajsto
dijaško
obmejno
srečanje
Primorske

NA 10. STRANI

Splošno stanje v Jugoslaviji je bilo včeraj mirno, vzdušje pa ostaja dokaj napeto

Zvezna skupščina zavrnila potrditev članov predsedstva iz Vojvodine, Kosova in Črne gore

LJUBLJANA — V četrtek, 16. maja, se bodo na šestem posvetu v Sarajevu sestali predsedniki jugoslovanskih republik. Dan prej, 15. maja, pa naj bi hrvaški predstavnik Stipe Mesić postal predsednik zveznega predsedstva in zamenjal Srba Borisava Jovića. Uporabili smo pogojnik, ker je malo verjetno, da bi ta sicer po jugoslovanski ustavi, dosednji praksi in politični logiki zgolj formalni in protokolarni prehod oblasti potekal brez težav. Vprašljivo je sploh, ali bo do tega prišlo in ali ne bo srbska politika poskrbela za novo presenečenje. Možnosti je veliko: obstrukcija, problemi v zvezni skupščini, ponovno zaostrovanje, vnovični poskus razglasitve izrednih razmer. Pa še kaj novega, ker je pri razbijanju sistema sedanja srbska oblast neizmerno iznajdljiva in nasilna.

Sicer pa se je z zveznim predstvom pošteno zapletlo že včeraj v zvezni skupščini. Skupščina bi morala sprejeti v vednost izvolitev Sejda Bajramovića s Kosova, Jugoslava Kostića iz Vojvodine in Branka Ostića iz Črne gore za člane zveznega predsedstva. To se ni zgodilo, ker so se stvari močno zapletle.

Sporna je izvolitev Sejda Bajramovića. Srbsko vodstvo je namreč izvedlo svojevrsten državni udar, ko je po televiziji izrečenemu ukazal Slobodana Miloševića srbska skupščina v nekaj urah odstranila legalno izvoljenega Albanca Sapunxhijo in ga nadomestila z Bajramovićem, ki pa je bil v skupščini izvoljen s celo za kosovske razmere sramotno nizkim številom glasov. V drugem krogu je namreč dobil 0,05 odstotka glasov, kar v absolutnih številkah pomeni 150 glasov. Pa vendar je bil izvoljen, ker drugega kandidata ni bilo, Albanci niso šli na volitve, Srbi pa so vse svoje glasove osredotočili na omenjenega kandidata. Oster protest je zvezni skupščini poslala Demokratska zveza Kosova, seveda pa ga niti prebrali niso.

Razprava in prepričanje sta se pričela že pri dnevnem redu, saj so slovenski, hrvaški in albanski delegati napovedali, da bodo odšli iz dvorane, če se glasuje o kosovskem predstavniku, saj pri taki razglasitvi nočejo sodelovati. Po dvehurni neuspešni seji zakonodajne komisije pa so zagrozili, da bodo dvorano zapustili tudi srbski delegati, kolikor ne bi izvolili vseh treh predstavnikov v enem bloku in so torej povezali nesporno izvolitev črnogorskega člana s hudo sporno odločitvijo o izvolitvi Kosovarja. Zanimivo je, da se jim tokrat črnogorski delegati niso pridružili.

Grozila je popolna paraliza zvezne skupščine in njen dejanski razpad. Zaradi tega je predsednik preložil potrditev izvolitve, dokler ne bo o Bajramovićem imenovanju sklepalo zvezno ustavno sodišče.

Ta praksa v zvezni skupščini opozarja na nadaljevanje jugoslovanske spopada, ki ga kompromis, dosežen v dveh celodnevnikih in eni nočni seji razširjenega zveznega predsedstva, ni pomiril. Od vsepovsod prihajajo vesti o streljih in bombah, čeprav se položaj hkrati nekoliko umirja.

Predvsem pa so hudo sporna stališča uradnega hrvaškega vodstva, »vrhovništva«, in dvanajstih hrvaških združenih opozicijskih strank. Vrhovništvo pravi, da upa in pričakuje, da se bo

sedaj položaj umiril in da se ne bodo razorožili. Opozicija pa zelo ostro očita, da je Hrvaška pokleknila pred srbskim pritiskom, da je to kapitulacija in da je obramba domovine dolžnost in pravica vsakega Hrvata.

Nesporno se žarišče sporov in spopadov sedaj premika proti Bosni in Hercegovini, v ponedeljek naj bi bosanska skupščina obravnavala ustanavljanje Bosanske krajine, ki je pravno nekaj podobnega kot je Kninska krajina na Hrvaškem. Bosanska ima sedež v Banjaluki, združuje petnajst občin s pretežno srbskim prebivalstvom in naj bi s pripojitvijo Babičeve Kninske krajine pomenila zapadni del velikosrbske države. To bi bil konkretni korak k razbijanju Bosne in Hercegovine, o čemer se mnogo govori, o tem pa je bil govor tudi na zasedanju razširjenega predsedstva.

Zato je tudi razumljiv tako srdit odpor Hrvatov in Muslimanov, ki tri dni

niso spustili tankovske kolone v Hercegovino in se niso uklonili niti zračnemu desantu. Kolono so spustili naprej šele, ko jim je njihov predsednik Izetbegović zagotovil, da bo JLA desant umaknila.

Najprej so s pomočjo tankov »pomirili« Kosovo, sedaj jim je s tanki uspelo zasesti in zavarovati vojno krajino, nekaj podobnega se pričinja v BiH. Toda istočasno se razglša tudi visoka bojna pripravljenost in govori se o zavarovanju zapadne meje z Italijo, katere seveda od zunaj nihče ne ogroža. To je potrdil Jović osebno in na izrecno vprašanje predsednika Kučana odgovoril, da so ti vojaški ukrepi uperjeni proti osamosvojitvenim namenom Slovenije, ki razbija Jugoslavijo. Je ta grožnja, podkrepjena z grobo silo, le grožnja ali že tudi pričetek nove oborožene eskalacije?

BOGO SAMSA

Protihrvaška propaganda je obrodila svoje sadove: srbske družine množično zapuščajo hrvaško ozemlje in se čez Donavo podajajo v Srbijo (Telefoto AP)

Papežev optimizem v Lizboni

LIZBONA — Vsem ljudem, predvsem pa Evropejcem se odpirajo nove nade po padcu zidov med ljudstvi, ki jih ne tlači več ateistične ideologije. To misel je izrekel papež Janez Pavel II. ob prihodu v Lizbono. Optimistično je dodal, da nova zarja vzhaja na obzorju zgodovine. Otrsti se je treba torej apokaliptičnega strahu pred preokreti, ki pretresajo različne kontinente in ki grozijo, da bodo porušili vse vrednote in celo obstoj držav, ker nas čaka »svit sonca v svetu, ki vesetransko potrebuje Kristusa«. Med svojim 4-dnevnim obiskom se bo papež v Fatimi Mariji zahvalil za padec komunističnih režimov.

Moskva hoče z vojsko streti armenske težnje po svobodi

MOSKVA — Armenske oblasti so klonile pred logiko sile in ukazale svoji policiji in teritorialni obrambi, naj ne nudiata odpora sovjetskim in azerbajdžanskim okupacijskim silam na obmejnem območju.

Ta pomiritvena pobuda pa ni zaustavila divjanja rdečearmejcev in azerbajdžanskih specialcev. Včeraj ob zori sta dva sovjetska helikopterja napadla armensko vas Tarvarkar, ki so jo kasneje obkrožile oklopne enote. To je že sedmi napad na armenske vasi v zadnjih nekaj dneh. Po obkolitvi sledi sistematično »čiščenje«, iskanje »oboroženih teroristov« in deportacija vseh, ki ne priznavajo sovjetske oblasti. Tak odgovor na armensko pomiritveno gesto bo bržkone imel težke po-

sledice, ker bodo Armenci prešli v gverilsko vojskovanje, ker jim je postalo popolnoma jasno, da ne vzdržijo frontalnega spopada. Prav tako so spoznali, da je rdeča armada v bistvu postala le orodje v rokah azerbajdžanskih načrtov, da bi z Armenci strjeno obmejno območje razselili. O spremeni strategiji priča včerajšnja vest, da so Armenci iz zasede z rafali in minometalskim ognjem zasuli položaje črnih beretk notranjega ministrstva in se takoj umaknili. V napadu je izgubil življenje neki sovjetski major in trije vojaki, devet pa jih je bilo težko ranjenih.

Armenske oblasti zanikajo, da bi bile vpletene v to dejanje in so včeraj

pozvale prebivalstvo, naj se korektno obnaša do sovjetskih vojakov, da bi preprečili še hujše krvoprelitje. Armenci pa se bodo le s težavo odzvali temu pozivu, ker je iz minute v minuto bolj jasno, da Sovjetska zveza hoče dokončno streti armenske težnje po neodvisnosti. Včeraj je v glavno mesto Erevan prispelo 2 tisoč sovjetskih elitnih vojakov, azerbajdžanski predsednik Ajaz Mutaľibov pa je ob tem pozdravil »ustavne napore rdeče armade proti armenskim separatistom«. Položaj se torej do skrajnosti zaostruje, da bi lahko prišlo do splošnega ljudskega upora proti sovjetskim okupacijskim silam z nepredvidljivimi posledicami za Zakavkazje in Sovjetsko zvezo.

V kalabrijskem mestecu je župnik priredil protestni zbor Taurianova mlačno proti mafiji

TAURIANOVA (REGGIO CALABRIA) — V tem kalabrijskem mestecu, ki je skoraj popolnoma v rokah mafije, je bila včeraj protestna manifestacija, ki jo je priredil tamkajšnji župnik. Udeležilo se je približno 300 ljudi, vendar ni potekala prav enotno. V cerkev so prišle ženske, otroci pa tudi predstavniki političnega življenja, na pr. KD, ki so sedli na eno stran cerkve in DSL, ki so sedli na drugo. Ko je župnik spregovoril o povezavah med političnim življenjem, poslovnim svetom in mafijo, se je iz vrst KD dvignil marsikateri protestni klic v dokaz, da je Taurianova vse prej kot enotna v borbi proti mafiji.

Najbolj učinkovit je bil nabrž protest šolskih otrok, ki niso šli v šolo, temveč so odšli na ulice, pred cerkev, s transparenti, na katerih so izrazili svoje nasprotovanje mafiji.

V Bangladešu še razsajajo nevihte

DAKA — Kaže, da prav ni miru za prebivalce Bangladeša. Potem ko jih je konec prejšnjega meseca prizadel eden najbolj rušilnih ciklonov, kar jih pomnijo v zgodovini te države, ki je že tako in tako polna takih dogodkov, so zdaj stalno tarča hudih neviht z dežjem in vetrom. Milijoni ljudi so izpostavljeni epidemijam in lakoti. Najbolj skrbi epidemija griže, kar gre pripisati pomanjkanju pitne vode, ki je doslej že povzročila 900 smrtnih žrtev.

Vetrovi pihajo s hitrostjo nad 100 kilometrov na uro in so že uničili tisoče bornih hiš, saj ne gre pozabiti, da je gradbeni material v Bangladešu predvsem blato, trs in palmovo listje. Milijoni ljudi so brez strehe, vsaka rešilna akcija pa je skoraj nemogoča, saj oblasti ne razpolagajo s helikopteri, pa tudi če bi jih imeli, bi veter preprečil njihov vzlet. V takih okoliščinah je prebivalstvo povsem prepuščeno milosti in nemilosti vremenske ujme, čeprav je v Bangladešu iz raznih držav že preišlo kakih 100 milijonov dolarjev pomoči.

Točnega števila smrtnih žrtev najbrž ne bodo nikoli ugotovili: uradna števila je 125.000, vendar v njej ne upoštevajo pogrešanih, ki jih je še enkrat toliko.

nadaljevanji s 1. strani - nadaljevanji s 1. strani

● Izbira svobode

OF v tržaškem Kulturnem domu uvodoma dejal predsednik predstva Republike Slovenije Milan Kučan. Slovesnost je priredila SKGZ, kar je predsednik Klavdij Palčič je s krajšim nagovorom uvedel dogajanje v slavnostno razpoloženi dvorani, ki že dolgo ni doživela takega obiska. »OF pomeni tudi za nas, ki smo ostali zunaj meja slovenske države, za Slovence, ki živimo v Italiji, tisto izhodišče, na katerega navezujemo svoje zahteve po polnopravnem priznanju naše prisotnosti v teh krajih, na Tržaškem, Goriškem in Videmskem, kjer smo doma, kajti tudi v tem našem še ne izbojevanem boju gre za željo po svobodi, proti vsaki prisili in zapostavljanju, ki bi nam hromili možnosti enakopravnega vključevanja v družbo svobodnih ljudi,« je poudaril Palčič in prepustil besedo pomembnemu gostu.

Kučan je v nadaljevanju svojega razmišljanja obrnil pozornost v vsebinske kroge, ki so oblikovali nastanek OF in spodbudili slovenski narod k oboroženemu upor proti okupatorju, govoril o zgodovini Osvobodilne fronte na slovenskem narodnem ozemlju in podčrtil, da je »OF zrasla iz globokega demokratičnega prepričanja in odločnega protifašističnega razpoloženja naših ljudi, posebej tukaj, na Primorskem, ki se je prva od vseh slovenskih pokrajin uprla fašizmu,

ker ga je tudi prva občutila in spoznala. Borba zamejskih Primorcev zoper fašizem, torej njihova aktivna udeležba v dejanju, ki je sam temelj sodobne italijanske demokracije in države, je izhodišče, na katerem smejo in morajo upravičeno pričakovati in zahtevati popolno priznanje in uveljavitev ne le svojih državljanskih, ampak tudi nacionalnih pravic in zavarovanje svojega položaja. Prav evropska demokracija, ki gradi na suverenosti človeka, z visoko stopnjo priznavanja in zavarovanja njenega dostojanstva ter z uveljavljanjem njegovih individualnih in kolektivnih pravic in h katere zavarovanju smo kot narod dali svoj prispevek, nam daje pravico, da tudi kot matična država Slovencev postavljamo skladno s temi načeli, ki so temelj odnosom tudi med evropskimi državami, zahteve, da se te pravice Slovincem v Republiki Italiji kot njenim državljanom na temelju njene zaveze demokraciji in skladno z njeno ustavo končno tudi uveljavijo.« Milan Kučan pa je seveda spregovoril tudi o sedanjih razmerah v Jugoslaviji, ki so težke, razplet pa nepredvidljiv. Slovenija se bo še naprej zavzemala za miren, demokratičen in sporazumen razplet jugoslovanske krize. Svoj govor pa je zaključil spet z ugotovitvijo, da sta odločitve za OF in osvobodilno vstajo, ki sta avtentični slovenski dejavnosti, dejstvo, brez katerega danes Slovenici ne bi bili, kar smo.

Tudi koncert moškega pevskega zbora Igo Gruđen iz Nabrežine, ki ga vodi Aleksander Rojc, je poudaril nekatere značilne trenutke OF — bojevitost in odločnost, a tudi liriko in nežnost, ki je prevevala človeška srca. V to spevnost se je vključila vezna beseda Tatjane Rojc v interpretaciji članice SSG Lučke Počkaj pa tudi zvok harmonike Corrada Rojaca in video Sergia Ferrarija. Tenkočuten spored je tekkel v režiji Maria Uršiča in na sceni Marjana Kravosa, svojevrstno in povedno pa je poudaril zgodovinski trenutek v življenju slovenskega naroda. Ta zgodovinski trenutek ostaja vsekakor neizbrisno zapisan, na kar je še enkrat neizpodbitno in prepričljivo opozorila tudi sinočnja proslava v Kulturnem domu.

● Milan Kučan

nasilna razorožitev, ki bi dobila enak odgovor.

Ob zapletih jugoslovanske krize se Milan Kučan ni izognil niti vprašanju morebitnega množičnega zapuščanja kriznih območij. »Koder vlada nasilje,« je dejal, »ljudje bežijo. Pogoji, da ne pride do množičnega izseljevanja je, da se nasilja ne dovoli.« Zato je po mnenju predsednika Slovenije tudi v interesu držav, ki se nočejo napolniti z begunci, da pozorno sledijo dogajanju v Jugoslaviji in nekaj naredijo. V tem smislu je pozitivno ocenil pobudo avstrijskega

ministra Mocka (»Zdi se mi, da jo delno osvaja tudi Italija«), da bi oblikovali misijo dobre volje. Na pol v šali je tudi pripomnil, naj Italija in Avstrija podpreta Slovence v oblikovanju samostojne države, pa se bodo že Slovenci ukvarjali z morebitnimi prebežniki. K stališču Italije se je vrnil na izrecno vprašanje o stališčih zunanjega ministra De Michelisa. Dejal je, da si Evropa v sedanjem trenutku povsem razumljivo želi, da bi Jugoslavija ne prispevala k destabilizaciji na celini. Vendar je položaj v državi preveč kompliciran, da bi bile možne enostavne in enosmerne rešitve, »ker se formula razumne, enotne in demokratične Jugoslavije, žal, v SFRJ ne izide«. Vprašal se je, ali je sploh mogoče uresničevati demokracijo, če ni tolerance in če je ena politika pripravljena uporabiti tudi silo. »Ne moremo ne pričakovati ne želeti,« je še pripomnil, »da bi Italija podredila svoje vitalne interese slovenskim. Bilo bi pa že veliko, če bi poleg opcije enotne in demokratične Jugoslavije upoštevala tudi možnost mirne in demokratične razdružitve.« Pri tem je še podčrtil, da se Sloveniji mudi s procesom osamosvajanja, ker bi se rada posvetila reševanju družbenih in gospodarskih problemov in se ne bi hotela več ubadati s pretežno politični problemi krize. Nerešeni in zapostavljeni družbeni in ekonomski problemi so namreč največja nevarnost za nove izbruhe nasilja.

Dober del vprašanj se je nanašal tudi na četrtkovne sklepe predsedstva. Kučan je zavrnil trditev, da je bil sklep predsedstva »mekhi puč« in dodal, da »ko teče kri in ugašajo življenja, se ne postavlja vprašanje, kdo je zgubil in kdo je zmagal«. Seveda s sklepi predsedstva vprašanja niso rešena, lahko pa bi bili postavljeni pogoji za reševanje. Sklepi so bili seveda kompromis, ki je zagotovil premirje in anuliral potrebo posega JLA. Po njegovi oceni pa je vsekakor Hrvaška v interesu miru več popustila kot Srbija. Prihodnji dnevi pa bodo pokazali, kdo hoče prispevati k iskanju demokratičnih rešitev in kdo noče miru.

Iz predsednikovega izjavljanja je po oceni novinarjev vel znaten pesimizem. Ali je mogoče verjeti, da bodo sklepi predsedstva zdržali vsaj nekaj dni? »Moj pesimizem je posledica dejstva, da nisem prepričan, da bi bilo mogoče obvladovati krizo in nasilje, ko se dovoljuje ljudem, da nekažnovano segajo po orožju. Optimizem pa je povezan z mitingom opozicije v Beogradu.« In na prapombo, da je bilo Beogradu slišati prav tako srbslavsko geslo, je Kučan odvrnil, da je nad temi gesli prevladal apel hrvaškemu in srbskemu narodu, naj bosta pametnejša od svojih izvoljenih predstavnikov in naj se sporazumeta o možnem skupnem življenju.

V. T.

Poziv SKGZ, SSO in slovenskih ustanov

Dežela naj uresniči vse sprejete obveze

Predstavniki krovnih organizacij manjšine Slovenske kulturno gospodarske zveze in Sveta slovenskih organizacij ter kulturnih institucij Glasbene matice, Narodne in študijske knjižnice, Slovenskega raziskovalnega inštituta in šolskega centra v Špetru, so na skupni seji dne 7. maja 1991 razpravljali o nujnosti večje prisotnosti vseh manjšinskih komponent znotraj teh institucij ter o hudem finančnem položaju, s katerim se že dalj časa soočajo omenjene štiri kulturne institucije in ki se je v zadnjih mesecih tako zaostri, da resno ogroža njihovo nadaljnjo dejavnost. Ob ugotovitvi, da predstavljajo te institucije pomembno kulturno bogastvo ne le za vso slovensko manjšino v Italiji, za obstoj katere so neobhodno potrebne, temveč tudi za vso deželno skupnost FJK, je bila s

strani vseh prisotnih izražena želja, da bi deželne oblasti čimprej uresničile že sprejete obveze o oblikovanju zakona za porazdelitev finančnih sredstev kulturnim in umetniškim dejavnostim slovenske manjšine v Italiji na podlagi 14. člena državnega zakona za obmejna območja št. 19 z dne 9. januarja 1991 in še pred tem o takojšnji zagotovitvi bančnih jamstev za najem posojil, s katerimi bi omenjene institucije lahko krile najnujnejše potrebe v svojem poslovanju. Hkrati s tem je bila izražena želja, da bi deželni predsednik čimprej sprejel predstavništvo vseh Slovencev ter predstavnike omenjenih institucij ter prisluhnil njihovim problemom in zahtevam.

SKGZ
SSO

Med včerajšnjim obiskom predsednika predsedstva Slovenije v Trstu Kučan o potrebi enotnega hotenja Slovencev v prelomnih trenutkih

TRST - Predsednik predsedstva Slovenije Milan Kučan, ki je imel včeraj v Trstu slavnostni govor na osrednji proslavi ob 50-letnici ustanovitve OF, je začel svoj obisk s srečanjem s predstavniki slovenske narodnostne skupnosti v Italiji na generalnem konzulatu SFRJ. Člani predstavništva so mu izrazili zaskrbljenost manjšine ob dogodkih v Jugoslaviji, obenem pa mu obrazložili zaplete, zaradi katerih vprašanje slovenske narodnostne skupnosti še vedno ni rešeno, kar povzroča hude težave mnogim pomembnim slovenskim ustanovam.

Kučan je med pogovorom orisal zadnje zaplete jugoslovanske krize in pri tem poudaril, da je za slovenski narod izrednega pomena zavest, da doživlja zgodovinsko prelomnico. Kot je bilo leta 1941 treba najti skupno rešitev o stvareh, ki so bile za narod usodno pomembne, je tudi danes treba ohraniti enotnost o ključnih vprašanjih. Izrazil je željo, da bi to načelo veljalo v Sloveniji in v zamejstvu.

Po tiskovni konferenci na sedežu agencije Ansa, je bil Milan Kučan na vpludnostnem obisku pri tržaškemu županu Richettiju, s katerim si je nato ogledal Palčićevo razstavo v Palači Costanzi. Nato je obiskal Primorski dnevnik in se srečal z izvršnim odborom ter predstavniki članic SKGZ.

Na slikah Maria Magajne srečanje s predstavniki manjšine na konzulatu (levo) in obisk na PD (desno)

V Reziji še skromna popotresna obnova

REZIJA - Ob petnajstletnici potresa, ki je leta 1976 hudo prizadel vso videmsko pokrajino, še zlasti pa Beneško Slovenijo in Rezijo, je v sredo obiskal Rezijo deželni odbornik za obnovo Armando Angeli.

Gostu so župan Luigi Paletti in občinski odbor orisali položaj, ki je vsekakor še težak in bo zahteval precej naporov, da bo obnova dokončana. Po podatkih občinskega odbora je treba namreč na novo zgraditi okoli sto hiš, prav toliko pa jih je treba obnoviti. Poleg tega je treba dopolniti javne strukture in nekatere popraviti, časa pa ni več veliko, saj bo s prihodnjim letom konec obnovitvenih del. Župan Paletti je tudi poudaril, da bi bilo treba poseči in rešiti tudi nekatere zgodovinske in umetniške pomembne hiše. Doslej sta bili obnovljeni samo dve, medtem ko bo ostale (okoli deset) treba porušiti, kar bo zadalo nov udarec rezijanski kulturni dediščini.

Odbornik Angeli je menil, da za obnavljanje zasebnih hiš najbrž ne bo težav, medtem ko bo več problemov na področju javnih del, ker dežela ne razpolaga več s tolikšnimi sredstvi kot v preteklih letih.

Končno je bil med Angelijem obiskom govor tudi o montažnih naseljih, ki so nastala takoj po potresu kot zasilno zatočišče za prizadeto prebivalstvo in ki niso bila še demontirana. Lastniki zemljišč že dalj časa zahtevajo odstranitev teh objektov in občinska uprava je že začela s programom odstranjevanja. Tudi s tem v zvezi je odbornik Angeli zagotovil, da so potrebna sredstva na razpolago.

SSS bo v podporo slovenski državnosti

Odbor Konference Svetovnega slovenskega kongresa za Furlanijo-Julijsko krajino je ugotovil, da ima zamejska Konferenca 114 individualnih članov, od tega 50 z Goriškega in 64 s Tržaškega, medtem ko je edini kolektivni član zaenkrat Svet slovenskih organizacij. Formirana sta tudi sedeža in sicer pri NSK v Trstu kot zamejski in pri Knjižnici Damira Feigla kot goriški sedež.

V času grozečih dogodkov znotraj Jugoslavije, piše v sporočilu kongresa, je priprava na kongres v Ljubljani, ki bo med 27. in 30. junijem, še posebej pomembna, saj predstavlja neke vrste solidarnosti z bojem za slovensko suverenost in državnost. Na kongresu bo imel poročilo predsednik zamejske Konference Janez Povše, uradni delegati našega prostora pa bodo: Bojan Brezigar, Ravel Kodrič, Darko Bratina, Alojz Rebula, Anton Nanut in predstavnik Benečije. Darko Bratina bo pripravil osnutek resolucije o Slovincih, ki žive v Italiji, Maja Lapornik in Davorin Devetak pa zamisel t.i. zamejskega dneva, ko bodo udeleženci kongresa obiskali Slovence v Italiji. Vsi, ki bi se tako ali drugače želeli udeležiti kongresa neposredno, se za prijavnico ter vse ostale informacije lahko obrnejo na tržaški sedež SLORI-ja.

Nadalje je odbor Konference za zamejstvo, piše v sporočilu, sprožil vse uresne stiske s predstavniki slovenske Benečije, kjer bi na vsak način moralo priti do ustavnega sestanka. Težko si je predstavljati odsotnost tega narodnostnega področja, ki je med najbolj izpostavljenimi nasploh ter izjemno dragoceno za celokupni narodnostni prostor.

Predlog DSL o parkih

TRST - Svetovalska skupina Demokratske stranke levice je včeraj uradno predložila v deželni svet svoj zakonski osnutek za ustanovitev parkov in naravnih rezervatov. Načelnik skupine Travanut je poudaril, da DSL želi s svojim predlogom napolniti obstoječe vrzeli in omogočiti nastanek parkov, kjer je dozorel čas za to.

Osrednja in najbolj zanimiva točka zakona namreč spodbuja oblikovanje parkov in tistih krajih, kjer je mogoče uskladiti varstvo narave in človeške dejavnosti. »Po vzorcu drugih dežel,« je dejal Travanut, »predlagamo sprejetje okvirnega zakona, posebnim operativnim zakonom, ki naj upoštevajo specifično krajev, kjer naj bi nastali parki, pa prepuščamo konkretno ustanovitev.«

Načelnik svetovalske skupine je dejal, da po njegovi oceni predlog DSL zapolnjuje nekatere vrzeli zlasti na upravnem in zakonodajnem področju. S tem predlogom bi lahko bil končno uresničen deželni urbanistični načrt, ki je ostal 13 let zgolj na papirju.

Pogovor s očetom »kreativitete« Georgom Kressom Slikarstvo kot terapija

delam z dvema terapevtskima skupinama z vsako po uro in pol. Domov se vračam ob 23. uri in nato do 2 ali 2.30 še slikam.

V čem je pomen dinamične psihatrije in kreativitetnostne teorije, ki jo razvijate že 10 let na inštitutu dr. Ammona?

»Prav dr. Ammon mi je omogočil, da se posvečam zdravljenju pacientov s slikarsko terapijo. Prepustil mi je vso svobodo, da sem začel razvijati slikarsko terapijo, za katero uporabljam osnove Ammonove teorije, ki se imenuje dinamična psihatrija. Razvijanje kreativne teorije je osnova za terapevtsko delo v slikarski terapiji. Na Ammonovih teoretičnih in praktičnih osnovah sem začel razvijati ideje o kreativitetnostni teoriji in jo spreminjati v prakso.

Poseben pomen pa ima kreativitetnostna teorija pri usposabljanju in vzgoji mladih ljudi in njihovih ustvarjalnih sposobnosti pri razvoju osebnosti, nadalje za ljudi, ki svojo nadpovprečno inteligenco razvijajo lahko do ustvarjalnih oblik, kar je velikega pomena za menedžerstvo in organizacijsko sposobnost bodočih mladih ljudi.

Slikar in umetnik Kress se je pred desetimi leti srečal z velikim filozofom, zdravnikom in psihiatrom dr. Ammonom, ki predstavlja eno od treh velikih osebnosti na področju psihatrije poleg Freuda in C.G. Junga. Dr. Ammon je velika osebnost, ki stopa v naš čas z nadvse pomembno humanistično psihatrijo in je duhovni vodja vsakoletnih svetovnih kongresov za humanistično psihatrijo, na katerih se zberejo zdravniki in psihiatri iz več kot tridesetih dežel.

Še preden ste se seznanili z dr. Ammonom, ste imeli svojo slikarsko šolo za mladino na Bavarskem v mestu Rosenheim. Do kakšnih spoznanj vas je pripeljalo to delo?

»V teh sedmih letih sem spoznal, kakšne sposobnosti imajo otroci in mladina, da s pomočjo likov abstrahirajo pri upodabljanju resničnosti ter kako si otroci z geometrijskimi oblikami

mi pomagajo pri tem. Ob tem sem ugotovil, da rdeča barva, ki jo pri slikanju uporabljajo otroci, ni vedno simbol ljubezni, krvi, ognja ali hiše z rdečo streho, ampak je pomembno to, v kateri barvni kombinaciji se rdeča uporablja. Šele v kombinaciji z ostalimi barvami dobi rdeča svoj dokončni pravi pomen.

Otrok na svoj način izraža pomen barv. Iz teh emocionalnih elementov pri otrocih nastaja abstrakcija za realnost in na podlagi teh kombinacij in abstraktnih sredstev - simbolov izražata svojo izpovedno imacionalnost. V abstrakciji pove, kaj je krajina, hiša, mati, idr.

Otrok slika in resnico abstrahira s simetričnimi simboli, s katerimi povezuje življenjske situacije. To predstavlja prvo fazo oziroma stopnjo izpovednosti. Druga stopnja otroške izpovedi je taka izraznost, da realni svet predstavi tako, da ljudi oblikuje ali predstavlja s pomočjo črt in črtnih močkov, kar je do neke mere že korak naprej k realnejšemu upodabljanju svojega okolja in ne več popolna abstrakcija simetričnih likov. Tretja stopnja predstavlja otrokovo oblikovanje ljudi in oseb že z pravimi, vendar poenostavljenimi oblikami. Četrta stopnja (starost od 7 do 9 let) predstavlja izraznost pri otrocih, pri katerih s pomočjo perspektive in prostorskega videnja začnejo upodabljati prostor in predmete v njem. Do pubertete postaja potem izpovednost otroka vedno jasnejša, vendar prve prave realistične risbe ali upodobitve lahko pri mladih nastanejo šele po pubertetni dobi.

S tem ste prestavili oblikovanje simbolnega jezika izražanja, ki se razvija pri vsakem človeku do pubertetnega obdobja.

»V opisu tega razvoja človekove osebnosti v času od 3. do 13. leta do pubertete, je opisana nekakšna pot razvoja, s pomočjo katere pa je potem možno duševno oškodovanim osebnostim prvo ugotoviti manjkajoči člen v tej razvojni verigi in nato pomagati ga

odpraviti, kar nato šele omogoči nadaljni neokrnjen razvoj te osebnosti.«

Ta spoznanja iz te otroške šole za slikarstvo pa so slikarju Kressu pomagala in omogočila kasneje spoznati v Ammonovi psihiatrski kliniki, ki slovi na humanistični psihologiji, pri zdravljenju odraslih ljudi, katerih psihične strukture so bile kakorkoli iz mladosti okrnjene ali oškodovane. S pomočjo prej omenjene razvojne poti pri otroku je bilo možno kasneje pri odraslem ugotovljati manjkajoče razvojne stopnje in postaviti potrebno usmerjeno terapijo. S tem delom je gospod Kress pričel tako s posameznimi pacienti kakor tudi v terapevtskih skupinah.

»Na osnovi teh spoznanj sem začel opazovati nastanek in razvoj kreativnosti pri duševno bolnih ljudeh in s pomočjo obujene kreativnosti sem pripeljal ljudi do tega, da so ozdraveli in se normalizirali. Vsa ta spoznanja pa izhajajo prav iz dolgoletnih izkušenj s pacienti in vsemi ljudmi, s katerimi sem se srečeval in delal.«

Kreativne sposobnosti se demonstrirajo pri vsakem pacientu v različni obliki.

Kako to utemeljuate na primeru? »Na primer: če je pacient star 40 let, se ta problematika demonstrira v tem, da se pacient vrača v svojo preteklost, v zgodnjo mladost in začne slikati kot dvoletni otrok. Od tam dalje pa se v slikarski izraznosti razvija naprej skozi vse na začetku omenjene mladostne dobe prebije do časa svoje odraslosti (40 let). Na osnovi simbolnega razvoja izpovedovanja raznih dob je mogoče ugotoviti, v kateri dobi pacientovega mladostnega razvoja so nastale motnje in je bil pacient oškodovan v svoji psihi. Na tem duševnem kraju potrebuje pomoč.

Ob tem ugotavljanju pa se opazijo tudi zametki ali nastanki kreativnosti, ki so pozitivni elementi v psihi in jih je zato potrebno vzpodbujati. S pomočjo slikarske dejavnosti in delovanja slikarske terapije se vzpodbuja in pomaga razvijati fantazijo za nove ideje in pozitivno ustvarjalnost.

Če kreativnost pri pacientu obstaja v slikarskem mediju, ki se jo opazi ob terapiji slikanja, tedaj obstaja sposobnost, da tudi v splošnem življenju isto kreativnost razvije in uporabi na raznih delovnih in ustvarjalnih področjih.

Naslednji primer kaže, kako se lahko invalidna osebnost, priklenjena na voziček, s pomočjo zaključene slikarske terapije usposobi tako, da se kot zdrav človek lahko prijavi na študij likovne akademije, opravi sprejemne izpite in nadaljuje popolnoma normalno študij kot slikar in to uspešno.

Dinamična psihatrija po Ammonu vključuje na eni strani metodo grupne terapije, kakor tudi terapijo za posameznika, nadalje metodo miljejske terapije in jaz-strukturno terapijo. Vi ste strokovnjak za slikarsko terapijo. Kako jo povezujeje z jazz-strukturno terapijo?

»Jaz-strukturna terapija je zelo pomembna za vsakega človeka, da postane kreativen in ustvarjalen. S to problematiko sem se začel sedaj podrobneje ukvarjati. Zato velja poudariti, da je mogoče s pomočjo slikanja razviti kreativnost pri vsakem človeku in ne samo v bolnem.

Kreativnost ni del bolnega dela psihe, ampak najbolj pomemben del zdravega dela psihe in tu ima tudi svoj sedež.

Človek sprejme do 80 odstotkov vseh svojih informacij slikovno, vizuelno.

Prav zaradi te ugotovitve je slikarska terapija zelo pomembna za doseg kontakta z ustvarjalnimi deli (segmenti) psihe in njeno aktiviranje.

V čem se kaže pomen slikanja in kako utemeljuate zahtevo po povečanju likovne vzgoje na šolah?

»Zavzemam se za povečanje števila ur risanja in umetnostne vzgoje prav na vseh šolah, že od vrta do osnovne, srednje šole in vstopa na univerzitetni študij. Prav posebej je to važno za učitelje, pedagoge in nenazadnje tudi za organizatorje dela, managerje, udeneleže v teamskem delu na šolah in pri planiranju v gospodarstvu, trgovini itd.

Vse to je bistvenega pomena za razvijanje kreativnosti in vseh izrednih sposobnosti tako posameznika, kakor tudi celotnega naroda, za ustvarjalno oblikovanje politike, odnosov z drugimi narodi in državami, enako pa tudi za premostitve posamičnih osebnostnih in skupnih ali družbenih blokad, ki jih je ustvarila zgodovina ali napravila politika iz preteklosti.«

OLGA KNEZ STOJKOVIČ

Nasledil je Alfonza Guština, ki je organizacijo vodil okroglih 20 let Kolonkovski vrtnar Alojz Debelis izvoljen za predsednika Kmečke zveze

Znani kolonkovski vrtnar Alojz Debelis je novi predsednik Kmečke zveze. Izvoljen je bil predsinočnim na prvi seji glavnega sveta po nedavnem občnem zboru. Debelis nasleduje Alfonza Guština, ki je bil na čelu te naše kmečke stanovske organizacije okroglih 20 let in je tokrat odločno odklonil podaljšanje mandata, kot je sicer napovedal že pred letom dni.

Četrtekovo sejo glavnega sveta KZ je v skladu s statutom vodil najstarejši svetovalec Karel Valentincič. Debelisa so za predsednika izvolili na predlog Guština, in sicer soglasno z aplavzom. Novi predsednik, ki je poprej dolga leta zasedal podpredsedniško mesto, se je za izkazano mu zaupanje ganjeno zahvalil in izrazil prepričanje, da je KZ avtonomna nestransarska organizacija, v kateri je mesta za vse naše kmetovalce. Pozval je vse člane, naj vsak po svojih funkcijah in močeh pripomorejo k nadaljnji rasti organizacije.

Po izvolitvi predsednika so na seji izvolili tudi dva podpredsednika, in sicer vinogradnika Silvana Ferluga od Piščancev ter Robija Oto iz Boljuna. Omenimo naj, da predsednik in podpredsednika skupno s tajnikom Edijem Bukavcem po statutu sestavljajo izvršni odbor KZ. Na četrtkovi seji so nadalje izvolili tudi strokovne komisije. Sklenili so, da bo vinogradniško komisijo vodil Euro Parovel, cvetličarsko Miran Starc, vrtnarsko Marčelo Debelis, živinorejsko Alfonz Guštin, dvolastniško Alojz Križmančič, zadružniško Drago Slavec, jusarsko Lucijan Malalan, ekološko Walter Stanisa, komisijo za tisk Alojz Debelis, za mlade kmete Robi Ota in komisijo za področne zveze Andrej Milič.

Glavni svet je predsinočnim po obnovitvi svojih organov imel še druge točke na dnevnem redu. V organizacijo je sprejel dva nova člana, podrobneje pa je obravnaval posledice nedavne vremenske ujme. Ugotovil je, da sta pozeba in slana 16. in 17. aprila povzročila posebno hudo škodo zlasti v žlahtnih kulturah, kot sta vinogradništvo in cvetličarstvo. KZ se bo še nadalje zavzemala za to, da bi celotni tržaški pokrajini priznali status kmetijsko prizadetega področja in da bi kmetovalci bili deležni odškodnin in ugodnosti, ki jih predvideva zakonodaja. Pri tem je bilo sklenjeno, da bo KZ obnovila svoje napore za ustanovitev Konzorija za pasivno zaščito pred vremenskimi nepravilnostmi.

Glavni svet se je na svojem prvem zasedanju po občnem zboru zahvalil vsem, ki so prispevali k uspešni organizaciji zbora samega, med temi še posebej tistim članicam in prijateljicam, ki so pripravile okusne slaščice. Poleg tega je izrazil čestitke Jožetu Korenu ob življenjskem jubileju in se mu zahvalil za pozornost, s katero kot častnikar in drugače spremlja življenje KZ. Glavni svet je nadalje pozval člane KZ, naj se udeležijo poveljstva ob 50. letnici OF, ki je bila sinoči v Kulturnem domu, kakor naj se tudi po možnosti udeležijo današnjega posveta SKGZ o slovenski poti v globalno ekonomijo.

Debelis: »KZ je bistvenega pomena za usodo tržaškega kmetijstva«

Alojz Debelis

»Čeprav sem dejansko bil kot podpredsednik že dolgo v samem vrhu Kmečke zveze, se šele zdaj v polnosti zavedam, kako veliko odgovornost sem prevzel s tem, da sem stopil za stopničko višje v hierarhiji naše organizacije. Naša organizacija je sicer takšna, da v njej ni nihče povsem nezamenljiv, saj skušamo uveljavljati največje sodelovanje članov na vseh ravneh, a kljub temu čutim, da v tem trenutku prevzemam veliko moralno odgovornost za usodo našega kmetijstva.

stva. Pred menoj je ves trud, ki so ga za rast našega kmetijstva vložile generacije naših predhodnikov, pa tudi skrb, da bi našim zanamcem zapustili čim boljše dediščino.

Tako nam je povedal novi predsednik KZ Alojz Debelis, ko smo ga včeraj vprašali, s kakšnimi občutki prevzema najvišjo funkcijo v tej naši kmečki stanovski organizaciji. »KZ je danes bistveno povezana z usodo tržaškega kmetijstva, ki zdaj preživlja posebno težke in delikatne trenutke,« je nadaljeval Debelis. »Koliko KZ pomeni, je mogoče razbrati tudi iz posrednih in neposrednih napadov, ki jih je zlasti v zadnjih časih deležna. Očitno le nekaj pomenimo, če smo stalno komu na poti. Sicer pa bi rad podčrtal, da smo in hočemo biti kar se da odprti in vedno na razpolago za sodelovanje. V tem trenutku pa čutim tudi potrebo in dolžnost, da izrečem najiskrenejše priznanje svojemu predhodniku Alfonzu Guštinu za veliko modrost in trud, s katerima je dve desetletji vodil našo organizacijo. Prepričan sem, da bo še veliko dal naši skupni stvari,« je zaključil Debelis.

Pristavimo naj, da je novi predsednik KZ včeraj prejel vrsto čestitk. Brzotvorno so mu med drugimi čestitali deželni svetovalec SSK Bojan Brežigar, pokrajinski tajnik SSK Miro Opelt ter ravnatelj Kmetijske zadruge Boris Mihalič.

Tržaška policija se je ob svojem prazniku predstavila s pozitivnim obračunom dela

Od 1. maja 1990 do 30. aprila 1991 je tržaška policija aretirala 120 ljudi, ki jih je zasačila med izvrševanjem kaznivih dejanj, 800 pa jih je prijavila sodnim oblastem. Med slednjimi je bilo 51 kršilcev določil zakona proti narkomaniji, poleg tega pa je tržaška policija prijavila prefektu 88 uživalcev mamil. Roki pravice je nadalje zagotovila 51 skrivačev, zaplenila je 96 kilogramov heroina, izdala ali obnovila 15 tisoč potnih listov in 16 tisoč prepustnic, izdala je 4.475 tujim državljanom potrdila o začasnem bivanju, z državnega ozemlja je odstranila 2.260 ilegalnih priselcev, izgnala je 972 tujcev, nanjo pa je bilo naslovljenih 431 prošelj za politična zatočišča.

To so nekateri podatki o delovanju policijskih agentov v tržaški pokrajini, ki jih je kvestor Alfredo Lazzerini prebral včeraj dopoldne na velikem dvorišču policijske šole pri Sv. Ivanu med slovesnostjo ob prazniku državne policije. Slovesnosti so prisotvovale postrojene enote vseh vej državne policije, pa tudi številni predstavniki drugih rodov varnostnih in oboroženih sil, kakor tudi predstavniki civilnih oblasti z deželnim komisarjem Eustachiom De Felicejem na čelu. Pred kvestorjevim govorom so udeleženci poslušali poslanice predsednika republike Cossiga, predsednika vlade Andreottija, notranjega ministra Scottija in vrhovnega poveljnika policije Parisija. Malodane vsi so se ob 139. obletnici ustanovitve policije spomnili tudi 10-letnice ustanovitve prvih policijskih sindikatov, ki so se medtem izkazali kot velika pridobitev ne samo za policijske agente, ampak tudi za celotno družbo.

Na slovesnosti pri Sv. Ivanu, ki jo je žal motilo deževno vreme, so podelili tudi priznanja 25 zaslužnim policijskim agentom in funkcionarjem, med temi podkvestorja Padulana in Sodanu, komisarju Loritu in podkomisarju Carpinoneju.

Na sliki (foto Magajna) postrojene policistke med slovesnostjo.

Milica Kacin-Wohinz je poslušalcem obnovila temeljna poglavja svoje raziskave o antifašističnem gibanju na Primorskem, pri čemer se je zaustavila predvsem na vlogi duhovščine, organizacije TIGR in komunistične partije. Duhovniki so tudi po Konkordatu med Italijo in Vatikanom leta 1929 igrali zelo dragoceno vlogo pri omejevanju raznarodovalnega pritiska fašizma, glede tajne organizacije TIGR pa je dejala, da je bil to edinstven pojav, ki ga je povojna Slovenija iz političnih razlogov spravila v kot, danes pa skušajo nekateri iz nje ustvariti nepotrebne mite.

S tem v zvezi je med razpravo tekla beseda tudi o datumu praznovanja vstaje slovenskega naroda, ki je danes 22.7.1941. Po mnenju nekaterih pa bi moral ta datum biti 13.5.1941, ko je na Mali gori pri Ribnici prišlo do spopada med Tigrovc in karabinjerji in v katerem je umrl tudi Danilo Zelen. Tako v prvem kot v drugem primeru gre vsekakor za konvencionalna datuma, saj ni lahko ugotoviti, kdaj se je pravzaprav začel slovenski upor proti okupatorju.

Marušič je rekel, da smo glede antifašizma in OF v sedanjosti stvarnosti večkrat priča nasprotujočim si sodbam in večkrat tudi strankarsko obarvanim ocenam, če bi brali in se poglobili v take raziskave kot je knjiga Milice Kacin-Wohinz pa bi se nedvomno izognili marsikaterim površnim analizam. Korenine boja proti asimilaciji, ki je potem prerastel v boj proti Mussolinijevemu režimu, segajo vsekakor v začetke stoletja in tudi v obdobje prve svetovne vojne. Avtorica knjige je tudi povedala, da vneto nadaljuje svoje raziskovanje antifašizma na Primorskem, pri čemer bo v bodoče posvetila predvsem pozornost temu, kako so preprosti ljudje pravzaprav živeli in doživljali fašizem v vsakdanjem življenju. Gre za zanimiv aspekt politične in predvsem naše socialne zgodovine, ki ga je slovensko zgodovinsko pisarstvo v glavnem spregledalo oziroma zanemarjalo.

Na sliki (foto Magajna) Pirjevec, Wohinzeva in Marušič (z leve) na srečanju v NSK.

Ostranitev prehoda za pešce povod za svojevrsten protest pri Miramaru

Več kot sto prebivalcev območja med Miramarom in Grljanom je včeraj ob 8. uri priredilo svojevrsten protest med obema predoroma pri zgornjem vходу v Miramarski park: demonstranti so večkrat prečkali cesto na mestu, kjer je bil še pred nedavnim zebasti prehod za pešce. Le-tega so bili namreč zbrisali brez vsakega utemeljenega razloga, to pa je ustvarilo velike preglavice tako bližnjim stanovalcem kot tistim, ki so zaposleni v okviru turističnih ali znanstvenih dejavnosti na tem območju.

Včerašnjega protesta so se udeležili študentje in uslužbenci Mednarodnega centra za teoretsko fiziko in občinski svetovalki Gianna Gallico (Zeleni z marjetico) in Ester Pacor (DSL). Njihova glavna zahteva je bila takojšnja ureditev prehodov za pešce na tri kilometre dolgem odseku med Barkovljami in Grljanom in postavitev cestnih znakov za omejitve hitrosti in semaforjev. O drugih zahtevah pa bo beseda na bližnji tiskovni konferenci Odbora Miramar-Grljan, kateremu je izrekel solidarnost tudi Deželni odbor za zaščito pešcevih pravic.

Na sliki (foto Križmančič) udeleženci včerašnjega protesta med predoroma pri Miramaru.

MAJENCA '91

Dolina 11., 12., 13. in 14. maja

Danes 11. t.m. od 20. ure dalje postavljanje maja na »Gorici«,

Jutri, 12. t.m. ob 16. uri koncert Godbe na pihala iz Cerknice in nastop folklorne skupine iz Rezijske. Ob 19. uri prihod Parterjev in Parterc. Sledi ples z ansamblom »Vrtnice« iz Rožne doline.

Ponedeljek, 13. t.m. od 20. ure dalje ples z ansamblom »CALIFORNIA BAND«

Torek, 14. t.m. ob 19. uri slavno podiranje maja.

Občina Dolina prireja
XXXV. RAZSTAVO DOMAČIH VIN

Proti večeru v Dolini s postavljanjem maja začetek majence 91

V Dolini bodo danes postavljali maj, stari vaški običaj pa bo zaživel tudi v primeru neugodnega vremena. Tako so odločili že prejšnjo soboto, ko so zaradi vztrajnega dežja prenesli majenco za teden dni. Poleg priprav, ki se bodo predvidoma začele že dopoldne, bo postavljanje maja na vrsti šele zvečer, ko bodo možje na ramenih prinesli na dolinski trg ukradeno češnjo. Že prej, okrog 18. ure, pa bodo odprli kioski letošnje 35. razstave domačih vin. Pobudo, ki jo dolinska občinska uprava že po navadi prireja v okviru majence, bo po lanskem uspelem poskusu spet obogatila vodena pokušnja vin v sodelovanju s Tržaško enogastronomsko skupino. Uradna otvoritev razstave in nagrajevanje najboljših vin sta bila sicer na vrsti že prejšnjo soboto: naknadno pa so skupaj z majenco prenesli tudi napovedano srečanje med gostinci in razstavljalci, ki bo v ponedeljek zvečer v dvorani Mladinskega krožka v Dolini. Med raznimi pobudami je še razstava amaterskih slikarjev, ki jo KD Valentin Vodnik prireja v galeriji Torkla. V vseh teh dneh, do torka, ko se bo majenca zaključila s podiranjem maja, pa bodo na voljo kioski z običajno ponudbo hrane in pijače, seveda ob nedeljskem kulturnem sporedu in večernem plesu. (dam)

SLOVENSKA POT V GLOBALNO EKONOMIJO POGLEDI Z EVROPSKE PERSPEKTIVE

DANES, 11. maja 1991 — Kongresni center tržaškega velesejma — Pzzale De Gasperi 1, Trst

SLOVENSKA KULTURNO GOSPODARSKA ZVEZA
v sodelovanju s

Slovenskim deželnim gospodarskim združenjem
Slovenskim raziskovalnim inštitutom

Zvezo slovenskih izseljencev iz Furlanije-Juliske krajine
Kmečko zvezo

vabi na posvet

DSL je priredila razpravo o razvojnih izbirah za Trst

Eden od glavnih nerešenih vozlov je odnos med javnim in zasebnim

Turistični razvoj Sesljskega zaliva, Polis in finančni off-shore, skladišča za utekočinjeni propan pod zaščitnim znakom Monteshella oziroma Sestoka: kako se usklajujejo med seboj ti projekti (če se sploh), kakšen je javni in kateri so zasebni interesi za njihovo uresničitev, kakšen vpliv bodo imeli - tudi ob upoštevanju že obstoječih dejavnosti - za prebivalstvo in na okolje? Skratka, kakšen razvoj hočemo v naši pokrajini, kako želimo uporabiti že itak pretesen prostor?

Ta in še vrsto drugih nelahkih vprašanj v zvezi s tržaškimi razvojnimi perspektivami si je zastavila sinočnja javna razprava, ki jo je tržaška Demokratska stranka levice priredila v Novinarskem krožku. Pred sicer ne ravno množičnim krogom poslušalcev bi po napovedih organizatorjev moral nastopiti tudi minister za okolje iz Occhetove vlade v senci Chicco Testa, ki pa so ga družinski razlogi zadržali v Rimu. Tako so se v uvodnem delu razprave vrstila poročila pokrajinske tajnice DSL Perle Luse, bivšega predsednika vsedravnega urbanističnega inštituta INU Edoarda Salzana, miljskega podžupana Claudia Muttona, predsednika Enotne družbe pristaniških delavcev Maura Gialuza in člana vsedravnega vodstva Occhetove stranke Luciana Ceschie, medtem ko sta imela daljša posega v razpravo med drugimi tudi deželni odbornik za načrtovanje Gianfranco Carbone in pokrajinski tajnik CGIL Roberto Treu.

Lusa je uvodoma opozorila na vrsto odprtih vprašanj, ki bi se jih moralo mesto in v okviru svojih pristojnosti tudi Dežela čimprej lotiti, kot npr. posodobitve deželne urbanističnega načrta (PUR) in tržaškega podrobnostnega plana, sprejema izvajalnih norm za zakon o obmejnih območjih itd. Vztrajala je pri razčiščenju nejasnih in težavnih odnosov med javnim in zasebnim, pri čemer je v primer navedla »konstruktivno opozicijo DSL glede načrta za Sesljski zaliv«, medtem ko je projekt Polis ocenila kot pozitivno možnost inovativnega razvoja. Miljski podžupan Mutton je orisal velike pretekle in sedanje razvojne težave svoje občine, ki je že zavrnila premogovno pristanišče in termocentralo, danes pa se mora boriti proti skladišču propana.

Zelo odločen ne za uresničitev turističnega projekta za Sesljski zaliv je prišel iz ust bivšega predsednika INU Salzana, za katerega zaliva ne gre spreminjati, pač pa ustaviti njegovo propadanje in ga ohraniti, kakršen je. Po njegovem mnenju Pianov načrt ne jamči, da bodo gradnje resnično turističnega tipa in da torej ne gre za nepremičninsko spekulacijo, zato je »po ministrskem odloku edina rešitev v izbrisu vsakršnega načrta«, medtem ko bi bil edini spreminjalni poseg možen v opuščanju kamnolomu. Odločanje o ozemlju po Salzanovem prepričanju pripada izključno javnim upravam in ne zasebnikom.

Pristanišču in projektu Polis je bil posvečen poseg Maura Gialuza, ki je poudaril pomen sposobnosti javnih uprav, da povedo svoje glede bistva problemov, kar se največkrat ne dogaja. Javne uprave imajo namreč vlogo

nadzorovanja in usmerjanja javnih zadev in v to optiko je Gialuz postavil tudi odnos med Avtonomno pristaniško ustanovo in Polisom.

»Kako torej združiti različne razvojne predloge?« se je vprašal Luciano Ceschia, za katerega morajo odločiti politične sile, tudi opozicijske, ki se morajo postaviti kot vladne sile. »Politične sile v našem mestu pa so žal pokazale nesposobnost, napačne interese in ščitenje privilegijev.« Kot eklatanten primer takega obnašanja je navedel Sesljsko zadevo, ki jo je označil kot kot »blodno«. Glede skladišč propana pa je Ceschia predlagal, da bi DSL reagirala na mnogo trši način (tudi z zgledi iz strankine preteklosti) in da bi se preprosto izrekla proti njim, ker niso uskladjivi z drugimi izbirami. Zastavlja se cela serija neuskladjivih predlogov, za katere ima vsakdo svoje razloge - je zaključil Ceschia - vendar pa le mora biti tudi nekdo, institucije, ki bodo o njih odločile.

Prvi poseg v razpravo je imel deželni odbornik Carbone, ki je postavil v ospredje odnos med javnimi in zasebnimi potrebami in nujnost, da postanejo javne uprave bolj dosledne. Glede Sesljskega je opozoril, da se o njegovem turističnem razvoju govori že 20 let in da le-tega predvideva tudi občinski regulacijski načrt: odločiti se je torej treba, ali ta razvoj sploh hočemo, ali pa želimo samo spremembo sedanjega projekta. Če je problem sprememba projekta, potem se strinjamo - je dejal Carbone - v nasprotnem pri-

meru pa gre za golo kontrapozicijo. Glede Polisa se je odbornik strinjal z Gialuzom, da je treba ločiti vlogo javnega (EAPT) in zasebnega (Fiata in Generali), in to velja tudi nasplošno, saj je čas, da bi presegli navidezna nasprotja in da bi si javne uprave pridobile večji ugled med podjetniki. Glede plinskih skladišč pa je Carbone na osnovi nedavno predstavljene študije o industrijskih tveganjih dejal, da načrtov ne gre a priori zavrniti, pač pa natančno opredeliti, kako in v kakšnem obsegu jih lahko sprejememo brez tveganj za prebivalstvo in okolje.

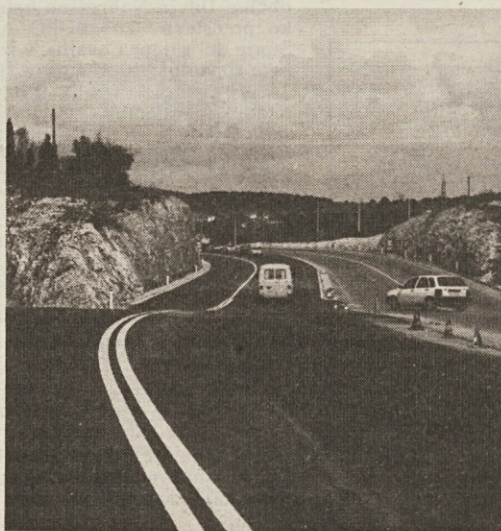
Preden so v razpravo kot plaz posegli predstavniki naravovarstvenih organizacij, je imel daljši poseg tudi tajnik CGIL Treu, ki je kot skoraj vsi njegovi predhodniki izhajal iz stališča, da o razvoju v pokrajini ni nobenega dogovora. Treba je izbrati prioritete in potem preveriti kompatibilnost izbir. Toda, ko so izbere sprejete, od njih ni mogoče več odstopati. »Drama našega mesta je močvirje,« je menil Treu, »po svoje revolucionarna posega v njem pa sta bila doslej samo dva: Basagliev in Cecchinijev.« Toda, nekatere podrobnosti kažejo, da so stvari mogoče, če jih hočemo: ko je Lloyd zagrozil z odhodom iz Trsta, so mu takoj odobrili lokacijo za nov sedež, podobno se je zgodilo tudi po grožnjah Pittinija. Eden od kriterijev za odločitve o razvoju v pokrajini - je zaključil Treu - pa bi vsekakor moral biti doslej premalo upoštevan kriterij družbenih koristi.

V. B.

Tržaška občinska skupščina odobrila načrt za avtocesto Katinara-Padriče

Tržaški občinski svet je prejšnjo noč po govorniškem maratonu svetovalca zelenih Gherisne odobril načrt zelo spornega avtocestnega odseka med Katinaro in padriško Draščo. Načrt so podprli svetovalci večinske koalicije KD, PSI, PSDI, PRI in PLI (z izjemo Rossija) ter listarji, proti pa so glasovali predstavniki DSL, MSI in zelenih. Razprava o tem projektu, če jo tako lahko sploh imenujemo, je zahtevala tri seje občinske skupščine, končala pa se je po pričakovanem scenariju, to se pravi z odobritvijo tega spornega načrta, ki naj bi sklenil avtocestno omrežje v naši pokrajini. Ob tem ostaja še povsem odprto vprašanje avtocestne povezave med Lakotičem in mednarodnim mejnim prehodom Škofije, za katero sploh še ni finančnih sredstev.

Gherisina je vsega skupaj predložil 111 popravkov t kemur načrtu, odbor jih je sprejel približno dvajset, vse ostale pa je dosledno zavrnil. Prave debate dejansko ni bilo, tako da je predvsem predsinčnim govoril skoraj samo Gherisina, ostali svetovalci pa so samo čakali na glasovanje in na konec tega za tržaški občinski svet precej neobičajnega maratona. Mnenja o poteku sej so vsekakor zelo deljena. Večina očita predstavniku zelenih, da je izvajal zgolj neplodno obstrukcijo, drugi pa so mnenja, da je sedanji načrt res zelo slab in škodljiv za skupnost, zato je nujno potrebno, da se o njem v javnosti govori in odkrito razpravlja.

Na sliki (foto Križmančič) vidimo za sedaj samo razširjeno državno cesto št. 202 v bližini padriške Drašče. Tu se končuje oziroma začne avtocestni odsek od Katinare, ki je povzročil že toliko polemik med Občino Trst, podjetjem ANAS in naravovarstveniki. Dela za novo traso se bodo, kot kaže, pričela v prihodnjih tednih.

Zakaj postaja naše mesto vsak dan bolj umazano?

Kaj je v Trstu starega, kaj novega? Starega in nerešenega veliko, pa tudi novosti ne manjka, če se le človek ozre okoli sebe.

Začnimo na primer s smetnjaki. V strogem centru jih sploh ni. In tako ima tujec - turist napačno sliko o mestu, ki je po njegovem mnenju še kar urejeno, ne preveč umazano - torej mesto, ki nima hujših problemov.

Vse se potem zaplete, ko se človek sprehodi, ali pa prebiva v strogem predmestju. Tu so že na vpogled smetnjaki - vedno polni smeti in odpadkov, ki so ob nedeljah, praznikih, pa tudi ob raznih stavkah, povsem "nemočni", da bi lahko sprejeli vse, kar vanje odlagajo meščani.

Tem so krajevne oblasti pridružile še druge kontejnerje - za steklo in papir. Čeprav je bila to hvalevredna pobuda, ostajajo ti zbiralci stekla in papirja skorajda prazni, ostali smetnjaki pa se polnijo in polnijo...

Vsem tem pripomočkom za ustrezno ureditev našega mesta so se v zadnjem času pridružili še posebni smetnjaki, v katere naj bi ljudje metali že izrabljene baterije in stara zdravila, ki jim je potekel rok trajanja. Nekaj teh posebnih smetnjakov smo v samem mestu (ne ravno v strogem centru) že zasledili. Vendar so jih odgovorni postavili tako, da jih je težko najti in torej tudi težko videti. Zasledili smo jih nekaj na obcestnih ograjah, ob trgih, opremljene sicer s primernimi opozorilnimi tablamami, ki so pa tako

Zaskrbljenost zaradi položaja v Jugoslaviji

Pokrajinski svet SSK o SSG in Glasbeni matici

V sredo je v Trstu zasedal pokrajinski svet Slovenske skupnosti, ki je imel na dnevnem redu nadaljnji temi o odnosih v manjšini: Slovensko stalno gledališče in Glasbeno matico. V okviru diskusije, ki je sledila poročilu o položaju in problematiki SSG, so bili poudarjeni - kot beremo v tiskovnem poročilu s seje - kulturni in narodni pomen manjšinske ustanove, potreba, da v svojih programskih izbirah ustreza potrebam in pričakovanjem tukajšnjih naših ljudi, da vodstvo ustanove odraža vse manjšinske komponente. Prikazane so bile pomembnejše točke statuta, ki ga je skupščina že odobrila, a ga morajo še odobriti Dežela, Občina, tržaška in goriška Pokrajina. Že dolgo let pripravljajo v Italiji zakon o gledališčih, ki bi moral rešiti težki gmotni problem ustanove.

Sledilo je poročilo o delovanju in o težkem finančnem stanju Glasbene matice, ki ga v prehodnem obdobju lahko reši zakon o obmejnih področjih, definitivno pa zaščitni zakon za Slovence. Samo tako, meni pokrajinski svet SSK, bo mogla šola nemoteno vzgajati bodoče glasbenike, ki so važna sestavina slovenske kulture. Poudarjena je bila nadalje potreba, da ta šolski zavod predstavlja v svoji strukturi vse sestavine tukajšnje slovenske stvarnosti.

Pokrajinski svet je tudi ugotovil, da je razprava o statutu občin in pokrajin stekla na vseh ravneh. Stranka je svojim predstavnikom dala potrebno gradivo, zlasti v zvezi s tematiko, ki zadeva slovensko narodno skup-

nost. V okviru uveljavljanja slovensčine v družbenem življenju pokrajinski svet poziva Slovence, naj se dosledno poslužujejo priznanih pravic, med katerimi je pomembna pravica, da smemo pisati poštne položnice v slovenskem jeziku, kar je potrdila znana razsodba tržaškega prizivnega sodišča v zvezi s primerom prof. Sama Pahorja.

Svet je na koncu izrazil globoko zaskrbljenost zaradi dramatičnega položaja v Jugoslaviji, ki se lahko sprevrže - piše v tiskovni noti SSK - v državljansko vojno z nepredvidljivimi posledicami za vse narode v Jugoslaviji. Pri tem je izrazil trdno prepričanje, da bo matična Slovenija v predvidenem roku uspešno uresničila sklep o osamosvojitvi, sprejet na decembrskem plebiscitu.

Pozor na lažne inšpektorje ACEGA

ACEGA opozarja občane, da v teh dneh krožijo po mestu neidentificirane osebe, ki obiskujejo stanovanja s pretvezo, da so inšpektorji občinskega podjetja in da želijo preverjati morebitno uhajanje plina. ACEGA pri tem poudarja, da ni nikogar pooblaštila za ta posel in da je vsekakor njeno osebe dolžno pri obiskih na dom porabnikov pokazati izkaznico s sliko.

Protagonist letošnjega vzorčnega sejma bo les

Protagonist bližnjega 43. Tržaškega mednarodnega vzorčnega velesejma, ki se bo začel 18. junija, bo letos les. Zaslugi gre predvsem Evropski gospodarski skupnosti, ki se je odločila, da bo tržaško prireditelvo izkoristila za specializiran simpozij o mednarodni trgovini s tropskim lesom, in to na izredno visoki strokovni ravni. Za njegov program se je tajnik Velesejemske ustanove Tamaro te dni v Bruslju dogovoril s predstavniki generalnega ravnateljstva EGS za razvoj, zasedanje pa bo vodil predsednik Vsedravnega federacije trgovcev z lesom Alfonso Froncillo ob pomoči predsednika Velesejemske ustanove Giannija Marchia. Prireditelvi, ki bo 19. in 20. junija, bo tokrat prvič v Italiji, naše mesto pa je bilo izbrano zaradi dolgoletnih vezi med Velesejmsko ustanovo in Evropsko skupnostjo na področju kooperacije z državami v razvoju. Odkar ni več milanskega sejma, je namreč tržaški ostal edina razstavna prireditelva v Italiji, ki jo je EGS uvrstila v svoj program, v katerem sodeluje še drugih 30 sejmov iz vsega sveta.

Na letošnjem tržaškem velesejmu bodo na področju tropskega lesa sodelovale Slonokoščena obala, Gana, Burundi, Etiopija, Kamerun, Gabon in Kongo, seminarja pa se bodo udeležile še strokovno visoko kvalificirane delegacije iz številnih držav afriško-karibsko-pacifiškega območja, ki imajo privilegirane odnose z EGS. Seminar bo potekal v štirih zasedanjih na specifične teme, zaključil pa se bo z razpravo o prihodnosti tropskega lesa in njegovih derivatov. Udeleženci se bodo ob obisku v Trstu srečali tudi z vsedravnimi in krajevnimi operaterji v lesnem sektorju, predviden pa je še ogled lesnega in novega prostega pristanišča. Poleg dvodnevnega seminarja bo lesu na velesejmu posvečen še en dan, in sicer 21. junij, ko bo na vrsti dan italijansko-avstrijskega trgovskega sodelovanja.

Včeraj v naši pokrajini

Tragična veriga treh samomorov

Trst bo širom po državi spet »zaslovel« kot mesto samomorov. Včeraj so namreč našo vsakdanjost znova pretresla tri tragična dejanja. V zgodnjih jutranjih urah si je v trenutku obuda vzela življenje 67-letna upokojenka Silvana Solazzo, ki je stanovala na Trgu Ospedale 6. Nesrečnica je skočila iz svojega stanovanja v šestem nadstropju in bila seveda na mestu mrtva. Iz stanovanja je skočil tudi 61-letni Antonio De Michelis iz Ul. Panebianco v Škednju. Pred usodnim dejanjem si je še prerezal žile zapestja. Umrl je nekaj ur pozneje v bolnišnici, kjer so se zdravniki do zadnjega prizadevali, da mu bi rešili življenje.

V gozdiču pri Repniču pa so včeraj našli mrtvega 37-letni Sergio Delise. Nabrežinski karabinjerji, ki so vsekakor uvedli preiskavo, so ugotovili, da je šlo za samomor. Nesrečni Delise naj bi pustil pismo najdražjim, v katerem pojasnjuje vzroke tragičnega geste.

Ravnatelj, kolegi, neučno osebeje in učenci srednje šole »I. Gruden« izrekajo občuteno sožalje prof. Ani Tretjak ob izgubi dragega očeta.

Veliko število poslušalcev na koncertu Marka Ferija

Veliko število poslušalcev je v četrtek zvečer v Prosvetnem domu na Opčinah prisluhnilo koncertu mladega kitarista Marka Ferija, za katerega je dalo pobudo SKD Tabor. Pobuda je sodila v okvir Openskih glasbenih večerov. Feri je občinstvu predstavil skladbe Giulianija, Ponceja, Morena-Torrobe, Brittna, Ville-Lobosa in Rodriga. Kitarist počuje na Glasbeni matici in je član orkestra Concordia Gutar, ki ga sestavljajo glasbeniki iz raznih krajev Italije. Redno se udeležuje mednarodnih tekmovanj in tako je v Recanatiju dvakrat zapored dosegel prvo mesto.

Med drugim se je tudi izpopolnjeval na mednarodnem poletnem seminarju, ki ga je v Čedadu vodil znani kitarist Alirio Diaz. V okviru Openskih glasbenih večerov sta pred kratkim nastopila koprski Godalni komorni orkester in Godalni kvartet Glasbene matice iz Trsta.

Na sliki (foto Magajna) občinstvo na petkovem koncertu kitarista Marka Ferija v Prosvetnem domu na Opčinah.

Jutri Pastirčkov dan na Repentabru

Zamejske otroke je že razveselila zadnja številka Pastirčka v letošnjem šolskem letu. Pestra je po vsebini in obliki. Tudi otroških prispevkov je zelo veliko, kar je lep dokaz, da imajo otroci radi Pastirčka. V tej številki je poleg običajnih rubrik objavljena celoletna vsebina, vabilo k sodelovanju pri natečaju za naslovno stran Pastirčka za leto 1991/92 ter poletni programi.

Prijetna stran je tudi vabilo na 12. Pastirčkov dan, ki bo jutri, 12. maja, ob 16. uri na Repentabru. Vabljeni vsi sodelavci in prijatelji Pastirčka!

gledališča

GLEDALIŠČE VERDI

Operna sezona 1990/91

Nocoj ob 20. uri (red E) ponovitev opere PITTORI FIAMMINGHI A. Smareglie. Dirigent Gianfranco Masini; režija Lorenzo Mariani.

Prodaja vstopnic pri blagajni gledališča Verdi.

Jesenska simfonična sezona 1991

Pri blagajni gledališča Verdi lahko še danes, 12. t. m., potrdite abonmaje za reda A in S.

V mali dvorani gledališča Verdi, Ul. S. Carlo 2, bodo v ponedeljek, 13. t. m., ob 17. uri predvajali film »ANGELI SENZA PARADISO«.

Vstopnice pri blagajni gledališča Verdi.

GLEDALIŠČE ROSSETTI

Nocoj ob 20.30 (red 2. sobota) bo Stalno gledališče iz Turina ponovilo delo H. von Hofmannsthal »L'UOMO DIFFICILE«. Režija Luca Ronconi. V abonmaju odrezek št. 10 - red prost. Predprodaja vstopnic pri osrednji blagajni v Pasaži Protti.

Od 14. do 19. t. m. bo v gledališču Rossetti gostovala gledališka skupina Plexus T s predstavo CARO BUGIARDO Jeroma Kiltyja po delu G. B. Shawa. V glavnih vlogah bosta nastopala Anna Proclmer in Giorgio Albertazzi. V abonmaju: odrezek št. 6 B.

Predprodaja vstopnic pri osrednji blagajni v Pasaži Protti.

LA CONTRADA

Gledališče Cristallo

Danes ob 16.30 in 20.30 ponovitev predstave IL MEDICO DEI PAZZI E. Scarpetta. Gostuje gledališče Teatro d'arte iz Rima. Nastopajo Carlo Giuffrè, Angela Pagano in Aldo Tarantino. Jutri predstava ob 16.30.

Gledališče Ul. Ananjan

Nocoj ob 20.30 bo skupina Amici di San Giovanni ponovila delo F. Anzellotti »LA BROCCA RIBALTADA«.

Ponovitev jutri ob 16.30.

Gledališče Miela Reina

Gledališka zadruga La Collina

V četrtek, 16. t. m., ob 21. uri bo na sporedu predstava F. X. Kroetza ROBE DE OMENI. Režija Mario Ursič. Nastopata Miranda Caharija in Claudio Misculin.

razstave

V galeriji Cartesius - Ul. Marconi 16 - bo do 16. maja razstavljal svoja dela slikar Pino FERFOGLIA.

V galeriji Bassanese (Trg Giotti 8) bo do 9. junija odprta razstava holandskega umetnika MARTINA HIDDINKA z naslovom Look & Say. Urnik: ob delavnikih od 17. do 20. ure.

V Palači Costanzi bo do 27. t. m. na ogled razstava slikarja KLAVDIJA PALČIČA.

V galeriji Rettori Tribbio 2, Ul. delle Beccherie 7/1 bo do 17. t. m. odprta razstava kitajskega umetnika ZHOU ZHI WEIA. Urnik: 10.30-12.30, 17.30-19.30, ob praznikih 11-13. Ob ponedeljkih zaprto.

V prostorih knjižarne »Cooperativa fra i Servi di Piazza« v Ul. F. Venezian 7 je na ogled razstava ilustracij VESNE BENEDETIČ z naslovom »Barvne sanje«.

V Galeriji Kraška hiša v Repnu bo do 2. junija odprta razstava LJUDSKE NOŠE VČERAJ IN DANES. Urnik: ob nedeljah in praznikih od 11. do 12.30 ter od 15. do 18. ure.

V galeriji Il Carso, Trg Barbacan 4, bo do 16. t. m. na ogled razstava GIOVANNIJA FRANZIL CASALA.

koncerti

Milje - Gledališče Verdi

Nedeljski koncerti

Jutri, 12. t. m., ob 11. uri bo na sporedu koncert Komornega orkestra gledališča Verdi iz Trsta pod vodstvom Igorja Tercona. Na sporedu Mozart, Viozzi, Bartok.

izleti

Da se boš zabaval spet pridi z nami na izlet v nedeljo, 26. maja. Vabijo te vesela družba, Tonca in Vanka in Veseli godciiz Boljuna. Informacije tel. 228090 od 12. do 14. ure.

Klub prijateljev sporoča, da je na razpolago še dovolj prostih mest v dodatnem avtobusu za izlet na Bled, Brezje in Vrbo, ki bo 13. t. m. Interesenti se lahko še vpišejo pri Fortunatu.

Društvo Slovencev miljske občine organizira v nedeljo, 19. maja lep izlet na Gorenjsko. Obiskali bomo Brdo pri Kranju, Dražgoše, Radovljico in Vrbo. V avtobusu je še nekaj prostih mest. Interesenti naj pokličejo tel. št. 271862 ali 272710 ob uri kosila.

TRŽAŠKI
PARTIZANSKI
PEVSKI
ZBOR

sporoča, da bo 11. t. m. nastopil v Kraju San Piero d'Isonzo.

Avtobusi bodo odpeljali iz Bazovice ob 16. uri.

kino

ARISTON - 16.00, 22.10 Bix, r. Pupi Avati.

EXCELSIOR - 17.00, 22.15 La carne, r. Marco Ferreri, i. Francesca Delleri, □

EXCELSIOR AZZURRA - 17.15, 22.00 Il portaborse, r. Daniele Luchetti, i. Nanni Moretti, Silvio Orlando.

NAZIONALE III - 15.30, 21.45 Balla coi lupi, r.-i. Kevin Costner.

NAZIONALE II - 16.15, 22.15 The Krays (I corvi), r. Peter Medak, i. Billie Whitelaw, Tom Bell, □

NAZIONALE I - 16.00, 22.15 Storie di amori e di infedeltà, i. Woody Allen.

NAZIONALE IV - 15.30, 22.15 Le età di Lulù, erot., □□

GRATTACIELO - 17.00, 22.15 Conflitto di classe, i. Gene Hackman.

MIGNON - 16.00, 22.15 Edward mani di forbice, r. Tim Burton, i. Johnny Depp.

EDEN - 15.30, 22.00 Depravazione carnale, porn., □□

CAPITOL - 16.00, 22.10 Senti chi parla 2, i. John Travolta

LUMIERE - 17.00, 22.15 Ultrà, r. Ricky Tognazzi, i. Claudio Amendola.

ALCIONE - 16.00, 22.00 Rischiose abitudini, i. Anjelica Houston.

RADIO - 15.30, 21.30 Trionfo dei sensi, porn., □□

Prepovedano mladini pod 14. letom □ - 18. letom □□

čestitke

Danes stopata na Gorenjskem na skupno življensko pot MARIČKA in LADI. Obilo sreče jima želijo Gita, Elena ter Clarissa z Daritom.

Ob rojstvu malega Simona se veselju mamic Nidje pridružujejo člani SKD Primorec

Prijatelju in tovarišu

JOŽETU KORENU

še na mnoga zdrava leta kličeta

Društvo slovencev miljske občine in pevski zbor Jadran

Toliko pričakovani hčerki

BARBARI

pri žigonovih želijo vso srečo v življenju člani Društva slovencev miljske občine in pevci zbora Jadran

IŠČETE TRAJNOST, KI PRESEGA VSAKANJOST ZAKAJ IŠČETE SAMI?

Svetovalnica FORTUNA, pp. 348 — 61101 Ljubljana

razna obvestila

Slovenski dijaški dom Srečko Kosovel sporoča, da je v teku vpisovanje za letovanje na RAKITNI (otroci do 12. leta) in v PTUJU (od 12. do 18. leta) ter za planinski pohod po Pohorju in Kamniških Alpah. Podrobnejše informacije dobite pri upravi doma, Ul. Ginnastica 72 ali Campo S. Luigi, tel. 573141.

KD F. Venturini vabi na : Alpe Adria Sagarmatha 90 (vzpon na Everest). Predavanje alpinistov članov odprave v organizaciji SPDT danes, 11. t. m. ob 20. uri v centru A. Ukmar — Miro pri Domju.

Fantovska in dekliska iz Doline vabita na MAJENCO 91, ob sobote 11. maja do torka, 14. maja. Vse bo »kot po stari navadi«. V soboto zvečer postavljanje maja na »Gorici«, ponoči dviganje maja in nato tradicionalna pesem. V nedeljo ob 16. uri koncert Pihalnega orkestra BREG iz Doline in Godbe na pihala iz Cerknice, nato nastop Folklorne skupine iz Rezijske. Ob 19. uri prihod Perterjev in Parterc, nato ples z ansambлом »Vrtnice« iz Rožne doline. V pnedeljek, 13. maja zvečer bo igral »California band«, v torek bo ob 19. uri slavno podiranje maja.

V okviru Majence 91, prva tako od 11. do 14. maja, Občina Dolina vabi na XXXV. razstavo domačih vin.

Sekcija Zveze upokojencev CGIL za zahodni Kras sporoča, da na sedežu v Križu izpolnjujejo davčne prijave upokojencev vsak torek in četrtek med. 9. in 11. uro.

Sporočamo, da bo žičnica na Sv. Višarje vozila vsako soboto in nedeljo in to da dva dneva v svetišču bogoslužje. V kolikor bi romarji želeli priti med tednom naj javijo dan in uro prihoda vsaj dva dni prej upravi žičnice tel. št. 0428/60145 ali vodji svetišča tel. 0428/63006.

12. Pastirčkov dan bo na Repentabru jutri, 12. t. m., ob 16. uri ob vsakem vremenu. Vabljeni mali in veliki!

Darujte za

Slovenski visokošolski sklad

Sergij Tončič

KD RDEČA ZVEZDA in SAZGO

vabita na nočni pohod danes, 11. maja.

Vpisnina in start od 19.30 do 20.30 v društvenih prostorih v Saležu.

Obvezen kompas in vse druge nujne potrebščine!

JK ČUPA

vabi danes, 11. t. m. ob 20.30 v društvenem sedež v Sesljskem zalivu na srečanje z Juretom Šterkom

JADRALCEM SAMOTARJEM

Prikazal bo film in diapozitive o svojih potovanjih preko Atlantskega oceana ter predavanje o svojih pripravah na pot okoli sveta.

razne prireditve

SKD Tabor - Opčine - Prosvetni dom. Danes, 11. maja, ob 20.30 PESEM V MAJU - koncert MPZ in Ž. PZ Tabor. Dirigent Sveto Grgič. Vabljeni!

Slovenski kulturni klub, Ul. Donizetti 3 vabi danes, 11. t. m., na predavanje z naslovom ZGODOVINSKE OSNOVE SRBO - HRVAŠKEGA SPORA. Govoril bo univ. prof. J. Pirjevec. Začetek ob 18.30.

Slovenska skupnost in primorske stranke združene v Demosu priredijo jutri, 12. t. m. na Mali gori pri Ribnici na Dolenjskem spominsko svečanost v spomin na Danila Zelena in njegove soborce tigrovce, ki so se 13. maja 1941 udeležili prvega obožrženega boja z okupatorjem po zasedbi Slovenije. Zbirališče ob 15. uri pri tovarni Riko v Ribnici. Ob 16. uri začetek slovesnosti na Mali gori. Slavnostni govor bosta imela prof. Alojz Rebula, pisatelj iz Trsta in prof. Tomaž Pavšič, republiški poslanec iz Idrije. Sodeluje pevski zbor. Zbrane bosta pozdravila župan občine Ribnica Franc Mihelič in predsednik občinskega odbora Zveze borcev Vinko Kersnič. Zasopana bo tudi slovenska vlada.

Društvo slovenskih izobražencev v Trstu prireja v ponedeljek, 13. t. m. ob 20.30 pogovor z dr. M. Kremžarjem. Vsebinske pogovora bodo pogledi argentinskega slovenca na slovensko družbeno, politično in ekonomsko strvarnost ob obisku v domovini.

Obdornost za šolstvo in kulturo občine Devin-Nabrežina vabi na otroško predstavo »TAMBURO A CUCU« - Storie del signor Cavalli, v izvedbi Claudia Cavallija, ki bo v torek, 14. t. m., ob 16.30 v Centru Štrekelj - Dom za kulturo mladih v Sesljanu.

SK Brkovi — Ul. Cerreto 12 vabi jutri, 12. t. m. ob 18. uri na recital sopranistke Rieko Katsumata. Klavirska spremljava A. Vodopivec, violina Č. Šiškovič. Na sporedu: Shubert, Brahms, Čajkovski. Na koncertu bo prvič izvedena v Trstu skladba Luisa Spohra (1784 — 1859) opus 154 za sopran, violino in klavir.

prispevki

Namesto cvetja na grob Gigita Pahorja daruje Bogdan Carli z družino 50.000 lir za cerkev sv. Andreja v Trebčah in 50.000 lir za MPZ Primorec Tabor.

Namesto cvetja na grob Gigita Pahorja darujeta Elda in Aldo 20.000 lir za KD Primorec.

Namesto cvetja na grob Silvestra Grgiča darujejo uslužbenci občine Repentabor 140.000 lir za KD Slovan.

Namesto cvetja na grob Nade Perčič darujeta Igor in Tamara 20.000 lir za KD Rdeča zvezda.

V spomin na Josipa Krasno daruje žena Fani 20.000 lir za Sklad Mitje Čuka.

Ob 20. obletnici smrti očeta Andreja Maverja daruje sin Emil Maver s Krmenke 20.000 lir za KD Fran Venturini.

V spomin na Silvija Paolija darujejo prijatelji z gostilne »Ciano e Maria« 70.000 lir za SKD Slavec in 70.000 lir za ŠD Breg.

V spomin na Nado Perčič daruje Vojko Simoneta 30.000 lir za ŠK Kras.

Zvesta bralka daruje 10.000 lir za Knjižnico Pinko Tomažič.

V spomin na Nado Perčič darujeta Majda in Pavel Fachin 30.000 lir za Skupnost Družina Opčine.

Namesto cvetja na grobova Marčela Crevata in tete Vere daruje Odinea z otroci 50.000 lir za Caritas - Bangladesh.

V spomin na Piera Callina darujeta Ljudmila in Boris Jogan z družino 30.000 lir za Glasbeno matico.

Namesto cvetja na grob Silvija Paoli daruje družina Cej (Ricmanje 111) 25.000 lir za Godbo na pihala iz Ricmanj in 25.000 lir za PD Slavec.

V spomin na Stanka Kjudra daruje Vlasta Čok 20.000 lir za Skupnost družina Opčine.

menjalnica

TUJE VALUTE	FIXING MILAN	BANKOVCI TRST
Ameriški dolar	1283,60	1240.—
Nemška marka	739,87	733.—
Francoski frank	218,75	215.—
Holandski florint ...	656,71	650.—
Belgijski frank	35,998	34,50
Funt šterling	2198.—	2150.—
Irski šterling	1982,50	1950.—
Danska krona	193,63	190.—
Grška drachma	6,764	6,20
Kanadski dolar	1113,15	1060.—

BCIKB

BANCA DI CREDITO DI TRIESTE
TRŽAŠKA KREDITNA BANKA

včeraj - danes

Danes, SOBOTA, 11. maja 1991

ŽIGA

Sonce vzide ob 5.39 in zatone ob 20.23 - Dolžina dneva 14.44 - Luna vzide ob 3.42 in zatone ob 17.25.

Jutri, NEDELJA, 12. maja 1991

VNEBOHOD

PLIMOVANJE DANES: ob 2.49 najnižja -47 cm, ob 8.56 najvišja 23 cm, ob 14.16 najnižja -26 cm, ob 20.31 najvišja 54 cm.

VREME VČERAJ: temperatura zraka 14,1 stopinje, zračni tlak 1009,8 mb, pada, veter severovzhodnik 10 km na uro, vlaga 77-odstotna, nebo oblačno, padlo je 4 desetinke mm dežja, morje rahlo razgibano, temperatura morja 13,7 stopinje.

ROJSTVA, SMRTI IN OKLICI

RODILI SO SE: Andrea Grison, Marcello Muselia, Raffaella Surian, Lejla Smailagic, Riccardo Belladonna, Francesca Primani, Veronica Muzzi, Emanuele Millini, Martina Mangino.

UMRLI SO: 87-Stefano Braico, 37-letna Graziella Rospico, 67-letni Ruggero Rutigliano, 84-letni Mario Cioppi, 88-letna Carolina Mainardi vd. Simeoni, 87-letna Giovanna Maria Buttignon vd. Verzegnassi.

OKLICI: uradnik Roberto Vatta in uradnica Paola Pischianz, delavec Marcello Zulian in blagajničarka Perla Figelli, uradnik Diego Massopust in uradnica Loredana Verdoggia, strokovnjak za ogrevalne naprave Ferruccio Gavelli in uradnica Cesira Mariano, radiotehnik Stefano Felluga in uradnica Donatella Pototschnig, delavec Raffaele Vitale in gospodinja Rosa Crespo, skladiščnik Pierpaolo Pizziga in uradnica Patrizia Morpurgo, polagalec plošč Aldo Schillani in prodajalka Tatiana Cepak, trgovec Adriano Boschetti in točjarka Barbara Denich, inženir Roberto Panbianco in arhitekt Rossana Precali, gasilec Fabio Brandolin in uradnica Paola Varin, šofer Enzo Iacopino in prodajalka Michela Urciuoli, upokojenec Luciano Parovel in delavka Liliana Damiani, uradnik Maurizio Gasparidis in uradnica Lucia Florio, poklicni bolničar Danilo Ključar in krznarka Marcella Starc, uradnik Riccardo Grassi in uradnica Morena Scarban, uradnik Rino Tersan in bolničarka Maria Carmela Scaccione, šolnik Vincenzo Marino in poklicna bolničarka Raffaella Cristina Rissolo, agent JV Guerrino Crebuc in točjarka Sabrina Geletti, univerzitetni profesor Renato Arena in upokojenka Lina Tomasi, finančni stražnik Massimo Carapelle in varuška Rosaria La Russa.

ZA VAŠO POROKO...

FOTOGRAFIJA

IN VIDEO

EGONDI/SA

EGON

Oglasite se pravočasno

TRST - Ul. Oriani 2 (Barriera) - Tel. 766-649

SLUŽBA LEKARN

Od ponedeljka, 6. do sobote, 12. maja 1991

Normalen urnik lekarn: 8.30 - 13.00 in 16.00 - 19.30

Lekarne odprte od 13.00 do 16.00

Via Settefontane 39 (tel. 947020), Largo Osoppo 1 (tel. 410515).

Boljunec (tel. 228124) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Lekarne odprte od 19.30 do 20.30

Ul. Settefontane 39, Largo Osoppo 1, Ul. Cavana 11.

Boljunec (tel. 228124) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Nočna služba

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30

Ul. Cavana 11 (tel. 302303).

SLUŽBA KZE

ZA DOSTAVLJANJE ZDRAVIL NA DOM TEL. 350505

URAD ZA INFORMACIJE KZE

Urad za informacije KZE deluje od ponedeljka do petka od 8. do 13. ure - tel. 573012

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA

Nočna služba od 20. do 8. ure tel. 7761, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

OBVESTILO

Tajništvo Primorskega dnevnika je na razpolago za stranke in sprejemanje prispevkov vsak delavnik od 10. ure dalje.

Publiest S.r.l.

OBVESTILO

Urnik sprejemanja raznih objav v Primorskem dnevniku od ponedeljka do petka **od 8.30 do 12.30.**

Popoldne sprejemamo samo osmrtnice in sožalja od 13.30 do 17. ure, ob sobotah od 8.30 do 12.30.

Tel. (040) 7796611

RADIJSKI ODER in MARIJIN DOM

pri sv. Ivanu

pod pokroviteljstvom SSO vabita jutri, 12. t. m., ob 11. in 17. uri v dvorani v Ul. Brandesia 27 na **5. SREČANJE NA VRVICAH : Rdeča kapica** lutkar Cveto Sever — Kranj

mali oglasi

EDI MOBILI

Trst - Ul. Baiaumonti 3 - Tel. 820766

POHIŠTVO IN OPREMA

OSMICO je odprl Alojz Kante v Praprotnu št. 18.

OSMICO je odprl Renato Pieri v Samatorci št. 1. Toči belo in črno vino. Tel. 229

V Cannesu vlada med ljudmi veliko pričakovanje Madonna vzburja Francoze

CANNES - Medtem ko se kritika in filmski sladokosci ukvarjajo predvsem s kakovostjo filmov in razpravljajo o posameznih sekvencah, je med bolj preprostimi ljudmi v Cannesu pozornost usmerjena predvsem rock zvezdnici Madonni, ki bo letos sodelovala na festivalu s svojim dokumentarcem »V postelji z Madonno«. Zvezdnica je producentka in obenem tudi glavna protagonistka dokumentarca, s katerim skuša utrditi slavo in priljubljenost med svojim občudovalci. Francoska revija Premier je Madonni posvetila posebno izdajo s fotografijo na naslovni strani in dolгим intervjujem na notranjih straneh.

Na nabrežju, kjer se kljub vetru in dežju zbirajo ljudje, je Madonna v središču vseh pogovorov in Madonin dokumentarec predstavljajo kot »Dogodek« festivala. Opazovalci ne izključujejo, da bo predvajanje dokumentarca (čeprav naslov najbrž obljublja veliko več od tega, kar bo filmski trak pokazal) izzvalo prizore kolektivne histerije, ki bi se lahko spremenila celo v kaj hujšega, če bi se madama Ciccone osebno prikazala v francoskem obmorskem mestu.

Obsedenost z Madonno je zaenkrat eden od najbolj vidnih zunanjih pojavov festivala, ki se je začel v četrtek s projekcijo Mametove kriminalne Homicide. Obris festivala bodo najbrž točneje izrisani s predvajanjem filmov, ki tekmujejo za nagrade in marsikdo misli, da letos Cannes ne bo skoparil s presenečenji. Najbolj kritični pa dodajajo, da je negotovost, ki je vladala skoraj do zadnjega, glede filmov tekmovalne sekcije, pogojevala tudi umetniške izbire in da letošnji festival nima jasno nakazane umetniške politike. Prireditelji naj bi napolnili program z dokumentarci, kot je Madonin, ki priklicujejo sicer pozornost, a imajo s filmom bolj malo opravka, da bi odpravili razne vrzeli, ki so zazevale kot posledica raznih odpovedi.

Prihodnji dnevi bodo pokazali, ali bodo predstavljeni filmi demantirali najbolj zlobne jezike. Najbrž pa polemik in razprav ne bo manjkalo zlasti ob filmih, ki obravnavajo spolnost dokaj sproščeno.

Med producenti, ki so letos prisotni na festivalu je tudi italijanska državna televizija Rai. Prva mreža je namreč koproducent Avatijevega filma Bix, medtem ko se je druga mreža, kot že v preteklosti, opredelila za mednarodno koprodukcijo in je pripevala k realizaciji Anghelopoloso-

vega filma, v katerem ima nosilno vlogo Marcello Mastroianni.

Sicer pa bo Rai, kot ostali italijanski mediji, dala festivalu precejšen poudarek tudi v svojih informativnih oddajah. Dnevnik vseh treh mrež so prisotni s svojimi posebnimi poročevalci, Cannesu pa bo tretja mreža posvetila nekatere svoje rubrike: tako satirično naravnani Blook kot tudi filmskim sladokuscem namenjeni Fuori orario.

Na sliki: Madonna med svojim nedavnim koncertom v Rimu, kjer pa je imela manjši odziv občinstva, kot ga je pričakovala.

Tognoli poziva zasebnike, naj vlagajo v filme

RIM - V Italiji je bilo lani proizvedenih 113 filmov s skupno investicijo 287 milijard lir. Dober del teh sredstev (190 milijard lir) je anticipirala država tako v obliki posojil kot v obliki prispevkov na obresti, prispevkov Istituto Luce, v obliki nagrad in drugih subvencij. Leta 1989 je bilo v Italiji proizvedenih 112 filmov s skupno naložbo 336 milijard lir, od katerih je država prispevala 145 milijard. Državni prispevek kinematografiji se je lani torej zvišal v absolutnih številkah in v odstotkih.

Podatke je posredoval minister za turizem in prireditve Carlo Tognoli osrednji italijanski filmski komisiji. V dodanem ilustrativnem poročilu je minister Tognoli poudaril pomen državnih prispevkov kinematografiji in dodal, da gre za sektor, ki mu država priznava tudi druge olajšave, kot so na primer nagrade na inkaso italijanskih filmov. Ti prispevki znašajo skupno 12,5 milijarde lir.

Po ministrovu oceni italijanska kinematografija še ni prebrodila krize, vidni pa so znaki vzpona. Med temi je minister Carlo Tognoli izpostavil predvsem oskarja, ki je bil priznan mlademu režiserju Giuseppeju Tornatoreju za film Nuovo cinema Paradiso, in nagrade, ki so jih na berlinskem filmskem festivalu prejeli režiserji Marco Ferreri, Marco Bellocchio in Ricky Tognazzi. Minister Tognoli pa je vsekakor dodal, da po njegovem mnenju ni dovolj ovrednoti kreativnost in inventivnost italijanskih avtorjev za rešitev italijanske kinematografije. Težave bodo premoščene, če se bodo tega sektorja lotili pogumni poslovni možje. Po njegovem mnenju v italijanski kinematografiji manjkajo predvsem naložbe zasebnih podjetnikov. Brez prispevka privatnikov, ki so pripravljeni tvegati svoja sredstva, italijanska kinematografija ne bo kos mednarodnemu zelo kompetitivnemu in neizprosni trgu, še zlasti če bo lahko računala samo ali pretežno na državne prispevke.

V ZDA umrl znani pianist Rudolph Serkin

NEW YORK - V 88. letu starosti je včeraj v Guifordu umrl znani ameriški pianist avstrijskega porekla Rudolph Serkin.

Rojen leta 1903 v Avstroogorskem cesarstvu, se je Serkin preselil v ZDA leta 1939 in nato je postal ameriški državljan.

Rudolph Serkin se je ukvarjal z glasbo že od mladih nog in je debitiral na Dunaju komaj 12 leten. Uveljavil se je kot solist mednarodnega slovesa in kot član komornih sestavov. Z nemškim violinistom Adolfom Buschem, ki prav tako stanuje v ameriškem mestecu Guilford, je sestavljal priznan duo.

Leta 1935 se je Serkin omožil z Buschovo hčerko Ireno. Ko je tudi v avstriji zavladal naci-zem, sta se Serkin in Busch, ki sta bila drugačnega političnega prepričanja, z družinama prese-lila najprej v Švico, leta 1939 pa v Združene države Amerike.

Malo po njegovem prihodu v ZDA je Serkin dobil mesto solista v newyorški filharmoniji, ki jo je vodil znani italijanski dirigent Arturo Toscanini. Po vojni pa ga je na prireditve Festivala v Pradeju večkrat vabil tudi znani španski violončelist Pablo casals. Serkin je bil zlasti cenjen kot interpret Beethovna, Mozarta, Brahmsa in Schuberta.

V ZDA je Serkin vodil Inštitut Curtis v Philadelphii, v državi Vermont, kjer je najraje živel, pa je ustanovil glasbeno šolo in festival v kraju Marlboro.

Pianist je koncertiral vse do svojega 85. leta, torej polnih 70 let, nato pa se je umaknil v zasebno življenje. Živel je v stari farmi, kjer je včeraj umrl, in kjer se je v ukvarjal predvsem z vzrejo kokoši, zajcev in krav.

današnji televizijski in radijski sporedi

RAI 1
7.00 Nan.: La zia di Frankenstein (3. del)
8.00 Španščina in nemščina
9.00 Variete: Ciao Italia (Vodi Sidney Rome)
9.30 Izobraževalna oddaja: Igra
10.30 Videl boš
11.00 Sobotni sejem vmes(11.55) Vreme in kratke vesti
12.25 Rubrika: Check-up
13.25 Izžrebanje lota
13.30 Dnevnik - Prizma
14.30 Sobotni šport: boks, jahanje in vaterpolo
16.30 Iz parlamenta
17.00 Glasbena oddaja: Il sabato dello Zecchino
18.00 Vesti in žrebanje lota
18.10 Rubrika o zdravju: Più sani più belli
19.25 Nedeljski evangelijski
19.40 Almanah
19.50 Vreme in dnevnik
20.40 Variete: Scemmettiamo che... (Vodi Fabrizio Frizzi)
22.45 Dnevnik in vreme
24.00 Dnevnikove poglobitve
0.20 Film: Mai di domenica (kom., Fr. 1960, r. Jules Dassin, i. Melina Mercuri, Georges Foundas)

CANALE 5
8.00 Nanizanka: La famiglia Brady
8.30 Film: I magnifici tre (kom., It. 1961, r. Giorgio Simonelli, i. Ugo Tognazzi, Walter Chiari, Raimondo Vianello)
10.25 Rubrika: Gente comune
11.45 Kviz: Il pranzo è servito
12.35 Rubrika: Cara TV (Vodi Alessandro Cecchi Paone)
12.55 Canale 5 News
13.20 Kviza: O.K. Il prezzo è giusto, 14.20 Il gioco delle coppie
15.05 Aktualno: Agenzia matrimoniale, 15.35 Ti amo... parliamone (obe vodi Marta Flavi)
16.00 Otroški variete: Bim bum bam in risanke
18.15 Nanizanka: I Robinson
18.45 Kviza: Il gioco dei nove (vodi Gerry Scotti), Tra moglie e marito (Vodi marco Columbru)
20.15 Rubrika: Controcorrente
20.25 Striscia la notizia
20.40 Variete: La corrida (vodi Corrado)
23.00 Prenos podelitve nagrad Telegatto (pon.)

RAI 2
7.00 Risanke
7.55 Aktualno: Mattina 2
10.00 Jutranji dnevnik
10.05 Dok.: Po Sovjetski zvezi
10.35 Dok.: Evropski dnevi
11.05 Zdravnik neposredno
11.55 Variete: I fatti vostri (vodi G. Magalli)
13.00 Dnevnik - ob trinajstih
13.15 Šport: Dribbling
14.00 Film: Vecchia volpe (vest., Kan. 1983, r. Philip Borsos, i. Richard Farnsworth, Jackie Burroughs)
15.25 Vedrai
15.55 Žrebanje lota
16.00 Izobraževalna oddaja: Animacija
16.30 Rotosport: odbojka 17.45
18.45 Nanizanka: Moonlighting
19.45 Dnevnik in šport
20.30 Film: Un lungo sonno (dram., Fr. 1990, r. Francois Luciani, i. Jacques Penot, Isabel otero)
22.35 Aktualno: Il coraggio di vivere
23.15 Dnevnik in vreme
23.30 Rock Café
24.00 Nočni šport: boks, golf, rokomet

RAI 3
10.00 Videl boš
10.30 Koncerti RAI 3: iz rimskega avditoria S. Cecilia prenos koncerta simfoničnega orkestra S. Cecile (dirigent Wolfgang Sawalisch)
11.10 Pred 20 leti
12.15 Magazine 3
14.00 Deželne vesti
14.25 Dokumentarec: Ambiente Italia
15.05 Dnevnik
15.15 Šport:žensko DP v tenisu, italijansku prvenstvo v rugbyju
18.45 Športna rubrika: Derby
19.00 Vreme in dnevnik
19.30 Deželne vesti
19.45 Tednik: On-Off
20.30 Film: Delitto in autotrada (dram., It. 1982, r. Bruno Corbucci, i. Tomas Milian, Viola Valantino, Olimpia Di Nardo)
22.15 Aktualno: Passo falso (vodi Gad Lerner)
23.20 Aktualno: Aspettando un terno al lotto
23.25 Dnevnik
0.10 Filmske novosti
0.20 Film: Samie and Rosie vanno a letto (dram., VB 1987, r. Stepen Frears)

RAI 2
24.00 Canale 5 News
2.20 Nan.: Marcus Welby

RETE 4
8.15 Nadaljevanke: Una vita da vivere, 9.10 Così gira il mondo, 9.40 Señorita Andrea, 10.10 Per Elisa, 11.00 Señora, 11.50 Topazio
12.45 Variete: Buon pomeriggio (Vodi Patrizia Rossetti)
12.50 Nadaljevanke: Valeria, 13.45 Sentieri
15.15 Prenos podelitve nagrad Telegatto (pon.)
18.30 Kviz: Cari genitori (vodi Enrica Bonaccorti)
19.10 Aktualno: C'eravamo tanto amati (vodi Luca Barbareschi)
19.40 Nad: Marilena
20.35 Nanizank: Colombo - Alle prime luci dell'alba, Nanizanka: Kojak - Guerra in città
22.25 Rubrika o parlamentu
23.25 Aktualno: Indimenticabili (Vodi Roberto Gervaso)
0.10 Aktualno: Kronika
1.10 Film: Viale del tramonto (dram., ZDA 1950, r. Billy Wilder, i. Gloria Swanson, William Holden)

RAI 3
10.00 Videl boš
10.30 Koncerti RAI 3: iz rimskega avditoria S. Cecilia prenos koncerta simfoničnega orkestra S. Cecile (dirigent Wolfgang Sawalisch)
11.10 Pred 20 leti
12.15 Magazine 3
14.00 Deželne vesti
14.25 Dokumentarec: Ambiente Italia
15.05 Dnevnik
15.15 Šport:žensko DP v tenisu, italijansku prvenstvo v rugbyju
18.45 Športna rubrika: Derby
19.00 Vreme in dnevnik
19.30 Deželne vesti
19.45 Tednik: On-Off
20.30 Film: Delitto in autotrada (dram., It. 1982, r. Bruno Corbucci, i. Tomas Milian, Viola Valantino, Olimpia Di Nardo)
22.15 Aktualno: Passo falso (vodi Gad Lerner)
23.20 Aktualno: Aspettando un terno al lotto
23.25 Dnevnik
0.10 Filmske novosti
0.20 Film: Samie and Rosie vanno a letto (dram., VB 1987, r. Stepen Frears)

ITALIA 1
6.30 Odprti studio
7.00 Otroška oddaja: Ciao Ciao in risanke
8.30 Odprti studio
8.45 Nanizanke: L'uomo da sei milioni di dollari, 10.00 La donna bionica, 11.00 Sulle strade della California
12.00 Nan.: T.J. Hooker
13.15 Šport: avtomobilizem
14.30 Reportaža: Jonathan (Pripravlja Ambrogio Fogar)
15.15 Glasba: TopVenti
16.15 Nanizanka: Simon & Simon - Eccentrica campagna elettorale
18.00 Nanizanka: Mai dire sì - Incerti del mestiere
18.30 Odprti studio
19.00 Nanizanka: McGyver - Il passo finale
20.00 Risanke: Papa gambalunga
20.30 Film: Fratelli nella notte (pust., ZDA 1983, r. Ted Kotcheff, i. Gene Hackman, Fred Ward, Robert Stak)
22.40 Šport: avtomobilizem
23.10 Nanizanka: Il giustiziere della strada - Finche morte non ci separi
0.15 Odprti studio
0.30 Nanizanki: Kung Fu, 1.30 Samurai

TV Slovenija 1
8.30 Mozaik. Tečaj angleščine, 8.50 Raddovedni taček, 9.00 ZBIS: Marko na belem konju jaše, 9.25 Nanizanka Alf, 9.50 Periskopov raček
10.00 Zgodbe iz školjke
11.00 Naša pesem: Slovenske pesmi iz Porabja
11.30 Video strani
15.25 Video strani
15.35 Fluid: Grammy'90
16.20 Sova (pon.), vmes nani-zanka Dragi John
16.55 Poslovne informacije
17.00 Dnevnik
17.05 Film: Žabje sanje (mlad., Avs. 1985, r. Brian Trenchard-Smith, i. Henry Thomas, Tony Berry)
18.40 Že veste?
19.00 Risanke
19.20 TV okno
19.30 Dnevnik, vreme, Utrip
20.20 Žrebanje 3x3
20.35 Križkraz
22.05 Dnevnik
22.30 Sova vmes nan. Na zdravje, nad. Twin Peaks in film Za lepo življenje (dram., Fr. 1985, r. Renaud Victor, i. Sandrine Bonnaire)
1.15 Video strani

ODEON
13.00 Oddaja o avtomobilih
13.30 Emozioni nel blu
14.30 Kabaret: Fiori di zucca
15.00 Rubrika o medicini
15.30Nad.: Pasiones
17.00 Film: Capitani di ventura (pust., It. 1961, r. Angelo Dorigo, i. Mario Petri, Wandisa Guida)
18.30 Kabaret: Fiori di zucca
19.30 Risanke
20.30 Film: Killer Kid (western, It. 1967, r. Leopoldo Savona, i. Anthony Steffen, Fernando Sancho, Liz Barnett)
22.15 Film: Marinarai donne e guai (kom., It. 1958, r. Giorgio Simonelli, i. Ugo Tognazzi, Abbe Lanne, Lauretta Masiero)
23.45 Kabaret: Fiori di zucca

TMC
8.30 Risanke: Snack
11.00 Dokumentarec: La vita intorno a noi
11.30 Jadranje: America's Cup 1992(ponovitev)
12.15 Rubrika: Crono
13.00 Sport show (Vodita Francesco Izzo in Paola Saluzzi)

TV Koper
16.00 Športna oddaja
18.00 Tutti frutti (vodi Alex Bini)
19.00 TVD Novice
19.25 Video agenda
19.30 Razprava v studiu
20.10 Film: Medaglia per il piu corrotto (dram., ZDA 1980, r. Robert Harthford Davis, i. Billy Dee Williams)
21.30 Tednik Il mappamondo
22.00 TVD Novice
22.10 Nanizanka Dottori con le ali
23.00 Športna oddaja

TV Slovenija 2
12.55 Domžale: Mednarodni teniški turnir
15.00 Videonoč (ponovitev)
19.00 Variete: Muppet Show - Buddy Righ
19.30 Dnevnik
20.15 Filmske uspešnice: Obračun v velikem mestu (dram., ZDA 1984, r. Richard Benjamin, i. Clint Eastwood, Burt Reynolds)
21.50 Yutel, eksperimentalni program
0.15 Satelitski programi

TELEFRIULI
10.45 Telefriuli non stop
15.30 Nanizanka: Il calabrone verde
16.00 Otroška oddaja
17.15 Dok.: Črno in belo
19.30 Dnevnik
20.00 Športna napoved
20.30 Film: Apuntamento a Trieste (krim., It. 1987, 2. del)
22.00 Iz parlamenta
22.30 Nočne vesti
23.00 Glasbena oddaja
0.30 Šport in vesti

TELE 4
(Se povezuje s sporedi Italia 1)
Lastne oddaje:
14.00 Kronika in komentar
19.30 Dogodki in odmevi

RADIO TRST A
7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše, vmes Koledar in Pravljica; 8.00 deželna kronika; 8.10 Kulturni dogodki; 8.40 Veliki uspehi Beatlesov; 9.30 Turistične razglednice; 9.50 Orkestralna glasba; 10.00 Pregled tiska; 10.10 Festival komorne glasbe 20. stoletja v Radencih; 11.30 Bralni roman: Prezir (Alberto Moravia); 11.50 Slovenska lahka glasba; 12.00 Režija in Kanalska dolina; 12.40 Primorska poje; 12.50 Orkestralna glasba; 13.25 Glasba po željah; 14.00 Deželna kronika; 14.10 Nediški zvon; 14.40 Soft music; 15.00 Glasbeni sprehodi; 16.00 Mi in glasba: Moč tišine; 17.00 Kulturna kronika; 17.10 Odprti prostor; 17.40 Jazzovski utrip; 18.00 Dramatika Stanka Majcnca; 18.50 Orkestralna glasba; 19.20 Zaključek sporedov.

RADIO SLOVENIJA
5.00, 6.00, 6.30, 7.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 18.00, 19.00, 23.00 Poročila; 6.50 Dobro jutro, otroci; 7.00 Kronika; 8.05 Mladi tednik; 9.05 Izobraževalna oddaja; 9.15 Matineja; 10.05 Kulturna panorama; 11.05 Šaljivci so med nami; 12.10 Poslušalci čestitajo; 14.40 Merkurček; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Od melodije do melodije; 17.00 Tedenski mozaik; 18.05 Znano in priljubljeno; 19.35 Lahko noč, otroci; 19.45 Zabavni ansambli; 20.00 Radio na obisku: Klepet doma; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Radijska igra; 22.45 Veliki zabavni orkestri; 23.05 Literarni nokturno; 23.15 Nočna glasba.

RADIO KOPER (slovenski program)
7.30, 14.30, 16.30 Poročila; 13.30, 19.00 Dnevnik; 6.00 Glasba za dobro jutro; 6.10 Vremenska napoved in prometni servis; 6.30 Jutranjik in ceste; 7.00 Jutranja kronika; 7.30 Pregled tiska; 7.35 Kulturni servis; 8.00 Prenos Radia Slovenija; 13.00 Kruh in sol Radia Kp; 14.35 Pesem tedna; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasba po željah; 17.15 Aktualno: Zamejska reportaža; 17.30 Primorski dnevnik; 18.00 Melodije naj po telefonu; 18.35 Glasbena starinarica; 19.30 Prenos RS.

RADIO KOPER (italijanski program)
6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30 18.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.07 Almanah; 6.30 Zgodovinski utrinki; 7.00 Simfonija zvezd; 7.35 Skupaj; 8.00 Pošiljam ti razglednico; 8.25 Pesem tedna; 8.40 Vsega po nekaj; 8.45 Ugani; 9.00 Clic; 9.20 Popevka po naročilu; 9.45 Lucianova pisma; 10.00 Na prvi strani; 10.40 Družinsko veselje: ideje in nasveti; 11.00 V istrskem narečju; 11.30 Čudovitih sedem; 12.00 Glasba po željah; 14.40 Popevka; 15.00 Glasba; 16.00 Glasbena srečanja; 17.00 Naša glasba; 18.32 Souvenir d'Italy; 19.00 Folk studio; 20.00 Nočni program - glasba.

RADIO OPČINE
7.30, 13.30, 17.30 Poročila; 15.00 Glasba po željah; 18.00 Music fantasy; 20.00 Zabavna oddaja: Morski val.

Tridnevna množična manifestacija v Kulturnem domu Šeststo učencev in dijakov skupaj pod geslom združene Evrope

V Kulturnem domu v Gorici se v teh dneh odvija množična kulturna manifestacija pod geslov "Evropa skupaj", ki bo v treh večerih ponudila nastope skoraj 600 učencev in dijakov slovenskih in italijanskih šol z Goriškega ter njihovih vrstnikov iz Slovenije, Madžarske in Nemčije. Manifestacija prirejajo pokrajinska in občinska uprava v Gorici, šolsko skrbništvo ter

Evropeistična akademija za Furlanijo - Julijsko krajino. Prvi nastopi so bili ob množični udeležbi staršev in drugega občinstva v četrtek, nadaljevali so se sinoči, ko so med drugimi nastopili tudi dijaki srednje šole Ivan Trinko ter osnovnih šol Oton Župančič in France Bevk iz Gorice in Prežihov Voranc iz Doberdoba. Vsaka od skupno 21 skupin sodeluje s pevskimi, glasbe-

nimi, plesnimi, folklornimi ali gledališkimi točkami.

Kot je na otvoritvenem večeru ugodoma poudaril predstavnik organizatorjev učitelj Valerio Dosso, je cilj tega srečanja poglobljanje spoznavanja med mladino raznih evropskih narodov. Biti evropski danes pomeni odpreti se drugim, jih spoznavati in prepoznati sebe v drugih, začeti z odnosom med slovensko in italijansko mladino v naših krajih. Iz srečanja različnih kultur in njihove primerjave naj bi torej raslo medsebojno spoštovanje in želja po sodelovanju. Podobne manifestacije so priredili tudi drugod po Italiji, goriška pa se odlikuje po odprtosti, saj je tu prisotnih tudi skoraj 120 mladih iz sosednjih držav.

Prav ta prisotnost, nam je podčrtala podpravnateljica šole Ascoli Claudia Carrara, je dodatna spodbuda za organizatorje, ki si s to in podobnimi manifestacijami prizadevajo, da bi v mladih utrdili zavest o skupni evropski hiši. Goste so v svoje domove sprejeli starši tukajšnjih učencev in dijakov, kar bo zanesljivo obrodilo nova prijateljstva in trajne vezi.

Na sliki (foto Marinčič): nastop gledališke skupine osnovne šole iz Bračana.

Na povabilo KD Andrej Paglavec Celovečerni koncert zboru Skala v Podgori

Pevski zbor Skala iz Gabrij si je z rednim in uspešnim nastopanjem po naših kulturnih domovih že pridobil naklonjenost ljubiteljev zborovskega petja. Ob nastopih na raznih prireditvah in zborovskih revijah pa je pred nekaj dnevi zbor imel celovečerni koncert v domu Andrej Paglavec v Podgori. Pevci iz Gabrij in drugih vasi na Sovodenskem so pod vodstvom Rozine Konjedić lahko ponudili popolnejši program in pestrejši izbor pevskih skladb, kot ga sicer dopuščajo pogostejši krajši nastopi. Pevski koncert je sodeč po aplavzih sicer ne preštevila vendar ob poslušanju ubranega petja dobro razpoloženega podgorskega občinstva vsekakor uspel.

Na sliki (foto Marinčič): nastop gabskega pevskega zboru Skala v Podgori.

Obisk predstavnikov DSL Rossettija in Specialeja Evropska poslanca v Tržiču o perspektivah ladjedelništva

Evropski parlament bo po odobritvi sedme direktive EGS glede podpor ladjedelništvu v kratkem razpravljal o dveh poročilih o perspektivah tega proizvodnega sektorja. Poročili bosta obravnavali nove predloge za razvoj ladjedelništva na evropski ravni in smernice Evropske skupnosti in pogajanjih UNCTAD, katerih cilj je, da bi dosegli sporazum tudi z ZDA, Japonsko in Korejo glede koordiniranih javnih posegov v pomoč ladjedelništvu na svetovni ravni.

O teh vprašanjih je bil govor včeraj v Tržiču ob obisku dveh evropskih poslancev DSL. Prišla sta poročevalca za politiko Evropske skupnosti do ladjedelništva Roberto Speciale in poročevalca o pogajanjih UNCTAD Giorgio Rossetti. Dopoldne sta se v ladjedelnici srečala z vodstvom tržiškega obrata Fincantieri in s tovarniškim svetom, popoldne pa sta govorila o teh vprašanjih in o perspektivah ladjedelništva v Italiji na javnem srečanju v knjižarni Rinascita.

Poslanca sta se predvsem seznanila s potrebami tržiške ladjedelnice in zagotovila, da se bosta v evropskem parlamentu zavzela za večje podpore.

Odobren statut Sklada Coronini

Predsednik deželne uprave Biasutti je te dni odobril statut Sklada Coronini in s tem pravno priznal obstoj ustanove, ki bo upravljala zapuščino izumrle grofovske družine. Vest je včeraj sporočil župan Scarano, ki bo predsedoval petčlanskemu kuratoriju na čelu Sklada. Zagotovil je, da bo čimprej sklical člane kuratorija, narkar naj bi začeli z inventarjem zapuščine ob sodelovanju funkcionarjev Nadzorništva za kulturne dobrine. Rešiti bodo morali tudi vprašanje varnosti, saj predstavlja sedanji nadzor zaprišenih stražarjev, ki stane skoraj en milijon lir na dan, preveliko breme.

■ V silovitem čelnem trčenju na drž. cesti med Červinjanom in Vidmom je včeraj zjutraj izgubil življenje 25-letni Fabio Papotto iz Gradeža. Mladenec je peljal čisto nov fiat tipo na prvi pregled v servis v Lauzacco. Malo pred tem krajem je prišlo na mokrem cestišču do usodnega čelnega trčenja, vzroke katerega ugotavlja prometna policija.

■ V tržiški tovarni SBE (Società Bulloneria Europea) je ponovno zavel veter krize, ki jo povzroča zastoj na tržišču strojev za izkope. Vodstvo podjetja, v katerem je skupno zaposlenih okrog 200 delavcev in uslužbencev, je napovedalo poseg po dvotedenski dopolnilni blagajni za 50 delavcev od 13. do 26. maja. Zaradi zmanjšanja proizvodnje bodo z enotedensko dopolnilno blagajno za vse delavce podaljšali kolektivni dopust ob poletni zaporu obrata, ki bo trajala od 26. julija do 26. avgusta.

Policija uspešno zatira kriminal ki je na Goriškem vse aktivnejši

Število kazenskih prekrškov se je na Goriškem v zadnjem letu občutno povečalo, obenem pa se je hkrati v enaki črni celo v večji meri povečala aktivnost policijskih enot, ki so se uspešno zoperstavile naraščanju pretežno malega kriminala. To je osnovno sporočilo iz govora kvestorja dr. Angela Torricellija na včerajšnjem praznovanju 139. praznika državne policije. Podatki o delovanju v zadnjem letu so dokaj zgovorni. Enote policije vključno z obmejno, prometno, železniško in pošto policijo so se v tem letu ukvarjale s 1.912 kaznivimi dejanji (30% več kot leto prej). V 879 primerih so odkrili storilce, kar predstavlja zadovoljivih 40% vseh prekrškov. Sodnim organom so prijavili 546 oseb (+ 25%), 106 pa so jih aretirali (+ 40%). Obračun dopolnjuje še 13 tisoč glob za razne predvsem prometne prekrške, okrog 3 tisoč posegov za pomoč občanom (služba 113) in 72 izgonov sumljivih ali nezaželenih oseb.

Pomembno je bilo tudi opravljeno delo za varnost na cestah, čeprav se je število prometnih nesreč povečalo za 11% in doseglo 854 nesreč, od teh 14 smrtnih in 424 z ranjenji.

Občutno se je povečalo delo obmejne policije zlasti zaradi naraščajočega pojava ilegalnih prihodov pribežnikov iz tujine. Skupno so v obravnavanem letu odredili 1.500 izgonov tujcev z državnega ozemlja, kar je za celih 50 odstotkov več kot v letu prej. K temu gre pristoječe nadzorstvo in rzane birokratske obveznosti glede skoraj 2 tisoč tujih državljanov, ki trenutno živijo v goriški pokrajini.

Med omembe vrednimi uspehi policije sta tudi zaradi odmevnosti v jav-

nosti aretacija roparjev v uradu ACI na mejnem prehodu pri Štandrežu ter njihovih pajdašev, ki so bili vpleteni tudi v vrsto drugih ropov v Venetu, ter odkritje domnevnega "pajka", ki je dalj časa plašil Goričane. Pomembni pa so tudi uspehi proti tolpi poljskih nomadov, ki so z majhnimi tatvinami in goljufijami okradli pretežno starejše osebe za okrog 200 milijonov lir. V boju proti mamilom izstopa delovanje tržiškega komisariata, ki je sodeloval pri zablembi 15-kilogramske pošiljke heroína in prestregel več kurirjev z znatnimi količinami kokaina in drugih mamil. Glavni problem je zlasti v tržiškem delu pokrajine prehod pošiljk mamil, z novimi strožjimi predpisi pa narašča tudi število prijav posestnikov manjših količin.

Kvestor je ob včerajšnjem praznovanju poudaril tudi 10. obletnico zakona o reformi policije, ki je močno dvignil njen ugled v javnosti in izboljšal učinkovitost v delovanju. Policija razpolaga danes s sposobnim poklicnim in povprečno visoko izobraženim kadrom. Zaposlitev v policiji postaja mikavna tudi za mlade s srednjo ni višjo stopnjo izobrazbe, saj so lani v rekrutnem uradu sprejeli kar 900 prošnji kandidotov iz naše pokrajine.

Na slovesnosti so včeraj prebrali poslanice predsednika republike, vlade, ministra za notranje zadeve in šefa policije ter položili venec k spomeniku padlim policistom. Praznik, na katerem so poleg civilnih in vojaških oblasti sodelovali tudi predstavniki novogoriške UNZ, so sklenili s podeljevanjem priznanj. Pohvalno diploma sta prejela načelnika letkega oddelka

in mejne policije višja komisarja dr. Giovanni Sparagna in dr. Roberto Leo ter drugih deset funkcionarjev in agentov, ki so se izkazali pri zatiranju kriminala in pomoči občanom.

razna obvestila

Upokojenci iz Doberdoba sporočajo, da naj vsi, ki so se prijavili za izlet v Rim in Firence, poravnajo stroške do konca tega tedna in naj si uredijo osebno izkaznico. Odhod avtobusa bo v sredo, 15. maja, ob 5. uri izpred domače cerkve.

SPD Gorica vabi na tradicionalno srečanja planincev, ki bo jutri na Kucelju. Zbirališče na Travniku, odhod ob 7. uri z lastnimi sredstvi. Vzpon (vodeni) bo ob 8. uri iz Vrtovina. Hoje je približno tri ure. Za manj pripravljene planince je na razpolago alternativni pohod s ciljem na Kucelju: dostop z avtomobilom do lovške kočice v Krnici, nato peš do Selovca in na Kucelj. Skupaj (zmerne hoje) okrog tri ure. Zbirališče in odhod ob 8.30 s Travnika. Kosilo iz nahrbtnika.

kino

Gorica

CORSO 17.15-22.00 »Amleto«. Režija Franco Zeffirelli.

VERDI 17.15-22.00 »Cyrano de Bergerac«.

VITTORIA 18.30-22.00 »Balla coi lupi«.

Tržič

EXCELSIOR 18.00-22.00 »Risvegli«.

COMUNALE Zaprt.

Nova Gorica

SOČA (Kulturni dom) 18.00-20.00 »Air America«, 22.00 »Mundial 90«.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
Občinska lekarna št. 1 — Štandrež — ul. San Michele — tel. 21074.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
Alla Salute — ul. C. Cosulich 117 — tel. 711315.

pogrebi

Danes v Gorici ob 9.30 Giuseppe Gorkic iz splošne bolnišnice v cerkev na Travniku in na glavno pokopališče, ob 11.10 Giuseppina Fogar, por. Staffuzza iz splošne bolnišnice v Tržiču.

Mauro

Mesec dni je minil odkar smo te izgubili. Z ljubeznijo in globoko žalostjo v srcu se te spominjamo
mama, tata, brat Alessio,
nona in sorodniki

Gorica, 11. maja 1991

Vsodržavno prvenstvo v malem maratonu

Kar tisoč sto amaterskih tekačev in veteranov bo jutri prepravilo goriške ulice, po katerih se bo odvijalo letošnje 11. vsodržavno prvenstvo v malem maratonu. Tekmovanje, ki sovpada s 5. izvedbo Memoriala Rodolfo Vuga, prireja tekaški rekreativni klub "Gruppo marciatori Gorizia" v sodelovanju s federacijo za lahko atletiko in pod pokroviteljstvom predsedstva vlade ter goriških krajevnih uprav.

Na zahtevno organizacijsko delo so se prireditelji pripravljali že dalj časa, v teh dneh pa so uredili še zadnje podrobnosti, da bi uspešno izvedli manifestacijo s tolikšno udeležbo. Zborna mesto za tekače bo v Ul. Campagnuza, kjer bo pred vhodom na atletski stadion start ob 9.30. Tekalci bodo dvakrat pretekli krožno progo po Gorici v skupni dolžini 21 km in 97 metrov, kar je točno polovica dolžine klasičnega maratona. Z Rojc bodo tekači šli po Tržaški ulici, nato po ulicah Garzarolli, Lunga, Kugy, Giustiniani proti Svetogorski ulici, nadalje po Catterinijevi, Carduccijski ulici, Travniku ter po Korzu proti cilju, ki bo pri razstavišču Expomago. Organizatorji pozivajo prebivalstvo naj jutri dopolne po možnosti omeji uporabo zasebnih vozil oz. naj avtomobilisti vozijo previdno.

Predsednik "Gruppo marciatori Gorizia" Albino Pisano je dokaj zadovoljen s potekom vpisov, saj se bo tekmovanja udeležila vsa smetana amaterskega tekaštva. Prisotnih bo 152 društev s skupno 1.100 tekači, od katerih bo 130 žensk. Najštevilnejše društvo bo "Tobacco Museum" iz Modene, ki bo s 44 tekači branilo lanski vsodržavni naslov med društv. Prisotnih bo tudi nekaj desetlin vsodržavnih prvakov v posameznih starostnih skupinah oz. konkurencah, med katerimi jih je kar nekaj tudi iz naše dežele (pretežno s Tržaškega). Številno bo tudi zastopstvo goriških tekačev. Med njimi je nekaj možnih "outsiderjev", ki bi kljub ostri konkurenci lahko dosegli visoko uvrstitev.

Okrogla miza o tigrovstvu

Kakor smo te dni že poročali, bo jutri popoldne na Mali gori nad Ribnici spominska slovesnost ob 50-letnici smrti tigrovca Danila Zelena.

O liku protifašističnega borca, ki je padel 13. maja 1941, so pred dnevi spregovorili na okrogli mizi v Trstu, v sredo zvečer pa v Novi Gorici. Srečanje, ki se je odvijalo v centru Delta je pripravila Slovenska skupnost v sodelovanju s strankami združenimi v Demosu. Pogovor s posegi Branka Marušiča, Slavice Plahuta, Petra Stresa in tigrovca Toneta Rutarja je vodil in usklajeval Zorko Pelikan.

Branko Marušič je prikazal razmere na Primorskem po okupaciji Italije, iz katerih je zrastel upor proti fašizmu. Slavica Plahuta je svoje izvajanje osredotočila na oris razmer v Tigru na Goriškem v letih neposredno pred drugo svetovno vojno in ob začetku nastajanja in širjenja narodnoosvobodilnega gibanja. Peter Stres je skušal, sklicujoč se na različne vire, opisati dogodke aprila in maja leta 1941 zlasti pa okoliščine smrti Danila Zelena. Zelo zanimivo je bilo pričevanje učitelja in tigrovca Antona Rutarja, zlasti glede dogodkov na Mali gori.

Ob koncu so organizatorji povabili k udeležbi na jutrišnji komemoraciji (začela se bo ob 16. uri).

Mozartov koncert v cerkvi sv. Ignacija

V cerkvi na Travniku bo nocoj ob 20.30 koncert Mozartovih cerkvenih skladb. Prireja ga zbor "S. Ignazio", ki ga vodi prof. Stanko Jeričijo, pokrovitelja glasbenega dogodka ob dvestoletnici smrti slavnega skladatelja iz Salzburga pa sta Občina in Pokrajina. Zbor "S. Ignazio" bo nastopil ob spremljavi godalnega orkestra "Cappella Carinthia" iz Beljaka, ki ga vodi Hans Schamberger. Iz Koroške prihajajo tudi vokalni oz. instrumentalni solisti Helga Wildhaber - sopran, Christine Lichtenberger - mezzosopran, Alexander Nagy - tenor, Willi Jeschofnik - bas in Robert Wernig - orgle.

Sporod koncerta obsega devet skladb, pet v prvem in štiri v drugem delu. Začel se bo z motetom W. A. Mozarta Sancta Maria, Mater Dei KV 273 za zbor in orkester, zaključil pa s Te Deum KV 141 za zbor in orkester.

Kraja v gostilni v Ronkah

Tatovi so v četrtek popoldne obiskali gostilno "All' aeroporto" v Ul. Aquileia v Ronkah. Izkoristili so dan zapore in štiriurno odsotnost lastnika Morena Tolarja, ki sicer stanuje tik nad lokalom. Ko se je Tolar okrog 18.30 vrnil domov, je takoj opazil razbito okno na dvoriščni strani lokala. Ugotovil je, da so mu tatovi odnesli iz gostilne stereo aparaturo, nato pa so obiskali še stanovanje v prvem nadstropju ter odnesli milijon 200 tisoč lir in dve čekovni knjižici.

Preiskavo vodijo karabinjerji iz Ronk, ki pa zaenkrat še niso izsledili krivcev.

■ Na železniški postaji v Tržiču je policija predinoči aretirala 27-letnega Giorgia Griparija iz Tržiča. Ustavili so ga, ko je izstopil z vlaka in mu našli v žepu pol grama kokaina. Pospremili so ga v goriški zapor.

Na včerajšnji seji kabinetnega sveta "popolno politično soglasje"

Danes bo vlada sprejela ukrepe za ublažitev javnega deficita

Kakor je bilo napovedano prejšnji petek, bo ministrski svet danes dopolne razpravljati o tako imenovanem paketu nujnih ukrepov za odpravo primanjkljaja na področju javnih financ, kar pomeni, da bi moral danes ta paket tudi uveljaviti. V zadnjem tednu je bilo na ta račun nič koliko sestankov na različnih ravneh, ki so dosegli višek z včerajšnjim, kakšne štiri ure in pol dolgim zasedanjem kabinetnega sveta, med katerim so se razširile v javnost razne zaskrbljujoče vesti, ki pa jih je potem vladni glasnik uradno demantiral. Vse v redu torej? Ministrski podpredsednik Claudio Martelli je zagotovil, da ni bilo nobene polemike, proračunski minister Ciriaco De Mita je zatrdil, da so dosegli okrog vseh obravnavanih vprašanj popolno politično soglasje, minister za pošto Carlo Vizzini je pomiril novinarje, češ, Carli vendarle ni odstopil, kaj

bolj konkretnega o poteku seje kabinetnega sveta pa niso povedali, ker jim je predsednik vlade Andreotti to preprosto prepovedal, »da ne bo kakšnega nesporazuma pri tako kočljivih zadevah, kakor so javni računi«. Minister Pomicino pa je mimo tega na skupščini odbora CNEL glede konjunkturnega stanja v Italiji pojasnil, da dosega dodatni deficit k 132.000 milijardam lir natanko 14.200 milijard, pri čemer jih odpade 6.000 na stroške za obresti, 7.000 na račun inflacije in 2.200 na oprostitve davka ILOR, ki jo bo vlada predlagala v korist podjetij z manj kot tremi uslužbenci. Primanjkljaj, je dodal, bodo zapolnili s klestjem izdatkov za 7.500 milijard in z davčnimi posegi za 6.500 milijard lir. Povsem drugačnega mnenja je bil republikanec Pellicano: dodatni deficit znaša kar 20.000 milijard lir, med drugim tudi zato, ker vlada ni odobrila zakonskega odloka o privatizacijah.

Kako pa s pokojninami? Podtajnik v predsedstvu vlade Nino Cristofori je izrecno zatrdil, da o tem problemu sploh niso govorili, kaj šele o kakšnem ustreznem zakonskem dekretu. S tem je zanikal popoldanske agencijske vesti, češ da se je vlada obvezala, da bo najpozneje do 15. junija predložila zakonski osnutek o reformi celovitega pokojninskega sistema; to pa naj bi pomenilo, da je izsilila kompromis med zakladnim ministrom Carlijem, ki je zahteval dekret, in ministrom za delo Marinijem, ki je silil, da se to vprašanje reši šele v sklopu državnega finančnega zakona 1992.

Nadaljnji hudo kočljiv problem predstavlja, kakor vemo, zdravstvo, se pravi bojazen, da ne bi vlada spet udarila po njem z dodatnim klestnjem. Pristojni minister De Lorenzo: »Vladni gospodarski maneuver ne bo vseboval nobenega ukrepa na zdravstvenem področju, ker smo dali od sebe že vse, kar se je dalo. Tisto pa, kar bo še prišlo, bo izhajalo iz odobritve zakona o reformi zdravstvenega sistema.« De Lorenzo je omenil tudi kreditne kartice, o katerih je šel glas, da jih hoče vlada obdavčiti: »Finančni ministri so se glede tega premislili, kajti takšne in podobne pobude ne morejo reševati problemov v zvezi z javnim deficitom.«

Zveza veleindustrijcev (Confindustria) je tudi včeraj negativno reagirala na vladni finančno-gospodarski program. Njen predsednik Sergio Pininfarina je še prav posebno ostro kritiziral okoliščino, da namerava ministrski svet izpeljati program o sanaciji državnih računov v treh obrokih in sicer takole: najprej z zdajšnjim ukrepanjem za ublažitev javnega deficita; potem — junija — preko pogajanj s sindikalnimi organizacijami o prenosni plačilni mehanizmi; nazadnje pa s "krepkejšim" maneuverom (50.000 milijard lir) v okviru državnega finančnega zakona 1992. Po Pininfarinovem mnenju paket vladnih ukrepov še zdaleč ni primeren za rešitev temeljnih problemov, ki pestijo gospodarstvo, oziroma za vnovično okrepitev konkurenčnosti italijanskih podjetij na tujem.

F. D. G.

gospodarski dopis iz slovenije

V enakem deviznem loncu

JOŽE PETROVČIČ

Obljuba predsednika zvezne vlade Anteta Markovića, da bodo po devalvaciji dinarja na 44,5 odstotka lahko občani prosto razpolagali s svojimi deviznimi vlogami (oziroma tako, kot je v navadi v tujini, kjer je treba večje dvige deviz vnaprej prijaviti), zanesljivo ne bo izpolnjena. Takšne obljube ne bo mogla izpolniti tudi nobena republika, pa čeprav sprejema zakone, ki bodo povsem osamosvojili finančno področje in ga ločili od zveznega, in z zakoni obljublja, da bo jamčila za občanove devizne vloge, sprostila devizno poslovanje in dovolila tudi medsebojno prodajo deviz. Ni težava v tem, da vsega tega zvezna in republiška vlada ne bi hoteli zagotoviti, težavo predstavljajo same finančne razmere.

Prva omejitev so seveda same devize. Teh ni na pretek. Čeprav so devizne rezerve v državi še tolikšne, da bi lahko najbrž pokrile vse povpraševanje zasebnih lastnikov deviz (torej njihove tekoče dvige z deviznih hranilnih vlog), pa je težava v tem, da banke nimajo dinarjev za nakup deviz pri narodni banki Jugoslavije oziroma za odkup deponiranih deviz. Dvigovanje deviz z zasebnih deviznih računov je namreč za banke velika izguba kapitala. Devizne hranilne vloge predstavljajo v jugoslovanskih poslovnih bankah več kot 80 odstotkov vseh hranilnih vlog. Ker je gospodarstvo povsem obubožno, so zasebne hranilne vloge daleč močnejše od ostalih. Likvidnost bank je torej odvisna predvsem od tega, kako je s hranilnimi vlogami. Povedano bolj natančno: če bi varčevalci začeli dvigovati svoje devizne prihranke bolj na veliko, bi vse jugoslovanske poslovne banke postale zelo hitro plačilno nesposobne.

Zasebniki imajo v poslovnih bankah kar za 11,5 milijarde dolarjev deviz. Toliko jih je bilo marca. Pol leta pred tem jih je bilo v poslovnih bankah še za milijardo dolarjev več. Kljub temu pa so takrat devizne hranilne vloge predstavljale v celotnih hranilnih vlogah

79-odstotni delež, zdaj pa je njihov delež že čez 82 odstotkov. Iz tega se lepo vidi, kako je likvidnost bank čedalje bolj pomembna od deviznih hranilnih vlog.

Če bi torej hoteli omogočiti normalno izplačevanje deviz, bi nekd moral zagotoviti bankam dovolj dinarjev, sicer bi že po nekaj dneh celotno devizno poslovanje zastalo, s tem pa tudi vsi devizni finančni tokovi. Če bi torej hotela vlada izpolniti svojo obljubo, bi morala sama preskrbeti sorazmerno velika dinarska posojila, ki bi jih dala bankam za odkup deviz. S tem pa bi hkrati tudi priznala, da so devizne hranilne vloge nekakšen javni dolg države. Ta dolg bi morala sama pokriti ali pa vsaj najti možnosti za sprotno financiranje tega dolga. Država, ki ne zmore pobirati niti davkov in ima med drugim tudi zaradi tega velikanske proračunske težave, si seveda takega dolga ne more navedeti na vrat. Zato bančnih deviznih dvigov tudi ne bo financirala s posojili in zato tudi prostega razpolaganja z devizami ne bo.

Seveda bi bilo zelo naivno trditi, da vsega tega vladni finančniki niso vedeli že vnaprej, torej že takrat, ko je Marković obljubljal, da bodo občani lahko prosto dvigovali svoje devizne prihranke. Prav nasprotno je res: to so vedeli, zato tudi taka obljuba in zato je bilo že takrat izrečeno opozorilo, da bodo lahko prosto kupovale devize pri narodni banki samo tiste banke, ki bodo dovolj likvidne. Torej, krive bodo banke...

V zdajšnjih razmerah pravzaprav tudi Slovenija ne more ravnati bistveno drugače, kot ravnajo zvezne finančne oblasti. Devizne hranilne vloge so eden od najtrših finančnih orehov nove samostojne države, ki mora prav zato zagotavljati, da bo jamčila za zasebne devizne hranilne vloge, da bo poslovanje z devizami normalno oziroma podobno kot v tujini in da naj bo trgovanje z devizami med občani povsem legalno. Tudi republiška vlada mora storiti vse, da te devize ne bodo odtele iz bank. Prav zaradi tega ni pričakovati devizne sprostitve, pa če jo bodo še tako obljubljali.

Danes na Tržaškem velesejmu v priredbi SKGZ

Posvet Slovenska pot v globalno ekonomijo

TRST — Slovenska kulturno gospodarska zveza v sodelovanju s Slovenskim deželnim gospodarskim združenjem, Slovenskim raziskovalnim inštitutom, Zvezo slovenskih izseljencev iz Furlanije-Juljske krajine in Kmečko zvezo prireja danes v Kongresnem centru Tržaškega velesejma (Trg De Gasperi 1) posvet na temo:

Slovenska pot v globalno ekonomijo - Pogledi z evropske perspektive.

- Sporod posveta bo sledeč:
- 9.00 uvodna beseda Kladivja Palčiča, predsednika SKGZ;
  - 9.15 dr. Lojze Sočan (pooblaščen predstavnik Republike Slovenije v Bruslju): *Slovenija med Evropo in Jugoslavijo*;
  - 9.45 dr. Branko Jazbec (tajnik odbora za gospodarstvo SKGZ): *Slovenici v Italiji in vključevanje slovenskega gospodarstva v Evropo*;
  - 10.15 dr. Kristijan Schellander (Österreichische Volksbanken AG, Dunaj): *Slovensko-avstrijsko zblíževanje in možnosti slovenskega gospodarstva v Avstriji*;
  - 10.45 dr. Peter Kraljič (Mc Kinsey & Co. Inc., Düsseldorf): *S kakšnim upravljaliskim in organizacijskim znanjem v globalno ekonomijo*;
  - 11.15 razprava;
  - 13. zaključki.
- Predsedoval bo dr. Dario Cupin, predsednik odbora za gospodarstvo SKGZ.

Še en servis posojilnic za podjetnike

TRST — Kmečko-obrtne posojilnice v FJK so uvedle v vseh svojih sedemdesetih agencijah nov finančni servis v prid podjetjem, ki so dolžna vplačati davke, sicer predujem 1991 in saldo 1990. Kakor so nedavno posojilnice pomagale podjetjem s krediti na račun 13. plače in samolikvidacije Inail, tako bodo v tem primeru nakazale podjetjem celoviti davčni znesek prek posebnega tekočega računa. Podjetja bodo kredit odplačala v šestih mesecih po posebno ugodnih obrestih. Vsa operacija se bo iztekla po naglem in preprostem postopku na osnovi obrazcev o vplačilu, ki jih bodo podjetja predložila posojilnicam.

Kmetijstvo v nevarnosti zaradi novih ukrepov vlade?

VIDEM — Predsednik deželne vlade Adriano Biasutti se bo v svojstvu predsedujočega Konferenci deželnih predsednikov sešel v ponedeljek z deželnimi odborniki za kmetijstvo iz Doline Aoste, Piemonta, Lombardije, Veneta in seveda FJK ter tridentinske in bocienske pokrajine, da bi preverili obseg škode, ki jo lahko povzročijo kmetijstvu napovedani gospodarski ukrepi rimske vlade za obrzdanje javnih izdatkov. Obravnavali bodo večletni zakon o izdatkih 1991/95, krizo v živinoreji in mlekarstvu, reformo agrarnega kreditnega režima, revizijo doleži o škodi po ujmah in stanje v goratih predelih, kjer opuščanje kmetijstva ogroža socialno in ambientalno ravnotežje. Govor bo tudi še o neustreznem financiranju kmetijstva v avtonomnih deželah in o nujni po skupni strategiji v odnosih z Evropsko skupnostjo.

Madžarsko blago ceneje do Trsta

TRST — Prevoz blagovnih tovorov po železnici med Madžarsko in tržaškim pristaniščem oziroma čezmorskimi državami in v obratni smeri bo od 1. julija letos cenejši. To določa sporazum, ki so ga podpisali včeraj v Trstu predstavniki italijanske, madžarske pa tudi avstrijske in jugoslovanske železniške uprave in ki pomeni stvarno izvajanje dvostranskega medvladnega dogovora iz dne 23. februarja 1990 o uporabi tržaške luke. Med podpisniki sporazuma je tudi avstrijsko-madžarsko podjetje Sopron, ki upravlja en del železniške proge v zasebni režiji.

Ob podpisu sporazuma je odgovorni za tovorni promet pri italijanski železniški upravi Giuseppe Pinna sklical tiskovno konferenco na posebnem vlaku, ki je za to priložnost vozil skozi stare mestne in predmestne kolodvore tja gor do Krasa. Na vlaku je bil, razumljivo, tudi predsednik Tržaške pristaniške ustanove Paolo Fusaroli.

Danes potuje po železnici skozi Trst 74 odstotkov celotnega blagovnega prometa med Madžarsko in Italijo, sicer milijon ton letno v uvozu in 100.000 ton v izvozu. Po včerajšnjem dogovoru se bodo tarife za takšne železniške prevoze med državama znižale v povprečju za 18%. Natančneje povedano: italijanska železniška tarifa za odsek med Opčinami in Trstom bo od 1. julija naprej za 50% nižja, na odseku

med Trstom in Trbižem pa za 15% nižja; Madžari bodo tarife za prevoz na lastnem železniškem omrežju zbili za 2%, Avstriji in Jugoslovani pa za 15%. Vse to pa velja samo za tradicionalne blagovne tovore in ne tudi za prevoz kontejnerjev, ki že itak uživa precejšnje olajšave.

Na ta način bodo vse štiri strani kajpak skušale ponovno čimbolj ovrednotiti železnico kot najbolj ekonomično sredstvo za tovrne prevoze, posebno še v pričakovanju velikega porasta v prometu med zahodno in vzhodno Evropo. Do tega porasta bo prišlo sicer v srednjeročni oziroma dolgoročni perspektivi, kajti zaenkrat kaže ta promet težnjo navzdol zaradi gospodarske in siceršnje krize v državah evropskega vzhoda. Toda prej ali slej bo naravnost izbruhnilo, pravijo strokovnjaki, zato bo treba biti na to pripravljeni.

V resnici italijansko-madžarski sporazum ne predvideva le ugodnejših železniških tarif, temveč tudi nove, ustrezne infrastrukture, kot so lahko poleg drugega ranžirne postaje, in načrtovanje hitrih vlakov. Predsednik Tržaške pristaniške ustanove Fusaroli je v tej zvezi izrazil željo, naj bi prišlo čimprej do izgotovitve hitre železniške povezave med zahodnim delom Italije in Trstom oziroma Budimpešto.

MAJ 1991 Olajšamo vam plačilo davkov

Za plačilo predujma davkov za leto 1991 in salda za leto 1990 vam nudijo Kmečko-obrtne posojilnice v Furlaniji - Julijski krajini posojila po posebno ugodnimi obrestnimi merami.

**HRANILNICE
IN POSOJILNICE**
Furlanije-Juljske krajine

Tvoja domača banka

Še vedno vam nudimo roko

Drobiž

■ DOLAR NAZADNJE POSKOČIL. Dolar je na včerajšnjem milanskem fiksingu padel s 1288,2 na 1283,6 lire, vtem ko je v Frankfurtu narasel z 1,7308 na 1,7332 marke. Po fiksingu pa je poskočil spričo ugodnih podatkov o ameriških proizvodnih cen.

■ OPERACIJE ALPE-ADRIA. Zunanjetrgovinski urad vladnega komisariata za FJK je spričo zadevnih pritiskov s strani jugoslovanskih oblasti, kakor tudi iz vrst zainteresiranih gospodarskih krogov na italijanski strani sklenil, da podaljša vse do 31. oktobra letos veljavnost pooblastil za posebne sejemске operacije Alpe-Adria 1988.

■ DEŽELNO RAVNATELJSTVO FJK za poklicno izobraževanje opozarja podjetja in javne ustanove, da bo 30. junija nepreklicno zapadek rok, do katerega je treba vložiti prošnje za finančne prispevke na račun programov o poklicnem usposabljanju za leto 1992. Ta denar dajejo Evropski socialni skladi in/ali Rotacijski skladi.

■ ZASEDANJE CONGAFI. Ob 20. jubileju Konzorcijev za kreditna jamstva mali industriji (Congafi) v FJK bo 17. maja, ob 15. uri v Vili Manin (Passariano) zasedanje o pripravah na evropsko tržno združitev 1993. Sodelovali bodo glavni tajniki Censisa prof. De Rita, docent gospodarske in finančne politike na Univerzi Luiss prof. Savona, predstojnik Fakultete za gospodarske in bančne vede na Univerzi v Vidmu prof. Pressacco in deželni odbornik za industrijo Saro.

■ ZAVAROVALNA SKUPNOST TRIGLAV. Območna skupnost Koper, se je 1. januarja letos preoblikovala v delniško družbo in začela posloovati z novim imenom: Adriatic Zavarovalna družba d. d. Koper - Ljubljanska cesta 3/a, 66000 Koper, p. p. 236.

■ TUDI GIULIANA VITA. Kmalu bo začela poslovati zavarovalnica Giuliana Vita, ki jo je ustanovil Lloyd Adriatico julija lani (generalni direktor je Michele Frankfurter). Bavila se bo z življenjskim zavarovanjem. Lani poleti so vložili zadevno prošnjo, aprila letos pa je bil priobčen v Uradnem listu ustrežni ministrski odlok.

V Trstu se je včeraj srečalo okrog petsto dijakov obmejnih višjih srednjih šol

DOSP mladih za mlade

DOSP mladih za mlade. Če je kdo podvomil, da bo pri organizaciji letošnjega 19. dijaškega obmejnega srečanja Primorske marsikaj »zaškripalo«, očitno ni pravilno ocenil, česa je zmožna skupina okrog 120 mladih prirediteljev, dijakov tržaškega znanstvenega liceja France Prešeren, ki jih je prof. Pavletič, kot pri nas samo on ve in zna, odlično pripravil in motiviral do tega, da so samostojno, domiselno in uspešno na stadionu 1. maj, učiteljsko, liceju in strokovnem zavodu spravili pod streho devet tekmovalnih iz najrazličnejših panog (literatura, likovništvo, glasba, glasila, ženska odbojka, moška košarka, moški in ženski namizni tenis, moški in ženski kros ter šah), razna srečanja, kosilo in končno popoldansko slavnost z nagajevanjem: vse to ob udeležbi več kot 300 tekmovalcev šol iz Slovenije (Idrije, italijanskih in slovenskih šol iz Kopra, Nove Gorice, Tolmina, Pirana, Postojne, Sežane), Avstrije (slovenske šole iz Celovca) in Italije (slovenske in italijanske šole iz Trsta, slovenske šole iz Gorice). Še en dokaz življenjskosti, iznajdljivosti in prizadevnosti mladine, ki nas je resnično prijetno presenetila.

Čeprav je bil torej letošnji DOSP prirejen takorekoč na vrat na nos, potem ko je organizator iz Slovenije iz finančnih razlogov odpovedal, je povsem izpolnil pričakovanja, in kljub izredno neugodnim vremenskim razmeram in občasnim povsem nedolžnim spodrslijajem, zadovoljil vse udeležence. V spominu vseh pa bo ostal tudi in predvsem zaradi udeležbe dokaj številne skupine dijakov tržaških italijanskih šol Oberdan, Carducci,

Najhitreje so (pod dežjem) opravili tekači v krosu. Proga je bila postavljena na in ob nogometnem igrišču. Bila je kratka, a blatna, zato pa zahtevna. Dekleta so se pomerila na razdalji 500 metrov, fantje pa so pretekli 300 metrov več. Vsak kraj je zastopal po en dijak, zato udeležba ni bila množična. V moški konkurenci je zmagal Idričan Miran Gnezda, med dekleti pa slovenska dijakinja iz Goirce Hadrijana Corsi.

Kmalu je bilo konec tudi namiznoteniskih bojev, ki so potekali po sistemu neposredne izločitve. V moškem finalu je zmagal predstavnik Trsta Igor Milič, ki je v finalu premagal Tolminčana Uroša Brežana. Med dekleti je prav tako slavila zmago dijakinja Trsta in sicer Monika Radovič. Posebno v veselje ji je bilo, da je v finalu odpravila Novogoričanko Matejo Faganel, proti kateri je nekajkrat že igrala na klubski ravni, a vsakič tudi izgubila. Mlada obetavna tržaška ping-pongistica Ana Bersan, ki je bila članica organizacijskega štaba, je finalni nastop označila za kakovostnega, samo tekmovalje pa manj.

Manj od pričakovanega je nudil ženski odbojarski turnir. Blestele so samo slovenske dijakinje iz Trsta. Postava Zbogar, Vitez, Škerk, Fučka, Ciocchi, Vidali, z Lupinčevu na klopi bi lahko mirno igrala tudi v italijanski državni ligi, zato pa na DOSP-u ni našla na enakovredno konkurenco, tudi zato, ker se Koprčanke niso predstavile z najboljšo stopnjo postav. »Zamejski« finale za 1. mesto so s poštvovalno igro skušale poživiti Gorčanke (ki so z nastopom v velikem finalu dosegle doslej najboljšo uvrstitev na igrah), a razlika v moči je bila prevelika.

Največ zanimanje je med dijaki vladalo za moški košarkarski turnir. Velika dvorana na 1. maju je bila ob eksibicijah mladih košarkarjev vedno polna. Tudi v tej panogi so po dveh izenačenih tekmah zmagali slovenski dijaki iz Trsta. V polfinalu so najprej tesno premagali Sežančane, v finalu pa z 42:38 še Koprčane. V vrstah zmagovalcev je bil s 14 točkami najboljši strelec Škerk, »trener« Presl je pohvalil še vodjo igre Oberdana (»Koprčani so igrali trdo«, je še pristavil), v ekipi pa so igrali še Pertot, Budin, Lizzizza in Stanizza.

Šah je bil domena tekmovalcev iz Slovenije. Po dokaj kakovostnem turnirju je zmagal predstavnik Postojne pred predstavnic Nove Gorice, tretji je bil Gorčan Bednarik.

Dovršen nastop glasbene skupine »Chamber orchestra« liceja Prešeren je požel dolg in iskren aplavz

Kosilo so dijaki imeli v mali dvorani na 1. maju, popoldne pa je bila na vrsti še zaključna slovesnost. Lepo so jo povezovali dijakinja Nastja Colja, Nikla Panizon in Erika Bužecan. Za uvod je dijaški orkester liceja Prešeren pod taktirko Aljoše Taučerja zelo dovršeno izvedel 1. stavek Mozartove »Eine kleine Nachtmusik«. V imenu prireditelja je dijakom in ravnateljem oz. predstavnikom šol spregovorila prof. Vesna Danieli. Poudarila je, da je licej Prešeren kljub izredni časovni stiski sprejel breme organizacije DOSP-a prav zato, da ne bi zamrla edina množična prireditev, ki povezuje italijanske in slovenske dijake z obeh strani meje. Deželni šolski nadzornik Ottaviano Corbi je pohvalil prireditelje in izrazil upanje, da bi k pobudi pristopile res vse šole, predsednik zavodskega sveta liceja »Prešeren« Aleksander Rudolf pa je poudaril, da DOSP dokazuje, kako edino pot sožitja vodi v pravo demokracijo.

Ob prehodnem pokalu, ki ga je ekipi Trsta izročil ravnatelj italijanskega goriskega zavoda »Cossar« (lanskega zmagovalca) Marjan Černic, si je organizator za nagrade domislil marmornate spominske plošče, na katerih so bile nalepljene etikete z vgrviranimi končnimi uvrstitvami v posameznih panogah. Dijakom-predstavnikom šol so jih podelile dijakinje-organizatorke, kot se pač spodobi za prireditev, ki je bila v celoti v rokah mladih.

DOSP-u sledila

NADJA FILIPČIČ
ALEKSANDER KOREN

Na športnih poljih je največ zanimanja vladalo za košarkarski turnir fantov (vse slike: D. Križmančič)

Da bi se mavrica ne razblinila...

Ko se mladi zberejo, je vedno praznik. Tudi včeraj je bilo tako, praznovravnje še več, kajti prepletanje slovensčine in italijansčine, idrijskega in celovškega dialekta, koprskih in postojnskih vokalov... je bilo res nevsakdanji dogodek. »Zbližujme se« ni ostala prazna beseda, ampak konkretna, fizična prilika. »Takihi srečanj je premalo, ker se med enim in drugim izgubijo stiki, ki jih naberejo ob tem dnevu. Potrebno bi bilo, da bi se posamezne šole pobratile, da bi tudi v teku rednega pouka imeli skupen imenovalec,« je resno razlagal predstavnik italijanske gimnazije v Kopru Bernardo. V pogovor se je zapletel z Diegom, dijakom tržaške italijanske šole Carducci, ki je malo prej ugotavljal, da zija med slovenskimi in italijanskimi dijaki v Trstu še velika vrzel: »Sicer delamo kora-ke naprej, vendar veliko je odvisno od ravnateljev, če imajo oni posluš za to. Treba je vsekakor reči, da smo dijaki na Carducciju zelo apatični do vsega, ne le do slovenskega dela Tržačanov. Naj ti povem, da sestavljamo bilten le trije dijaki.«

Bernardo je navdušenec, zelo motiviran za skupno idejo (med drugim je njegovo dekle Slovenka — upamo, da nismo izdali tajnosti), zato se ni dal in je še naprej razlagal svoj motto »informazione, contatto, amicizia«. Pritegnile so mu slovenske dijakinje: »OK, DOSP je zblizanje, primerjanje, zdravo tekmovalje, spoznavanje, ampak zdaj pridite pomagati...«

Kakšni kriteriji so včeraj prevladali pri tikanju vezi? Katera je bila rdeča nit, ki je iz šolskega srečanja ustvarila nekaj več? Simpatija, pogled, nasme. Romantika? Zakaj ne? Mladost je tudi to!

P.S.: Z upanjem, da se mavrični trenutek zblizanja ne bo že jutri razblinil v sivino vsakdanjega okolja.

Ravnatelji razmišljajo, kako preobleči DOSP v svežo obleko

Kultura, družba in še kaj

Medtem ko je bilo vzdušje na stadionu 1. maj športno razigrano in hrupno, je na liceju Prešeren prevladovala malce »intelektualno« obarvana zbranost. Na delu je bila komisija dijakov, ki je preučevala šolska glasila, v veliki dvorani je z veliko resnostjo teklo glasbeno tekmovalje, v tretji učilnici so dijaki ob mentorstvu pisatelja Alojza Rebule (dijaki so ga izrecno povabili k sodelovanju) prebirali literarne prispevke, še druge pa so ocenjevali likovne izdelke. Verjetno je odveč zapisati, da je najbolj zbrano in resno bilo v učilnici, kjer so se merili šahisti...

Da so dijaki zelo odgovorno prevzeli svoje organizacijske naloge, je med drugim pričalo ocenjevanje šolskih biltenov, o katerih velja zapisati nekaj več. Konkurenca je bila precej ostra, saj so šole predložile deset biltenov s izvirnimi imeni, kot so Arillo, Zelig, Hg, Maestral, Rumena podmornica... Med kriteriji ocenjevanja (bilo jih je kar deset) naj omenimo raznolikost, aktualnost, cenzuro-odprtost (z drugimi besedami stopnjo »svobode«), izvirnost tematik in jezika, preglednost in ilustracije. Skozi to rešeto se je najbolj prebil bilten Arillo italijanske gimnazije v Kopru, sledila pa sta mu Praslovan in Glas Krasa, oba iz Postojne.

Na likovnem tečaju so se najbolj odrezale tržaške italijanske šole, sledili pa sta predstavništvi iz Idrije in tržaških slovenskih šol. Na glasbenem področju sta lovoriko zaslužila klarinetist Ervin Berce in pianistka Nadja Žerjal iz Kopra, kot drugi se je uvrstil pianist Miran Devetak iz Gorice, na tretjem mestu pa je pristal trio »prešernovcev« v sestavi Erika Bužecan, Aleksander Sluga in Tjaša Bogatec. Poglejmo še likovni natečaj: najbolj cenjen je bil izdelek slovenskih tržaških šol, kot drugi se je uvrstil Piran, tretje mesto pa je komisija prisodila novogoriškemu predstavništvu.

Delovno in razmišljujoče vzdušje je bilo tudi na strokovnem zavodu Jožef Stefan, kjer je medtem tekla okrogla miza o šolskih in družbenih vprašanjih. Okrog 30 predstavnikov vseh udeleženiš šol je najprej predstavilo svojo šolo in nato izpostavilo bistvene razlike. Primerjave so bile vzkižne, torej razlike med slovensko in italijansko šolo v Italiji, italijansko in slovensko v Jugoslaviji, pa še razlike med šolskim sistemom v Italiji in Jugoslaviji. Dijaki so se dlje zaustavili ob vprašanju mature oziroma zaključnih izpitolov, to je problemu, ki je za višješolce v Sloveniji trenutno najbolj aktualen.

Ker se je debata nato preusmerila na aktualne politične, družbene in življenjske probleme, so se dijaki razdelili v manjše skupine, kjer se beseda kar ni hotela izteči, tako da jo je šele proti 13. uri zaustavil prazen želoдец in dijak preusmeril na stadion 1. maja, kjer je nanje čakalo kosilo. Naj še omenimo, da se je debata odvijala dvojezično, s sprotim izvajanjem najbolj nadebudnih prostovoljcev. Če je bil smisel DOSP-a v izmenjavi mnenj, medsebojnem spoznavanju in utrjevanju stikov na meji, potem je bilo debato jutro na šoli Štefan res prepričljiv primer, da je cilj res bil dosežen in to ne le deklarativno.

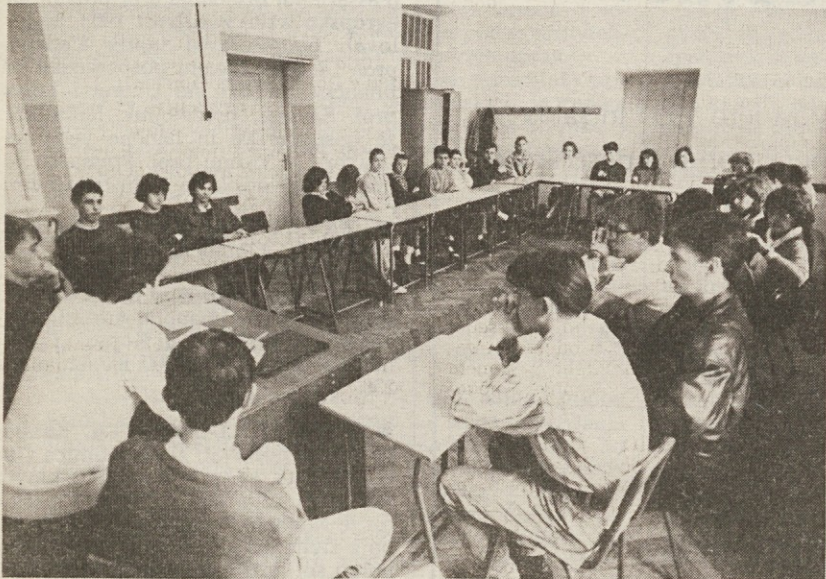
Medtem ko so se odvijale vse te dejavnosti, pa se je v knjižnici liceja Prešeren zbralo več kot 25 ravnateljev in profesorjev, ki so razpravljali o tem, kako naj se v bodoče odvijata DOSP. Bili so si edini, da je pobudo treba ohraniti, vendar da se je sedanja oblika srečanja izčrpala in da je treba iskati nove. Šola ni več le gola serija učnih ur, dijaki hočejo postati protagonisti vzgojno-didaktičnega dela, spreminjajo se politične in družbene značilnosti okolja, padajo sistemi in meje, vsi gledamo v novo Evropo, Evropo narodov. Treba je torej prilagoditi izkušnjo DOSP-a novi stvarnosti, kar je povsem mogoče. Ravnatelji so namreč ugotovili, da obstajajo konkretni institucionalni okviri, v katere se da DOSP vpeti: v Italiji je to vsedrjavni Načrt za mlade, v Sloveniji pa reforma srednjega šolstva, ki predvideva obvezne izbirne vsebine. Obe pobudi težita k temu, da bi dijaki živeli bolje sami s sabo in z drugimi, z drugimi besedami, k bolj kvalitetnemu življenju mladih. Ravnatelji so zato sklenili, da se jeseni ponovno zberejo vsi dejavniki, ki so soudeleženi pri DOSP-u (institucionalni organi, ravnatelji, dijaki...) in da začrtajo nove programe, ki naj bi cilje DOSP-a zasledovali čez vse leto in v okviru rednega pouka.

Zmagovalci posameznih tekmovalj

- LITERATURA
Trieste
- LIKOVNIŠTVO
Trst
- GLASBA
Koper
- GLASILA
Capodistria
- ODBOJKA
Trst
- KOŠARKA
Trst
- NAMIZNI TENIS
Trst (M) in Trst (Ž)
- KROS
Idrija (M) in Gorica (Ž)
- ŠAH
Postojna

Končna lestvica

1. TRST
2. GORICA
3. KOPER
4. POSTOJNA
5. IDRIJA
6. SEŽANA
7. NOVA GORICA
8. PIRAN
9. TRIESTE
10. TOLMIN
11. CAPODISTRIA
12. CELOVEC

Na zavodu Stefan so si dijaki raznih šol izmenjavali mnenja in izkušnje

Na kolesarski dirki Alpe Adria Zmagal Zmijevski

LJUBLJANA — Zmagovalec jubilejne, 25. kolesarske dirke Alpe Adria, ki se je včeraj končala v Ljubljani, je 27-letni Sergej Zmijevski iz Kazahstana. Zmijevski je tako s 1. mesta spodrinil rojaka Smita, ki je rumeno majico nosil od Crikvenice do Zagreba. V poslednji, 8. etapi, pa je zmagal Jugoslovčan Brane Ugrenović, ki je na cilj prišel z več kot dveminutno prednostjo pred ostalimi. Na dirki je sodelovalo 94 tekmovalcev iz 8 držav (Jugoslavija, Italija, Češkoslovaška, Sovjetska zveza, Nemčija, Španija, Madžarska in Avstrija), do kraja pa jih je prevozilo samo 56.

VRSTNI RED 8. ETAPE: 1. Ugrenović (Jug. B), ki je 170 km od Zagreba do Ljubljane prevozil v 4:21'37"; 2. Šmerc (Jug. A) po 2'26"; 3. Tkač (ČSFR) 2'27"; 4. Zmijevski (SZ - Kazahstan) 2'29"; 5. Bertonec (Jug. - Slovenija) 2'31".

KONČNI VRSTNI RED: 1. Zmijevski (SZ - Kazahstan) v 22:26'20"; 2. Aranzabal (Sp.) po 6"; 3. Steinhauser (Nem.) 7"; 4. Sievers (Nem.) 10"; 5. Hannich (Nem.) 15"; 6. Vuleta (Srbija) 19"; 7. Marquina (Sp.) 21"; 8. Ravbar (Jug. A) 22"; 9. Arnan-dis (Sp.) 26"; 10. Premuš (Jug. B) 26"; 11. Smit (SZ - Kazahstan) 28"; 20. Šmerc (Jug. A) 5'29"; 21. Hvastja (Jug. B) 5'46"; 22. Polanc (Jug. A) 5'48"; 23. Pilar (Jug. - Slovenija) 5'55".

KONČNI VRSTNI RED EKIPNO: 1. Nemčija 68.04'06"; 2. Španija po 15"; 3. Sovjetska zveza - Kazahstan 2'12"; 4. Jugoslavija B 7'22"; 5. Sovjetska zveza 10'24"; 6. Jugoslavija A 11'58"; 7. Češkoslovaška 14'47"; Jugoslavija - Slovenija 14'52"; 9. Jugoslavija - Srbija 19'53"; 10. Madžarska 24'25".

Mauri ne popušča

CERCLER (Španija) — Na 12. etapi kolesarske dirke po Španiji (Bossost - Cercler, 111 km) je zmagal Sovjet Ivan Ivanov. Na skupni lestvici še vedno vodi domačin Melchor Mauri.

Dekle izginilo v valovih Soče

RIM — V valovih Soče pri Bovcu je včeraj zjutraj izginila 16-letna Roberta Capodagli iz Fossombroneja (Pesaro). V okviru priprav na selekcijsko regato za sestavo italijanske reprezentance se je s kanujem skupaj z ostalimi tovariši spuščala po Soči, ko se je plovilo zvrnilo. Varnostno osebje jo je sicer prišlo za varnostni jopič, ni je pa moglo zadržati. Zvečer so našli plovilo in jopič, ne pa dekleta. Capodaglijeva je lani osvojila državni mladinski naslov v kanuju.

Na ženskem teniškem prvenstvu Italije v Rimu Pekoči porazi v četrtfinalu

Poskusne vožnje v Jerezu

JEREZ (Španija) — Američan Kocinski (yamaha) v politrskem razredu ter Japonca Shimizu in Ueda (honda) v razredih do 250 cm in 125 cm so bili najhitrejši na včerajšnjih prvih poskusnih vožnjah za motociklistično VN Španije.

Danes bodo opravili drugi krog uradnih poskusnih voženj, tekma (4. preizkušnja za svetovno prvenstvo) pa bo jutri.

Danes Koper - Mladost

KOPER — V okviru 28. kola 3. jugoslovanske nogometne lige bo Koper danes ob 16.30 igral doma proti petrinjski Mladosti, sosedu na prvenstveni lestvici, in računa na zmago. Izola potuje v Bihač, kjer z Jedinstvom nima kaj izgubiti, lahko pa veliko dobi. (Kreft)

V moški rokometni C ligi

Krasovci Trimac pred lahko nalogo

V 20. kolu moške rokometne C lige bo danes Kras Trimac ob 16.00 v Zgoniku gostoval moštvo Oriago iz Dola. Beneška ekipa doslej ni zbrala niti točke in je že nekaj časa matematično v nižji ligi. Krasovi rokometarji ne bi s takim nasprotni-

kom smeli imeti nobenih težav in zato lahko sproščeno gledajo na današnje srečanje, čeprav bodo morali nastopiti brez Brissija, v dvomu pa je tudi Rocca. Z zmago bi si krasovci verjetno zagotovili končno peto mesto. (Pjotr)

Dirka tris

TURIN — Zmagovita kombinacija dirke tris je ta teden 7-12-15. Dobitnikov je bilo 191, prejeli pa bodo po 6.089.800 lir.

domači šport

DANES

SOBOTA, 11. MAJA 1991

NOGOMET

UNDER 18

16.00 v Dolini: Breg Fortitudo; 16.00 pri Domju: Domio - Primorje.

NAJMLAJŠI

16.00 v Doberdobu: Juventina - Mossa.

CICIBANI

15.00 v Sovodnjah: Sovodnje - Pro Gorizia; 15.00 pri Sv. Alojziju: S. Luigi V.B. - Bor.

POKAL METLIKA

15.00 na igrišču Vill'Ara: CGS - Primorje.

POLAK LONZA

14.45 v Ul. Alpini: Opicina - Primorje; 15.00 na »1. majuk: Bor - S. Andrea.

KOŠARKA

MOŠKA C LIGA

20.00 v Mestrah: Giganti - Jadran TKB.

1. DIVIZIJA

17.00 v Nabrežini: Lega Nazionale - Polet; 16.00 na Proseku: Prosek - Barcolana.

PROPAGANDA

18.00 v Trstu, Ul. Caravaggio: Scoglietto - Polet.

DEČKI

Pokrajinski finale

18.00 v Trziču, Ul. Isonzo 27: Don Bosco - Bor

ODBOJKA

ŽENSKA C-1 LIGA

20.30 v Trstu, telovadnica šole Suvich: Bor Elpro Cunja - Dolo; 18.00 v Montecchlu Maggiore: Volley Montecchio - Sloga Koimpex

MOŠKA C-2 LIGA

20.30 na Alturi: Bor Agrimpex - Itely Fojda; 20.00 v Gorici, telovadnica Kulturnega doma: Valprapor Imsa - Friuli Povoletto; 20.30 v Vidmu: Volley Ball Videm - Olympia CDR.

ŽENSKA C-2 LIGA

20.30 v Nabrežini: Sokol Indules - Altura Trst; 20.00 v Vidmu: CUS Videm - Agorest Posojilnica Sovodnje.

MOŠKA D LIGA

20.30 v Sovodnjah: Soča Sobema - Gasilci Caldini Gorica

ŽENSKA D LIGA

18.00 v S. Giovanni al Natisono: Pav Natisona - Kontovel

1. ŽENSKA DIVIZIJA

18.00 na Opčinah, šola De Tommasini: Sloga Sagor - CUS Trst; 17.00 v Trstu, stadion 1. maj: Bor Friulexport - Club Altura; 19.00 v Dolini: Breg - OMA Trst; 17.30 v Gorici, telovadnica slovenskega športnega centra: Olympia - Corridoni.

ROLKE

CONSKO PRVENSTVO

9.30 V Dolini: nastopa tudi Mladina Resco.

ROKOMET

MOŠKA C LIGA

16.00 v Zgoniku: Kras Trimac - Oriago.

JUTRI

NEDELJA, 12. MAJA 1991

NOGOMET

1. AMATERSKA LIGA

16.00 v Ogleju: Aquileia - Juventina.

2. AMATERSKA LIGA

16.00 v Koprivnu: Capriva - Zarja; 16.00 v Moši: Mossa - Vesna; 16.00 na Padričah: Gaja - Piedimonte; 16.00 v Moraru: Moraro - Primorje.

3. AMATERSKA LIGA

16.00 na Opčinah, Ul. Alpini: CGS - Primorje; 16.00 na Opčinah, Vill. fanciullo: Chiarbola - Breg; 16.00 v Slovrencu: San Lorenzo - Sovodnje; 16.00 v Repnu: Kras - Vermeigliano; 16.00 v Doberdobu: Mladost - Poggio.

NARAŠČAJNIKI

10.30 NA Proseku: Primorje - Chiarbola; 10.00 v Bazovici: Zarja - Campanelle; 10.30 v Dolini: Breg - Opicina.

ZAČETNIKI

9.30 v Sovodnjah: Sovodnje - Lucinico; 12.15 na Proseku: Primorje - Ponziana A; 11.45 v Bazovici: Zarja - Fani Olimpia.

ODBOJKA

DEKLICE (deželni finale)

11.00 v Trstu, stadion 1. maj: CUS Videm - Pallavolo Pordenon; 15.00: Bor Friulexport - Pallavolo Pordenon, sledi: Pallavolo Acli Ronale - CUS Videm.

NARAŠČAJNIKI (deželni finale)

10.00 v Vidmu, nastopa tudi Sloga in Soča

NARAŠČAJNICE (deželni finale)

15.00 v Bagnarij Arsli: Bor Friulexport - Gonars

KOŠARKA

KADETI

11.00 v Repnu: Kontovel - Emmezeta.

DEČKI (pokrajinski finale)

9.30 in 11.00 v Trziču, Ul. Isonzo 27: nastopa tudi Bor.

Drevi zadnji prvenstveni nastop Jadranovci v gosteh

Jadranovi košarkarji bodo drevi (ob 20.00), daleč od domačega okolja, sklenili svoje prvenstvene napore. Vatovčevo moštvo bo v zadnjem predvidenem prvenstvenem kolu srečalo v gosteh predpredzadnje uvrščeni Giganti Cric iz Mester in to ravno teden dni po mestnem derbiju, ki so ga jadranovci pač prepustili košarkarjem Latte Carsa. Glede na to, da so naši košarkarji že matematično rešeni in glede na to, da je njihov drevišnji tekmelec že zdavnaj izpadel, je pričakovati, da bodo oboji precej razbremenjeni, kar bi utegnili tudi botrovati k predvajanju precej dopadljive in privlačne igre.

Škoda, da moramo tudi teden dni po zadnjem domačem Jadranovem nastopu ugotavljati, da so se modri letoš poslovlili od svoje sicer maloštevilne publike s porazom in z igro, ki je bila vse prej kot prepričljiva. Vendar ni rečeno, da tega vtisa ne bodo uspeli popraviti prav v Mestrah, čeprav bo to daleč od oči domačih privrženec. S tem drevišnjim prvenstvenim srečanjem se torej zaključuje letošnja Jadranova sezona, ki je potekala v znamenju precejšnjih nihanj in nestabilnosti, pri kateri pa ne gre pozabiti, da so fantje opravili tudi vrsto pravicatih podvigov. Omenimo le, da so obakrat premagali vodilni Porde none in da so predvsem v sklepnem delu prvega dela lige dosegli zavidljiv niz zmag in tudi dokazali, da bi v tem tretjeli-gaškem prvenstvu lahko odigrali vidnejšo vlogo, če bi bili tak- tično, tehnično in po stažu nekoliko bolj zreli in izkušeni. To pa bodo bržkone lahko dokazali že takoj v prihodnji sezoni. Cancia

Toni Kukoč podpisal za Benetton

TREVISO — Jugoslovanski košarkarski as, 22-letni Toni Kukoč (krilo, 208 cm) se je odločil: v prihodnji sezoni bo igral za Benetton. V krogi Benettona se je izvedelo, da bodo v prihodnjih petih letih zanj odšteli kar 20 milijard lir.

Danes prva tekma Philips - Phonola

MILAN — Danes bo na vrsti prvo od morebitnih petih finalnih srečanj za italijanski košarkarski naslov med Philipsom in Phonolo. Tekma se bo začela ob 17.45 in jo bo neposredno prenašala tudi televizija (po RAI 2).

Drevi zadnje kolo v ženski odbojkarški C-1 ligi Novi zmagi naših šesterk?

Letos izjemno dolgo odbojkarško prvenstvo v Ženski ligi C-1 je pred kočnim razpletom. V skupini, v kateri nastopata Bor Elpro Cunja in Sloga Koimpex, je glede napredovanja vse odločeno, a za selitev v nižjo ligo so znani trije zastopniki (Montecchio, AUSA Pav in Gamatex), četrto bo izšlo iz trojico Dolo (drevišnji Borov nasprotnik), Fincantieri in Tregarofani. Odbojkarice iz Dola pa imajo najslabši količnik v nizih. Ne gre tudi spregledati, da bo Tregarofani gostil videmski Kennedy, Tržičankam pa prihaja v goste Ghemar iz Piove di Sacco. Na dveh igriščih bo torej izredno »vroče« in to je bržkone tudi edina privlačnost tega zadnjega kola skupine.

Dolo z gostovanja v Trstu verjetno ne bo odnesel točk, ker bi s tem nekoliko zagrenil veliko slavje našim odbojkaricam, ki se po dolgih letih vračajo med italijanske drugoligaše. Trener Kalc ima še vedno nekaj igralrk poškodovanih, kljub temu pa lahko pričakujemo dostojno poslovlitev Tržačank od letošnjega izredno uspešnega prvenstva.

Sloga Koimpex odhaja v goste k skromnemu Montecchlu: od C-1 lige se bo poslovlil s skromnima točkama. Slogašice bodo sicer brez Mire Grgič, a trener Peterlin ne bo imel nobene težave pri sestavi udarne šesterke za prepričljivo zmago po 5 zaporednih spodrseljajih in s tem osvojitvijo 13. para točk. (G. F.)

Slovo tudi za naše deželne ligaše

Pred zadnjim prvenstvenim nastopom je tudi 7 naših deželnih ligašev. Zadnje, 26. kolo, pa je

za vse samo gola formalnost, ker je praktično že vse določeno.

V C-2 ligi bodo odbojkarji Bora Agrimpex gostili Itely iz Fojde, ki se bo moral seliti v nižjo ligo. Točki bi morali zanesljivo ostati doma. Goriška Olympia CDR odhaja v Videm, k Volley Ballu, ki se prav tako poslavje od najvišje deželne lige. Najbolj zanimivo srečanje bo prav gotovo v telovadnici Kulturnega doma v Gorici med Valpraporom Imsa in Friuli v Povoletta. Gostje so tretja najmočnejša šesterka v skupini, a prvi obračun so odločili v lastno korist s 3:2. Torej razlog več, da se gostitelji tekmeu oddolžijo.

V ženski C-2 ligi bo neposredni obračun med Sokolom Indulesom in tržaško Alturo le gola formalnost. V zadnjih prvenstvenih nastopih so imele Nabrežinke še nekaj možnosti za kakovostni skok, a poraza v Martignaccu in v derbiju v Gorici sta izničila še poslednje upanje. Osvojitve odličnega 3. mesta na končni lestvici pa je za trenerja De Waldersteina in njegove varovance izjemem uspeh. Goriška šesterka Agorest Posojilnica Sovodnje je v prvem delu prvenstva spravila na kolena Cus iz Vidma, a v povratnem srečanju bo to izredno težko ponoviti.

Če sovoedenjska Soča Sobema (moška D liga) ima zagotovljen obstanek v ligi, je položaj pri goriških Gasilcih Caldini izredno »vroč«, saj se borijo pred izpadom. V Sovodnjah se torej obeta bitka za biti ali ne biti.

Tekma med Pav Natisonio in Kontovelom (ženska D liga) bo imela grenak priokus za slovenske odbojkarice, ki se bodo žal poslovile od lige. Gostiteljice imajo še žarek upanja za obstanek, pod pogojem, da Gammalegno Cecchini in tržaška Pizzeria Mario in Luciano izgubita. (G. F.)

Naši nogometaši pred sklepnimi boji

V 1., 2., 3. amaterski ligi (skupina H) bo jutri na vrsti zadnje kolo, v 3. AL (skupina I), v kateri igrata Breg in Primorje pa se bo prvenstvo končalo čez 2 tedna.

1. AMATERSKA LIGA

AQUILEIA - JUVENTINA
Juventina bo v zadnjem kolu letošnjega nadvse uspešnega prvenstva gostovala pri Aquileii, ki ima na lestvici 3 točke manj od Standrežcev. Tekma bo odločala le o prestižnih uvrstitvah tik pod vrhom, saj si je Tamai že zagotovil dvojno napredovanje. Standrežci imajo namreč še možnost, da zasedejo odlično 2. mesto, saj za drugouvrščenima Cervignanom in San Canzianom zaostajajo le za točko. Seveda morajo Campijevi varovanci zmagati, kar ne bo prav lahko. V prejšnjem kolu so namreč povsem odpovedali in nerodno izgubili na domačih tleh proti povprečni Sangiorgini. Uspeh Juventine v zadnjem kolu bi nedvomno še potrdil letošnji izjemem uspeh.

2. AMATERSKA LIGA

CAPRIVA - ZARJA

V zadnji tekmi tega res uspešnega prvenstva Zarja gostuje pri skromni Capri, ki je doslej zbrala kar 31 točk manj od Bazovcev. Zato mislimo, da bo ta nastop za Zarjo gola formalnost. Čeprav bodo brez izključenih Kalca in Ridolfa (poleg tega bo trener Mikuš verjetno obdržal na klopi še kakšnega igralca glede na to, da jih čakajo odločilna srečanja), Bazovci v Koprivnem le ne bi smeli imeti problemov.

MOSSA - VESNA

To bo gotovo osrednja tekma zadnjega kola: izid bo namreč odločilnega pomena tako za Mosso kot Vesno, ki ju na lestvici ločita le točki. Vesna (33 točk) bi si z neodločenim izidom matematično zagotovila napredovanje, Mossa lahko še upa le z zmago, vendar ne gre pozabiti, da imata tudi Moraro in Villanova po 33 točk, torej tudi izida teh dveh ekip igra ta važno vlogo. Zgodi se lahko, da vse

štiri postave končajo prvenstvo z istim številom točk, vendar tudi v tem primeru si Vesna zagotovi napredovanje. Na posebni lestvici medsebojnih dvobojev je namreč Villanova zadnja in bi tako zdrnila na 8. mesto. Da se izogne zapletom (odločilni tekmi in kvalifikacijskim srečanjem) mora zato Vesna neporažena iz Moše.

GAJA - PIEDIMONTE

Pri Gaji v poslovlilnem nastopu letošnjega ne preveč uspešnega prvenstva gostuje ekipa iz Podgore, ki je v tem zaključnem delu igrala res povprečno. V zadnjih 8 tekmah je dosegla le 4 neodločene izide. Bodo gajevci to znali izkoristiti? Navijači seveda upajo, da bo Gaja po štirih zaporednih porazih zaključila prvenstvo vsaj s točko v žepu.

MORARO - PRIMORJE

Proseška enajsterica, ki se je vendarle prebila do 2. mesta na lestvici, se bo verjetno morala pošteno potruditi. Moraro namreč nima še zagotovljenega napredovanja, čeprav v najslabšem primeru posebna lestvica direktnih dvobojev govori v njegovo korist. Da se izogne zapletom, računa na točko, s katero bi se verjetno sprijaznilo tudi Primorje. Točka bi za rdeče-rumene pomenila 2. mesto na lestvici, seveda vedno v pričakovanju razsodbe iz Rima glede derbija z Zarjo.

3. AMATERSKA LIGA

CHIARBOLA - BREG

Brežani gostujejo pri prvouvrščeni Chiarboli, ki so jo že premagali v prvem delu prvenstva. Če uspeh ponovijo, bi jo dohiti na vrhu lestvice. Vsekakor bi tudi točka za plave predstavljala pozitiven nastop in 2. AL bi bila vedno.... bliže.

CGS - PRIMOREC

Tudi Trebenci ne bodo imeli lahke naloge proti tržaškemu CGS, čeprav je ma-

obvestila - obvestila

TPK SIRENA - ŠPORTNI RIBOLOV
Na sedežu TPK Sirena (Miramarski dvorced 32) bo danes in jutri sejem opreme za športni ribolov.

JK ČUPA
vabi na srečanje z Juretom Šterkom. JADRALEK SAMOTAR bo prikazal film in diapozitive o svojim potovanjih preko Atlantskega oceana ter predavanje o svojih pripravah na POT OKOLI SVETA. Srečanje bo danes, 11. t. m., ob 20.30 na društvenem sedežu v Sesljan-skem zalivu.

MLADINSKI ODESK SPDT
obvešča, da bo izlet k Doberdobskemu jezeru za osnovnošolsko mladino jutri,

12. t.m. Informacije na tel. 55180 med 18. in 20. uro.

KD RDEČA ZVEZDA in SAZGO vabita na nočni tekmovalni planinsko orientacijski pohod danes, 11. t.m. Vpisnina in od 19.30 do 20.30 v društvenih prostorih v Saležu, od koder bo tudi start. Obvezni kompas in vse druge nujne potrebščine.

PLANINSKI ODESK
ŠZ SLOGA in SK DEVIN organizirata v jutri, 12. t.m., pohod Praprotn - Medja vas. Odhod ob 8.30. Poskrbljeno je za povratek. Informacije V. Stopar (tel. 226283) in B. Škerk (tel. 200236).

Naročnina: mesečna 22.000 lir - celoletna naročnina 264.000 lir; v SFRJ številka 8.00 din; mesečna naročnina 190.00 din.

Poštni tekoči račun za Italijo

Založništvo tržaškega tiska, Trst 13512348

Za SFRJ: žiro račun 50101-601-85845

ADIT 61000 Ljubljana

Vodnikova 133 - Telefon 554045-557185

Fax 061/555343

Oglaš: ob delavnikih trgovski 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 80.000 lir; finančni in legalni oglaš 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 120.000 lir. Ob praznikih povšek 20%. IVA 19%. Oglaš iz dežele Furlanije-Juljske krajine se naročajo pri oglašni agenciji PUBLI-EST srl - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 7796-688, tix 460270 EST I, iz vseh drugih dežel v Italiji pri podružnicah SPI.

Mali oglaš: 950 lir beseda; osmrtnice, zahvale in sožalja po formatu. IVA 19%. Naročajo se v uredništvu Primorskega dnevnika - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 7796-611.

primorski dnevnik

sobota, 11. maja 1991

TRST - Ul. Montecchi 6 - PP 559

Tel. (040) 7796-600 - Tix 460894 - Fax 040/772418

GORICA - Drevored 24 maggio 1

Tel. (0481) 533382 - 535723 - Fax 0481/532958

ČEDAD - Ul. Ristori 28

Tel. (0432) 731190

Glavni urednik Dušan Udovič

Odgovorni urednik Voljimir Tavčar

Izdaja ZTT
Tiska EDIGRAF

Član italijanske
zveze časopisnih
založnikov FIEG

Tako ANC kot Zuluji obtožujejo De Klerkovo vlado Po vsej Južni Afriki razsajajo hudi medplemenski spopadi

CAPETOWN — Južnoafriška vlada in Afriški kongres (ANC) skušata premostiti zaskrbljujoč zastoj v pogajanjih med predsednikom De Klerkom in črnskim voditeljem Nelsonom Mandelo. Zastoj v pogajanjih pa je povzročil še večje naraščanje nasilja v črnskih naseljih. Zadnje vesti govorijo o šestih smrtnih žrtvah med Zuluji, plemenu, ki ga vodi kralj Mangosutu Butelezi. Ne gre za spopade med policijo in črnskim prebivalstvom, temveč za obračunavanje med plemeni. Včeraj je namreč kakih 3000 pripadnikov plemena Xhosa, včlanjenih v ANC, ki je marksistično orientirana organizacija, napadlo Delavski dom, kjer živijo neporočeni delavci plemena Zulu v naselju Thembisa, kakih 35 kilometrov južno od Johannesburga. Južnoafriška policija je sicer posegla, vendar ni mogla preprečiti spopadov.

Obe strani sta se poslužili pušk, sekir, kijev, ščitov, mačet in kopij, kljub odločnem posegu policije v okviru operacije Stabilise, ki jo je sprožil minister za policijo Vlok, da bi preprečil spopade med plemeni, pa je na bojišču ostalo šest smrtnih žrtev. Orožje, ki smo ga omenili, razen pušk seveda, sodi v tako imenovano kulturno dediščino črnskih plemen in zakon iz leta 1927 omogoča in dovoljuje domačinom, da ga imajo s seboj. Minister za policijo Vlok je zahteval, da bi domačinom sploh prepovedali, da nosijo orožje, De Klerk pa je skušal doseči kompromis, ki bi Mandeli omogočil, da ohrani vsaj delno ugled pogajalca. Njegov predlog je bil, da se dovoli črnskemu prebivalstvu naj ohrani ščite in kopja. Mandela za sedaj ni sprejel predloga, o katerem bo razpravljal izvršni svet ANC in ki bo sklepal ali se bodo pogajnja z osrednjo južnoafriško vlado sploh nadaljevala.

Tako Xhose, ki pripadajo ANC kot Zuluji, katerih organizacija je Inkata, obtožujejo vlado, da naskrivaj sodeluje z drugo skupino. Zuluji trdijo, da jih vlada hoče razorožiti, medtem ko dovoljuje pripadnikom ANC, da krožijo oboroženi s puškami in kalašnikov. Stališče ANC je seveda diametralno nasprotno. Vlada ima torej nelahko nalogo, da zadovolji in doseže sporazum z obema črnskima organizacijama.

Na sliki (AP): pripadnice ANC protestirajo proti vladi.

Policija odkrila v kleti večjo količino dinamita Sto družin živel nad smodnišnico

RIM — Skrivališče in skladišče orožja, ki ga včeraj odkrila rimska policija je pripadalo tolpi, ki je obsegala tako navadne kriminalce kot tudi anarhiste in armenske begunce, ki se borijo proti sovjetski oblasti v njihovi državi. Skrbi dejstvo, da je skoraj 100 družin, ki biva v poslopju v Ul. Cristoforo Colombo 210, živel prazvprav nad izredno nevarno smodnišnico. Dinamitne palice so namreč bile že tako stare, da se je iz njih cedil nitroglicerol, tako da bi vsak moment lahko vse skladišče in z njim seveda vsa zgradba, odletelo v

zrak. Razstrelivo je bilo skrito, skupaj z orožjem, detonatorji, zažigalnimi vrvicami v votlem nosilnem stebru. Lastnik kleti je Giovanni Barcia iz Palerma, ki ga preiskovalci imajo za vezni člen med anarhističnimi prevratniki, armenskimi borci in sardinskimi banditi. Tolpa je zakrivila več ugrabitev, pa tudi več ropov. Policija skuša ugotoviti, kaj je prazvprav povezovalo tako različne ljudi, vendar kaže, da je bila pri vseh skupna sla po dobičku: namen denarja, ki so ga na ta ali oni način dobili pa je bil pri vsakem različen.

Gusarji še niso povsem izginili Žrtve tovarne in potniške ladje

LONDON — Gusarji, ki napadajo ladje pod zastavo z mrliško glavo, ne obstajajo samo v filmih in romanih, temveč so danes zelo zaskrbljujoča stvarnost, pravi dokument, ki ga je v Londonu objavilo mednarodno združenje brodarjev.

Brodarji zahtevajo več zaščite za ladje, ki plujejo ob nekaterih obalah kot na primer ob zahodni Afriki, Južnem kitajskem morju in ob brazilskih obalah, kjer delujejo gusarske tolpe, ki napadajo ladje, jih ropajo, nakar izginejo neznano kam s pomočjo hitrih gliserjev. Brodarji se še zlasti bojijo za življenja potnikov in posadk, saj dragoceni predmeti potujejo vglavnem v blindiranih kontejnerjih, ki so gusarjem nedostopni.

Opozarjajo tudi na nevarnost, ki jo predstavlja Brazilija: več ladij je bilo oropanih v samem pristanišču Ria de Janeira: do zadnjega takega dogodka je prišlo februarja, ko so gusarji oropali blagajno in odnesli ves denar častnikov in mornarjev. Odnegli so tudi ladijski daljnogled.

KAKOVOST S SAMO 790.000 (*) LIRAMI

S.V.A.G. DIZORZ
s.r.l.

Dedra 2000 turbo

ZASTOPSTVO

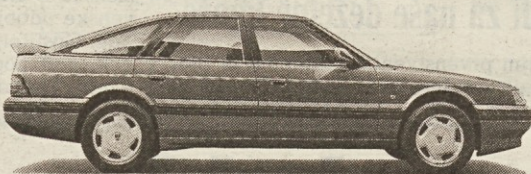
GORICA
UL. TRIESTE 138/140
Tel. 521830-890-801

DELAVNICA: Tel. 522084 — NADOMESTNI DELI: Tel. 522028

TRŽIČ

UL. S. POLO, 19 - Tel. 776250

ROVER VITESSE.
POSTAVNI IN PONOSNI.

ROVER SERIJA 800, 820 SI, 820 Vitesse: 2000 cc, 16 v, 140 cv, 205 ali 210 km/h. 827 Vitesse Kat: 2700 cc, 24 v, 169 cv, 218 km/h.

TOMAUTO

GORICA - Ul. Nizza, 15
Tel. 0481/533923

TRŽIČ - Drevored Verdi, 42
Tel. 0481/40148

RSCG
GORI-CAR

CITROËN XM

ZASTOPSTVO CITROËN GORI-CAR

GORICA: Corso Italia, 187

TRŽIČ: Strada per Grado

Citroën zbere TOTAL

PRESTI AUTO ti omogoča, da kupiš najboljša vozila s samo 790.000 (*) lirami mesečno. Poleg tega dobiš tudi dodatni paket zavarovalne garancije.

Pohiti v Kmečko banko, na njen sedež v Gorici ali v podružnico v Krminu; telefoniraj na posebno telefonsko številko 387333; vprašaj za pojasnila avtomobilskega zastopnika.

Odkril boš ugodnosti, ki ti jih nudi domača ljudska banka.

Storitev **PRESTI AUTO** nudi

Banca Agricola Gorizia
Kmečka banka Gorica

(*) Mesečni obrok PRESTIAUTO Za 48. mesečno posojilo za navedene avtomobile, s 15% predujmom.